

รายงานสถานการณ์ MSME ปี 2566

สารบัญ

2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2565

11 ประเมินการเศรษฐกิจของ MSME ไทย
ปี 2566 (ณ 20 เมษายน 2566)

19 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ
ของ MSME ปี 2565

26 ดัชนีความเชื่อมั่น
ผู้ประกอบการ MSME ปี 2565

38 จำนวนและการจ้างงาน
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2565

55 ดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโต
ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปี 2565

61 สถานการณ์ด้านยอดขายสินค้าและบริการ
ของ SME รายธุรกิจในปี 2565

64 ผลสำรวจความคิดเห็น
MSME

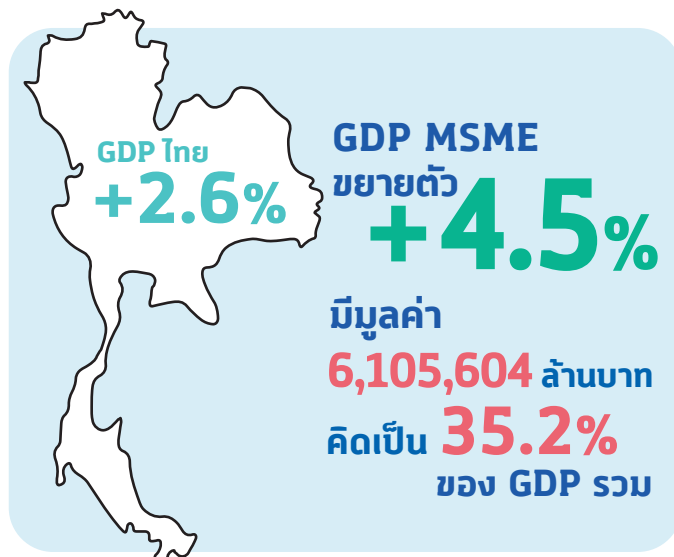

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมปี 2565

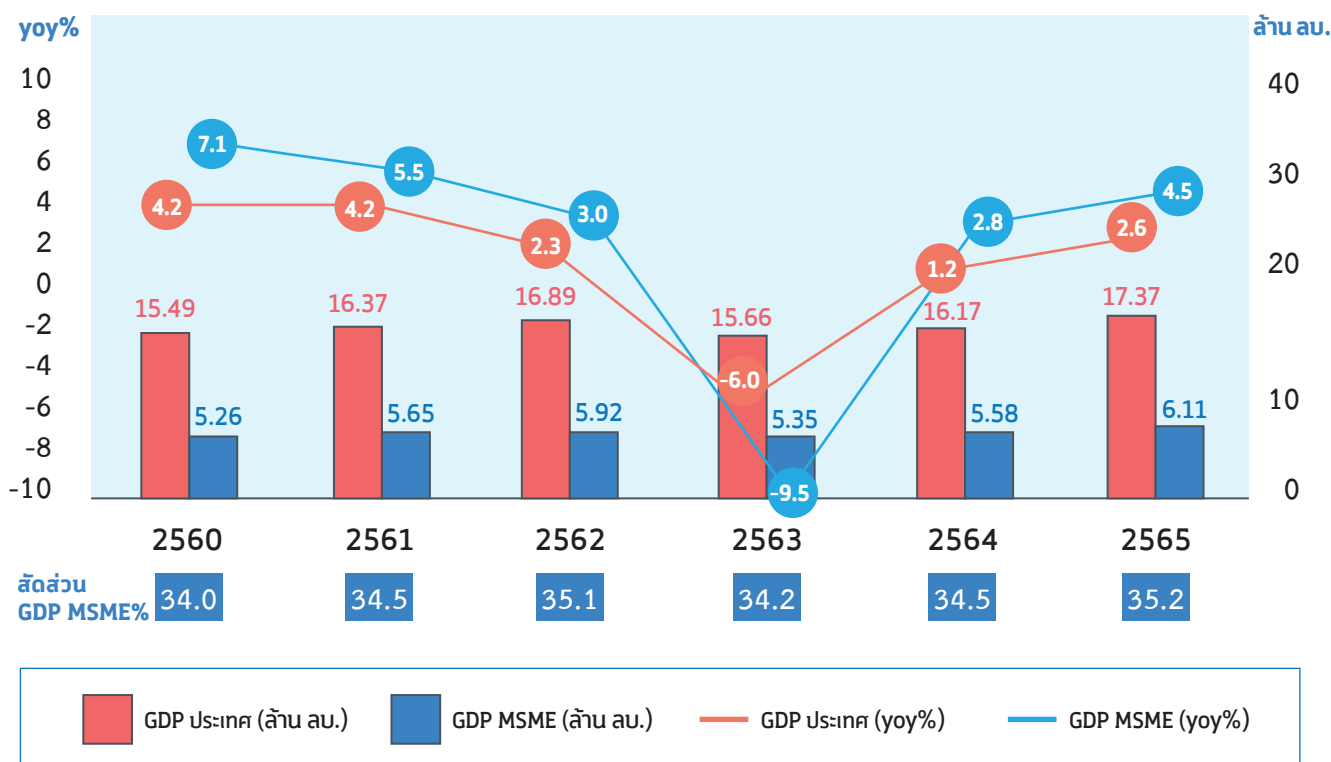
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2565

GDP MSME และ GDP ไทย ปี 2560-2565

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปี 2565 มีมูลค่าเท่ากับ 17,367,310 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 1,200,713 ล้านบาท หรือขยายตัว 2.6% ต่อเนื่องจากการขยายตัว 1.2% ในปี 2564

ขณะที่ GDP ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) ในปี 2565 มีมูลค่า 6,105,604 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 35.2% ของ GDP รวม เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ที่มีสัดส่วน 34.5% โดยมีอัตราการขยายตัว 4.5% ต่อเนื่องจากการขยายตัว 2.8% ในปี 2564

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 66
ประมวลผล GDP MSME โดย : ฝ่ายวิเคราะห์สถานการณ์และเตือนภัยทางเศรษฐกิจ สสว.

ภาพที่ 1.1 GDP MSME และ GDP รวม ปี 2560 - 2565

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมเศรษฐกิจของ MSME ทั้งปี 2565 มีดังนี้

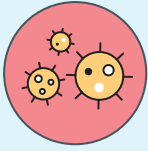
ปัจจัยด้านลบ

สงครามรัสเซีย-ยูเครน ที่ส่งผลต่อเงินเพื่อ ส่งผลต่อต้นทุนในการดำเนินธุรกิจของ MSME โดยเฉพาะต้นทุนสินค้าวัตถุดิบต่าง ๆ รวมทั้งราคาน้ำมัน ในขณะที่การปรับขึ้นราคาสินค้าทำได้ค่อนข้างจำกัดเนื่องจากการบริโภคยังฟื้นตัวได้ไม่มากนัก MSME จึงจำเป็นต้องแบกรับต้นทุนไว้ส่วนหนึ่งทำให้มีกำไรลดลง

ผลจากภาวะเงินเฟ้อทั่วโลก ธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารกลางสหรัฐ หรือ เฟด ได้ปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายหลายครั้ง ขณะที่ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ทยอยปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายเช่นกันเพื่อรักษาเสถียรภาพในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ แม้ว่าในปี 2565 จะยังไม่ส่งผลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์มากนัก แต่คาดว่าในปี 2566 อัตราดอกเบี้ยจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการอุดหนุนและฟื้นตัวของ MSME โดยเฉพาะธุรกิจในกลุ่มเปราะบาง

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์ “โอมิครอน” แม้จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจไม่มากนัก แต่ก็ทำให้เศรษฐกิจในช่วงครึ่งแรกของปีฟื้นตัวได้ช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้

การหดตัวของมูลค่าการส่งออกของ MSME ถึง 6.0% จากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก รวมทั้งค่าเงินบาทที่ผันผวนในช่วงปลายปี

ปัจจัยด้านบวก

การจัดวัคซีนป้องกันโควิด-19 เป็นไปตามเป้าหมาย 100 ล้านโดสในปี 2564 ส่งผลให้ไม่มีมาตรการล็อกดาวน์ แม้ว่าจะเกิดแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์โอมิครอน ที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อรายวันสูงกว่าการแพร่ระบาดของโควิด-19 สายพันธุ์ที่เคยแพร่ระบาดก่อนหน้านี้

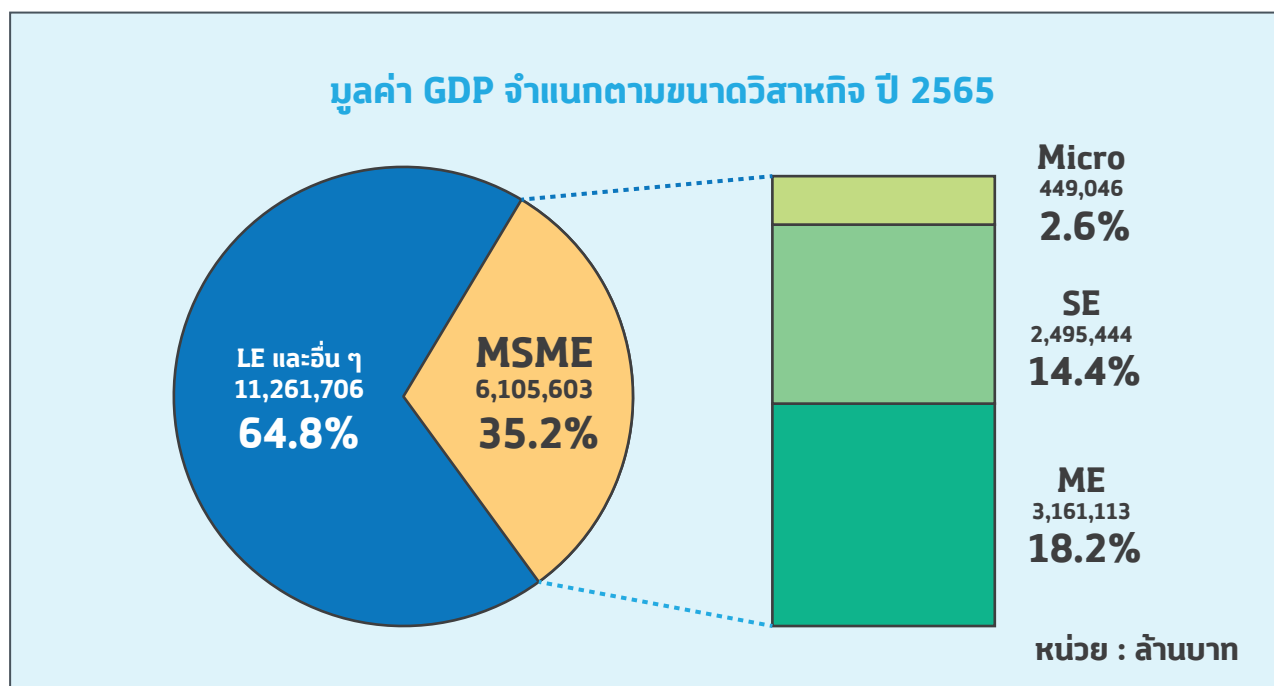

การกระตุ้นการใช้จ่ายและการเดินทางของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ MSME และเศรษฐกิจประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

การยกเลิกมาตรการ Test & Go ในเดือนพฤษภาคม และการเปิดประเทศในเดือนตุลาคม ทำให้ภาคการท่องเที่ยวเริ่มฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว จากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่กลับมาขยายตัวได้อีกครั้ง

โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี 2565

ภาพที่ 1.2 มูลค่า GDP จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ ปี 2565

มูลค่า GDP ตามขนาดวิสาหกิจ พบว่าวิสาหกิจรายย่อย (Micro) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 449,046 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 2.6% วิสาหกิจขนาดย่อม (SEs) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 2,495,444 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 14.4% และวิสาหกิจขนาดกลาง (MEs) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 3,161,113 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 18.2%

ตารางที่ 1.1 มูลค่าและอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี 2565 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ

ขนาดวิสาหกิจ	รายย่อย (Micro)	ขนาดย่อม (SE)	ขนาดกลาง (ME)	MSME	ขนาดใหญ่ (LE) และอื่น ๆ	ทั้งประเทศ
มูลค่า GDP (ล้านล้านบาท)	0.45	2.50	3.16	6.11	11.26	17.37
สัดส่วนต่อ GDP รวม (%)	2.6	14.4	18.2	35.2	64.8	100.0
อัตราการขยายตัว (yoy%)	14.1	2.0	4.5	4.5	2.1	2.5

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ณ 17 ก.พ. 2566
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

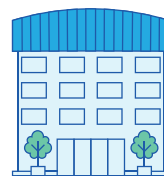
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ MSME ปี 2565 ตามขนาดธุรกิจ

Micro
ขยายตัวต่อเนื่อง
14.1%

SEs
ฟื้นตัวอย่างช้าๆ
2.0%

MEs
ขยายตัวได้ดี
4.5%

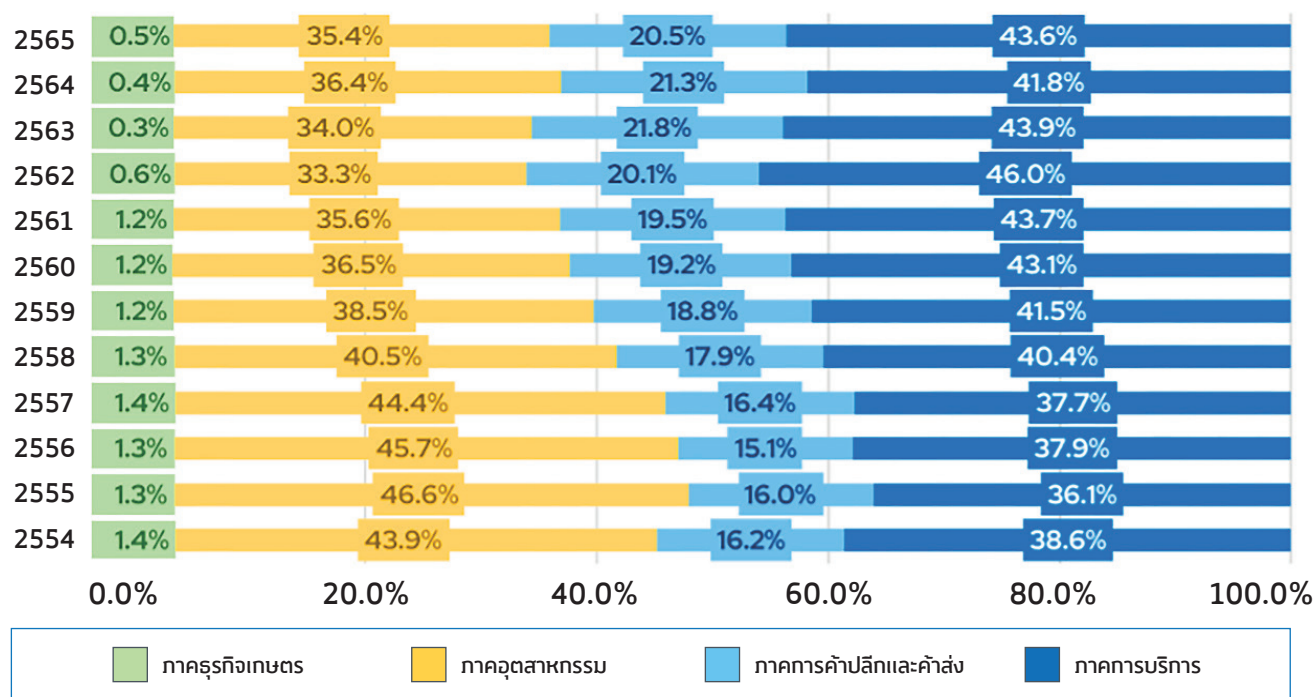
ขยายตัวต่อเนื่องจากการที่ประชาชนกลับมาดำเนินชีวิตได้ตามปกติ ส่งผลต่อการเดินทางและการใช้จ่ายใช้สอย รวมทั้งมาตรการกระตุ้นการใช้จ่าย ได้แก่ โครงการคนละครึ่ง หรือโครงการเราเที่ยวด้วยกัน ทำให้ธุรกิจรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น แม้ว่าอัตราเงินเฟ้อจะพุ่งสูงขึ้น แต่การใช้จ่ายของครัวเรือนและการจ้างงานยังขยายตัวได้ ตลอดจนการกลับมาขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉพาะในช่วงปลายปี

ฟื้นตัวอย่างช้าๆ แม้ว่าเศรษฐกิจโดยรวมจะกลับมาขยายตัว แต่ยังมีปัญหาด้านเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ ส่วนหนึ่งมาจากการสิ้นสุดมาตรการผ่อนผันการชำระหนี้เดิมของธนาคารต่าง ๆ รวมทั้งธนาคารยังระมัดระวังในการให้สินเชื่อเพิ่มเติม นอกจากนี้ภาวะเงินเฟ้อส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ทำให้ผลกำไรเพิ่มขึ้นไม่มากนัก

ยังขยายตัวได้ดี แม้ว่าการส่งออกของ MSME จะลดลง 6.0% ซึ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจ MSME ในภาคการผลิต แต่ธุรกิจในการค้าและภาคการบริการยังคงขยายตัวต่อเนื่องตามภาพรวมการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศ

โครงสร้าง GDP ของประเทศ และ GDP MSME ในปี 2565 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

โครงสร้าง GDP MSME ปี 2564-2565

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ณ 17 ก.พ. 2566

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 1.3 โครงสร้าง GDP MSME ปี 2564 - 2565

โครงสร้าง GDP MSME ในปี 2565 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ พบว่า ภาคการบริการยังเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ภาคการผลิต ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง และภาคธุรกิจเกษตร มีสัดส่วนคิดเป็น 43.6% 35.4% 20.5% และ 0.5% ตามลำดับ

ซึ่งโครงสร้างดังกล่าวสอดคล้องกับโครงสร้าง GDP ของประเทศ และพบว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 กระทบต่อภาคการบริการอย่างมาก โดยในปี 2562 สัดส่วน GDP MSME ในภาคการบริการ สูงถึง 46.0% โดยคาดว่า ภายในปี 2567 GDP MSME ในภาคการบริการจึงจะกลับมามีสัดส่วนเท่ากับในปี 2562

ตารางที่ 1.2 อัตราการขยายตัวของ GDP SME รายไตรมาส จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2565 (yoy%)

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	Q1/65	Q2/65	Q3/65	Q4/65	2565
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	5.5	6.1	-0.2	5.8	4.6
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	-46.0	-48.6	-43.4	-39.3	-44.5
การผลิต	2.9	0.0	6.9	-4.1	1.2
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	16.1	15.3	19.0	14.1	16.1
การจัดหาน้ำ การจัดการและบำบัดน้ำเสีย	-3.1	-4.4	-4.3	-3.4	-3.8
การก่อสร้าง	-7.7	-7.0	-5.3	-0.2	-5.4
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์	6.9	7.4	7.7	7.3	7.3
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	15.3	17.0	22.7	22.3	19.4
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	32.9	45.5	54.1	31.3	40.1
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	21.0	21.6	19.8	19.2	20.3
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	-21.0	-20.6	-21.0	-21.6	-21.0
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	-0.1	1.0	1.7	0.5	0.8
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	2.8	3.8	4.2	4.1	3.7
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	6.1	6.8	11.1	12.2	9.1
การศึกษา	-0.7	0.3	1.5	-2.1	-0.2
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	-33.5	-32.5	-34.8	-35.4	-34.1
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	-2.3	-0.3	2.6	1.6	0.3
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	2.6	3.2	8.0	2.5	4.0
กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	1.2	-5.8	2.9	1.2	-0.1
รวม	3.8	4.3	7.3	2.7	4.5

การขยายตัวของ GDP MSME ในปี 2565 มีปัจจัยสนับสนุนจากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งจากคนไทย และชาวต่างชาติเป็นหลัก ทำให้ธุรกิจ MSME ในภาคการค้าและภาคการบริการ ได้แก่ ธุรกิจที่พักแรม ร้านอาหาร การขนส่งสินค้าและขนส่งผู้โดยสาร และธุรกิจจัดทำสื่อต่าง ๆ กลับมามีรายได้ใกล้เคียงกับช่วงก่อนสถานการณ์โควิด-19

ตารางที่ 1.3 ภาพรวมมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และ MSME ปี 2565 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ประเทศ			MSME		
	มูลค่า GDP (ล้านบาท)	สัดส่วนต่อ GDP รวม (%)	อัตราการขยายตัว (yoy%)	มูลค่า GDP (ล้านบาท)	สัดส่วนต่อ GDP MSME รวม (%)	อัตราการขยายตัว (yoy%)
ภาคการเกษตร*	1,532,170	8.8%	2.5%	29,533	0.5%	4.6%
ภาคอุตสาหกรรม	5,639,769	32.5%	-0.3%	2,160,091	35.4%	0.2%
ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง	2,686,683	15.5%	3.1%	1,251,196	20.5%	7.3%
ภาคการบริการ	7,508,688	43.2%	5.1%	2,664,784	43.6%	6.4%

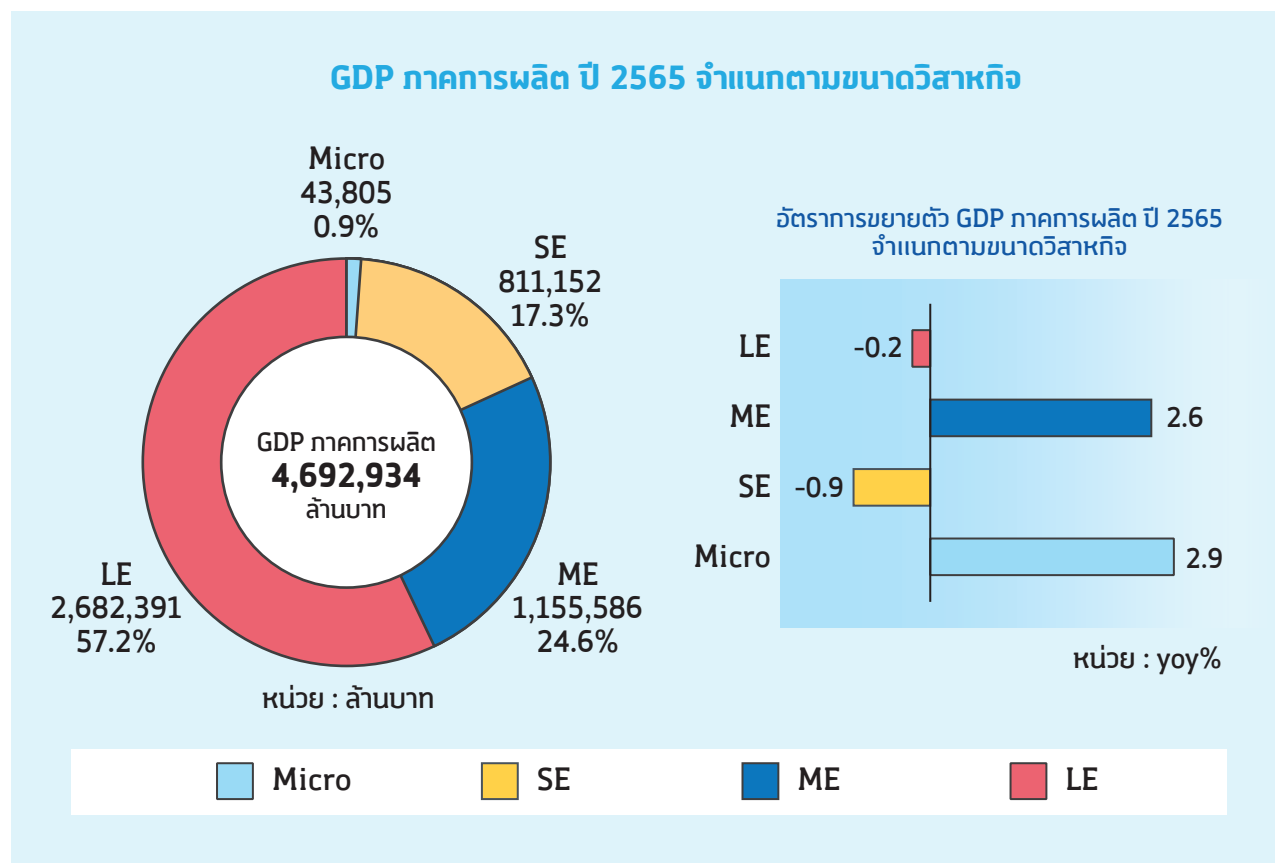
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ณ 17 ก.พ. 2566

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

*หมายเหตุ : GDP MSME ในภาคการเกษตร จะคำนวณจากมูลค่าเพิ่มของ MSME ที่เป็นนิติบุคคลธุรกิจการเกษตรเท่านั้น

โครงสร้างและอัตราการขยายตัว GDP ปี 2565 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

• ภาคการผลิต

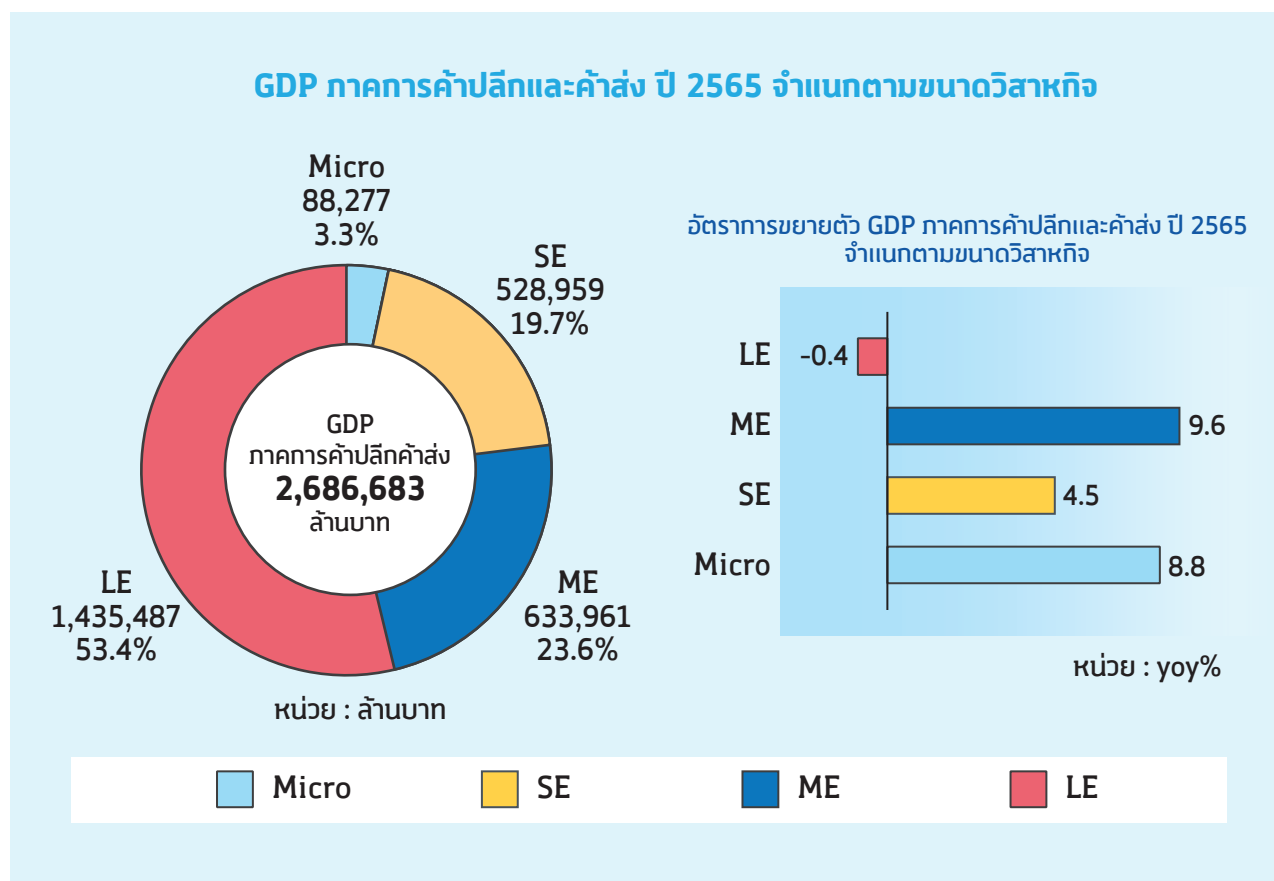

ภาพที่ 1.4 GDP ภาคการผลิต ปี 2565 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศภาคการผลิต ปี 2565 มีมูลค่ารวม 4,692,934 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่า GDP ที่เกิดจากวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) เท่ากับ 2,682,391 ล้านบาท คิดเป็น 57.2% และเป็นมูลค่าที่เกิดจาก MSME เท่ากับ 2,010,543 ล้านบาท หรือคิดเป็น 42.8% ของ GDP ในภาคการผลิตทั้งหมด

ด้านอัตราการขยายตัว พบว่า วิสาหกิจรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางในภาคการผลิตขยายตัวได้ 2.9% และ 2.6% ตามลำดับ ขณะที่วิสาหกิจขนาดย่อมลดลง 0.9% ทำให้ GDP MSME ภาคการผลิตขยายตัว 1.2%

• ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง

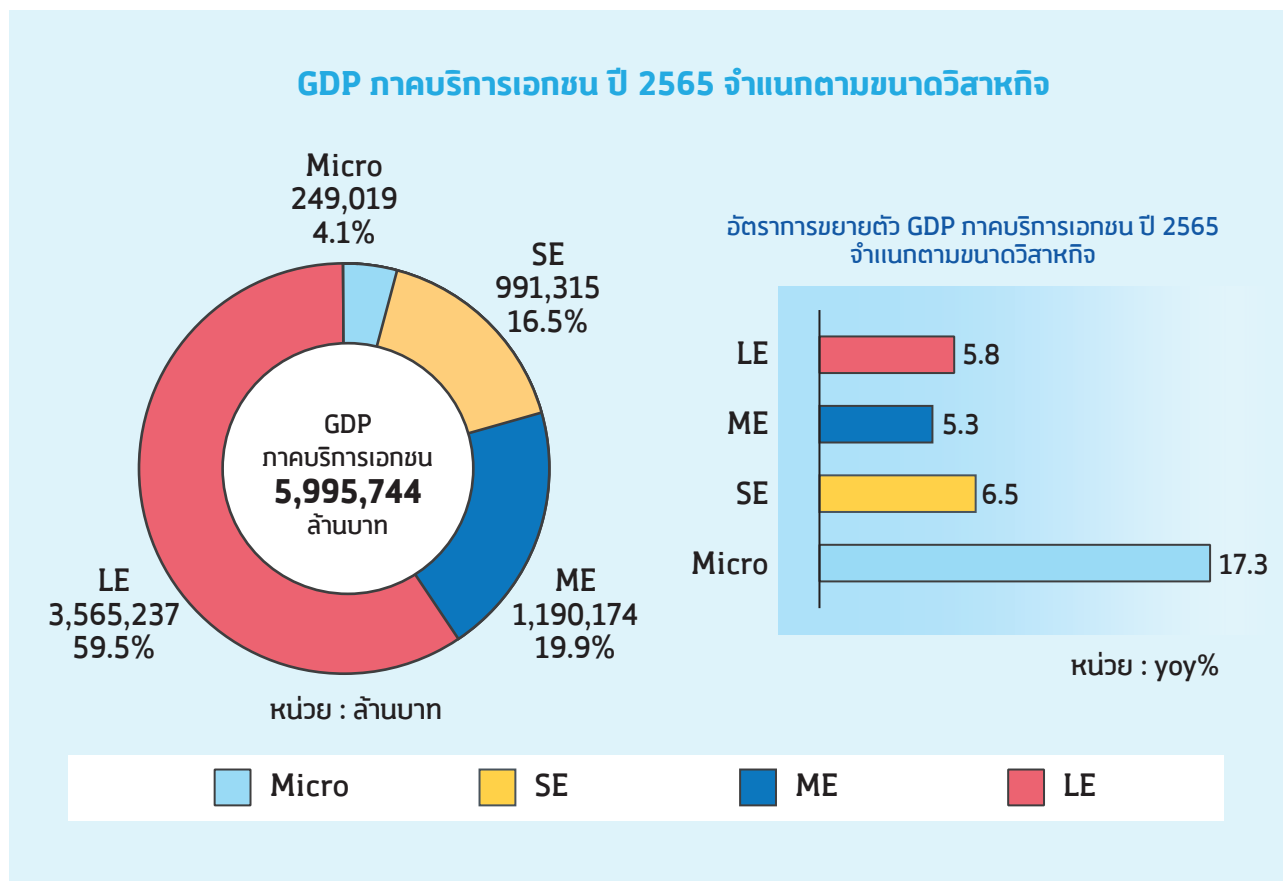

ภาพที่ 1.5 GDP ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ปี 2565 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ปี 2565 มีมูลค่ารวม 2,686,683 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่า GDP ที่เกิดจากวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) เท่ากับ 1,435,487 ล้านบาท คิดเป็น 53.4% และเป็นมูลค่าที่เกิดจาก MSME เท่ากับ 1,251,196 ล้านบาท หรือคิดเป็น 46.6% ของ GDP ในภาคการค้าปลีกและค้าส่งทั้งหมด

ด้านอัตราการขยายตัว พบว่า วิสาหกิจรายย่อย วิสาหกิจขนาดย่อม และวิสาหกิจขนาดกลางในภาคการค้าปลีกและค้าส่งขยายตัวได้ 8.8% 4.5% และ 9.6% ตามลำดับ ทำให้ GDP MSME ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ขยายตัว 7.3%

• ภาคบริการเอกชน

ภาพที่ 1.6 GDP ภาคบริการเอกชน ปี 2565 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศภาคบริการเอกชน ปี 2565 มีมูลค่ารวม 5,995,744 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่า GDP ที่เกิดจากวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) เท่ากับ 3,565,237 ล้านบาท คิดเป็น 59.5% และเป็นมูลค่าที่เกิดจาก MSME เท่ากับ 2,430,507 ล้านบาท หรือคิดเป็น 40.5% ของ GDP ในภาคบริการเอกชนทั้งหมด

ด้านอัตราการขยายตัว พบว่า วิสาหกิจรายย่อย วิสาหกิจขนาดย่อม และวิสาหกิจขนาดกลางในภาคบริการเอกชน ขยายตัวได้ 17.3% 6.5% และ 5.3% ตามลำดับ ทำให้ GDP MSME ภาคบริการเอกชนขยายตัว 7.7%

ประมาณการเศรษฐกิจ ของ MSME ไทย ปี 2566 (ณ 20 เมษายน 2566)

ประมาณการเศรษฐกิจของ MSME ไทย ปี 2566 (ณ 20 เมษายน 2566)

อุปสรรคที่สำคัญต่อการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในปี 2565 มาจาก 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่

1. สงครามรัสเซีย-ยูเครน

ส่งผลให้ปัญหาอุปทานคอขวดกลับมาแย่งและยืดเยื้อกว่าที่คาด อีกทั้งราคาพลังงานและอาหาร ยังมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง

2. มาตรการล็อกดาวน์และนโยบาย Zero Covid ของจีน

ส่งผลต่ออุปสงค์จากประเทศจีนและซ้ำเติมปัญหาห่วงโซ่อุปทานโลกเนื่องจากจีนเป็นผู้ผลิตสินค้าและผู้บริโภครายใหญ่ และศูนย์กลางขนส่งของโลก

3. การดำเนินนโยบายการเงินตึงตัวของธนาคารกลางสหรัฐ (FED)

กีดตันการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกและเพิ่มความผันผวนในภาคการเงินโดยอัตราดอกเบี้ยนโยบายสหรัฐฯ ไปแตะระดับร้อยละ 4.25 ในสิ้นปี 2565

ปัจจัยเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของกลุ่มเศรษฐกิจสำคัญ ทั้งสหรัฐฯ ยุโรป จีน และหลายกลุ่มเศรษฐกิจมีความเสี่ยงต่อการเข้าสู่ภาวะถดถอย (recession) เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามถึงดีผลของสงครามรัสเซีย-ยูเครน การชะลอตัวทางเศรษฐกิจของจีน รวมทั้งภาวะการเงินโลกที่ตึงตัว ส่งผลให้ไทยเกิดภาวะเงินเฟ้อ ต้นทุนทางธุรกิจสูงขึ้น สินค้าอุปโภคบริโภคราคาสูง การส่งออกสินค้าชะลอตัว ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นตัวแปรสำคัญต่อต้นทุนของผู้ประกอบการและยังคงมีความผันผวนในระดับราคาสูงอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะยังเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจโลกต่อไปยังปี 2566

เศรษฐกิจ MSME ไทย ปี 2566

ขยายตัว
ร้อยละ 2.6

เร่งตัวขึ้น
ร้อยละ 1.5

มีนักท่องเที่ยว
เข้าไทย
11.8 ล้านคน

อุปสงค์ภายในประเทศ
ทั้งการบริโภคและ
การลงทุนปรับตัวดีขึ้น

ปี 2566 คาดว่าเศรษฐกิจไทยสามารถกลับมาอยู่ในระดับใกล้เคียงหรือสูงกว่าช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยมีแรงขับเคลื่อนหลักจากภาคการท่องเที่ยวที่ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีนที่กลับมาท่องเที่ยวไทยมากขึ้น ซึ่งไตรมาสที่ 1 ปี 2566 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติถึง 6.5 ล้านคน และเดือนเมษายน 2566 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาในประเทศไทยมากกว่าที่คาดการณ์ไว้เนื่องจากมีเทศกาลสงกรานต์ โดยพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาตลอดทั้งสัปดาห์สงกรานต์ (10-16 เมษายน 2566) มีจำนวนทั้งสิ้นถึง 463,459 คน ประกอบกับกระแสการท่องเที่ยวของประเทศไทยในสื่อโซเชียลมีเดียที่มีเพิ่มมากขึ้น จึงคาดว่าภาคการท่องเที่ยวในปี 2566 นี้จะสูงขึ้นจากเดิมมาก ซึ่งจะทำให้การใช้จ่ายภาคครัวเรือนที่เติบโตจากการจ้างงานปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว ภาคการลงทุนมีสัญญาณเชิงบวกจากการฟื้นตัวของภาคบริการ รวมทั้งความต่อเนื่องของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน และการขยายตัวของการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) อย่างไรก็ตาม การลงทุนและการส่งออกในภาพรวมอาจเผชิญความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก ทั้งการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ภาวะการเงินตึงตัว การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน สงครามรัสเซีย-ยูเครนที่ยังคงยืดเยื้อ และความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ อาจจำกัดการเติบโตของเศรษฐกิจไทย รวมทั้งอาจเกิดความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2566 จากการเลือกตั้งในเดือนพฤษภาคม 2566 และการจัดตั้งรัฐบาลที่อาจยืดเยื้อ นับเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในภาพรวมและ MSME ไทย แม้ปี 2566 เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัว แต่ปัจจัยสนับสนุนจากการเปิดประเทศทำให้กลุ่มนักท่องเที่ยวเดินทางระยะไกลยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวหลักจากจีนอาจฟื้นตัวชัดเจนในช่วงครึ่งหลังของปี 2566 นี้ โดยคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวในไทยสูงถึง 30 ล้านคน ส่วนการส่งออกมีแนวโน้มชะลอตัวลงตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าและเศรษฐกิจโลก

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้ประเมินเศรษฐกิจโลกปี 2566 ว่าจะเติบโตต่ำสุดนับตั้งแต่ปี 2544 ที่ร้อยละ 2.7 ชะลอตัวลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 3.2 ในปี 2565 รวมถึงชี้ว่าประมาณ 1 ใน 3 ของเศรษฐกิจโลก และประมาณครึ่งหนึ่งของสหภาพยุโรป (EU) จะเข้าสู่ภาวะถดถอยในปี 2566 สอดคล้องกับองค์การการค้าโลก (WTO) คาดปริมาณการค้าโลก ในปี 2566 จะขยายตัวเพียงร้อยละ 1.0 จากการเติบโตร้อยละ 3.5 ในปี 2565 อีกทั้ง IMF และ WTO เตือนแนวโน้มการทวนกระแสโลกาภิวัตน์อาจทวีความรุนแรงท่ามกลางความขัดแย้งระหว่างประเทศมหาอำนาจ อย่างไรก็ตาม การส่งออกไทยยังพอได้ปัจจัยหนุนจากการขยายตัวของเศรษฐกิจในอาเซียน ซึ่งถือเป็นตลาดส่งออกที่มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 24 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไทย และร้อยละ 28 ของมูลค่าการส่งออกของ MSME ไทย โดยธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) คาดเศรษฐกิจของอาเซียนในปี 2566 ยังคงขยายตัวได้ทีร้อยละ 4.7 แม้จะชะลอลงจากร้อยละ 5.5 ในปี 2565 ก็ตาม

ตารางที่ 2.1 สมมติฐานเพื่อใช้ประมาณการตัวเลขเศรษฐกิจ ปี 2566 (รอบ 20 เม.ย. 2566)

สมมติฐาน	ประมาณการ			
	ปี 2565		ปี 2566f	
	สถานการณ์ปกติ	สมมติฐานดีที่สุด	สมมติฐานปกติ	สมมติฐานเลวร้าย
อัตราการขยายตัวของ GDP MSME	4.5%	5.2%	4.7%	4.1%
อัตราการขยายตัวของ GDP ไทย	2.6%*	4.3%	3.8%	3.3%
การลงทุนภาคเอกชน	5.1%*	3.8%	3.6%	3.1%
การลงทุนภาครัฐบาล	-4.9%*	2.3%	1.8%	1.3%
การบริโภคภาคเอกชน	6.3%*	4.0%	3.5%	3.0%
การอุปโภคภาครัฐบาล	0.0%*	-0.7%	-1.2%	-1.7%
การส่งออกสินค้า	5.5%*	-0.5%	-0.7%	-1.0%
การนำเข้าสินค้า	15.3%*	0.4%	-0.1%	-0.6%

ที่มา : ข้อมูลประมาณการเศรษฐกิจ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ : * หมายถึง ข้อมูลจริงจาก สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

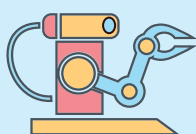
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากปัจจัยข้างต้น สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) โดยฝ่ายวิเคราะห์สถานการณ์และเตือนภัยทางเศรษฐกิจ ได้ปรับประมาณการ GDP MSME ปี 2566 ตามทิศทางสถานการณ์ทั้งในและต่างประเทศที่มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปจากปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของ MSME ด้วยเช่นกัน ซึ่งประเมินว่าปี 2566 GDP MSME มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นกว่าที่คาดการณ์ไว้เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 จากปัจจัยบวกทางด้านการท่องเที่ยวที่ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญเกี่ยวกับการฟอร์มจัดตั้งรัฐบาลที่อาจยืดเยื้อจนส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า ซึ่งจะกระทบโดยตรงต่อการลงทุนของรัฐ จากการประมาณการ GDP MSME ของ สสว. โดยใช้ MSME IO Table และ Macro Model คาดว่า

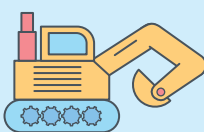
GDP MSME ปี 2566 จะเติบโตอยู่ระหว่าง 4.1% - 5.1% โดยเป็นการขยายตัวของ

การเกษตร
ร้อยละ 3.9

การผลิต
ร้อยละ 2.9

การก่อสร้าง
ร้อยละ 4.0

การค้าส่งและค้าปลีก
ร้อยละ 2.9

การบริการ
ร้อยละ 8.7

รายละเอียดของการประมาณการเศรษฐกิจในปี 2566 ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1. ภาคการท่องเที่ยว

สถานการณ์ปกติ กรณีมีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยจำนวน 30 ล้านคน ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และไม่มี การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ที่รุนแรงจนประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยต้องสั่งปิดประเทศ จะทำให้ไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดการบริโภคภาคครัวเรือนมากขึ้นเนื่องมาจากมีรายได้เพิ่มขึ้น ในกรณีนี้ GDP MSME จะอยู่ที่ร้อยละ 4.7 แต่หากกรณีเกิด**สถานการณ์เลวร้ายขึ้น** โดยอาจเกิดโควิด-19 ที่มีการกลายพันธุ์รุนแรงจนประเทศต่าง ๆ ต้องสั่งปิดประเทศ หรือมีโรคระบาดใหม่

ที่มีความรุนแรงและแพร่กระจายไปทั่วโลก ซึ่งทำให้เกิดการจำกัดการเดินทางของประเทศต่าง ๆ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเข้าไทยก็จะลดลง อาจเหลือเพียง 28 ล้านคน หากเกิดเหตุการณ์เช่นนี้จะทำให้ภาคการส่งออกบริการของไทยชะลอตัวลง ในกรณีนี้ GDP MSME จะอยู่ที่ร้อยละ 4.1 ในทางกลับกัน หาก**สถานการณ์ปรับตัวดีขึ้น**เป็นอย่างมากจากการที่รัฐบาลออกนโยบายกระตุ้นการท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวในไทยได้ จะทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวในไทยอย่างล้นหลาม โดยคาดว่าจะมีถึง 32 ล้านคน หากเกิดสถานการณ์ที่ดีเช่นนี้จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก ไม่เพียงแต่ธุรกิจภาคการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังส่งผลดีต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ อย่างมาก ส่งผลให้การส่งออกภาคบริการขยายตัวได้เพิ่มขึ้น ในกรณีนี้ GDP MSME จะอยู่ที่ร้อยละ 5.2

2. กำลังซื้อของภาคครัวเรือน

สถานการณ์ปกติ ประชาชนใช้จ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น เนื่องจากเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัวจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งการยกเลิกมาตรการการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้คนในประเทศเริ่มออกเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น แต่ประชาชนยังคงระมัดระวังการใช้จ่ายเนื่องจากยังมีความกังวลต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการระบาดของโรค มีการวางแผนการเงินเพื่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 รุนแรงขึ้นอีกครั้ง แต่ภาวะเงินเฟ้อและหนี้สินครัวเรือนยังอยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่งผลให้ด้านกำลังซื้อของ

ภาคครัวเรือนเติบโตที่ร้อยละ 3.5 แต่หากกรณี**สถานการณ์เลวร้ายขึ้น** ราคาสินค้าปรับเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากภาวะเงินเฟ้ออาจทำให้กำลังซื้อของครัวเรือนชะงักลง หรือการแพร่ระบาดของโควิด-19 เกิดขึ้นอีกครั้ง ทำให้ประชาชนระมัดระวังการใช้จ่ายใช้สอย เนื่องจากสถานการณ์ในอนาคตที่ไม่แน่นอน ซึ่งจะส่งผลให้ภาคเอกชนไม่สามารถฟื้นตัวได้เท่าที่ควร ในสถานการณ์นี้จึงคาดว่าจะมีการเติบโตเพียงร้อยละ 3.0 ในทางกลับกัน หาก**สถานการณ์ปรับตัวดีขึ้น**เป็นอย่างมาก มีปัจจัยสนับสนุนกำลังซื้อภาคครัวเรือน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ไม่รุนแรง การจ้างแรงงานปรับตัวดีขึ้น ผู้บริโภคกล้าใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น ภาวะเงินเฟ้อน้อยลง ราคาสินค้าและบริการไม่ปรับเพิ่มขึ้น โดยการที่ประชาชนกล้าที่จะใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น ส่งผลดีไปยังภาคเอกชนที่จะสามารถฟื้นตัวได้ดี โดยคาดว่าจะเติบโตถึงร้อยละ 4.0

3. การลงทุนภาคเอกชน

สถานการณ์ปกติ มีการลงทุนของภาคเอกชนเพิ่มขึ้น จากความเชื่อมั่นของเศรษฐกิจภายในประเทศที่เริ่มกลับมาฟื้นตัวหลังจากผ่านช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยคาดการณ์ว่าจะมีการขยายตัวร้อยละ 3.6 แต่หากเกิด**สถานการณ์ที่เลวร้ายขึ้น** เนื่องจากเศรษฐกิจยังไม่สามารถฟื้นตัวได้จาก

ปัจจัยต่าง ๆ ทำให้ภาคเอกชนยังไม่มี ความเชื่อมั่นในการลงทุนเพิ่มหรือไม่มีความมั่นใจที่จะใช้ในการลงทุนหากเกิดเหตุการณ์เช่นนี้คาดว่าจะมีการเติบโตเพียงแค่ร้อยละ 3.1 ในทางกลับกัน หากการลงทุนภาคเอกชนมี**สถานการณ์ปรับตัวดีขึ้น** เนื่องจากความเชื่อมั่นของเศรษฐกิจในประเทศที่กลับมาดีขึ้น รวมทั้งได้รับการสนับสนุนการลงทุนจากหน่วยงานภาครัฐเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย และช่วยภาคเอกชนในการขยายตลาดสินค้าและบริการไปยังเขตเศรษฐกิจใหม่ ๆ อันทำให้ความเชื่อมั่นการลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้น หากเกิดเหตุการณ์เช่นนี้คาดว่าจะมีการเติบโตถึงร้อยละ 3.8

4. การใช้จ่ายอุปโภคของภาครัฐ

สถานการณ์ปกติ ภาครัฐมีมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผน ทำให้การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคด้านต่าง ๆ ของรัฐเกิดความล่าช้าน้อยที่สุด และหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่เพื่อให้ภาครัฐเบิกจ่ายได้ทันตามแผนที่กำหนดไว้ แต่ด้วยสถานการณ์ทางการเมืองที่กำลังจะมีการเลือกตั้งเปลี่ยนรัฐบาลอาจเกิดความล่าช้าในการดำเนินการด้านงบประมาณ ซึ่งจะทำให้การใช้จ่ายอุปโภคภาครัฐลดลงร้อยละ 1.2 แต่ถ้าใน**สถานการณ์เลวร้าย** หากการใช้จ่ายด้านอุปโภคของรัฐเกิดความล่าช้าเป็นอย่างมาก ดำเนินงานไม่ได้ตามแผนที่วางเอาไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้จ่ายของโครงการ

ขนาดใหญ่หรือวงเงินงบประมาณสูงรวมทั้งการเลือกตั้งที่จะเกิดขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2566 นี้ หากการเลือกตั้งยืดเยื้อทำให้จัดตั้งรัฐบาลได้ล่าช้า ส่งผลถึงการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการอุปโภคของภาครัฐที่จะล่าช้าออกไป โดยคาดว่าในสถานการณ์นี้การใช้จ่ายอุปโภคภาครัฐจะลดลงถึงร้อยละ 1.7 ในทางกลับกัน หาก**สถานการณ์ปรับตัวดีขึ้น** ภาครัฐมีการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนที่วางเอาไว้ หรือดีกว่า ทำให้การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคด้านต่าง ๆ ของรัฐไม่มีความล่าช้าเลย และการเลือกตั้งเป็นไปด้วยดี รัฐบาลที่เข้ามาสามารถอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามกำหนดแผนงบประมาณ รวมทั้งการออกนโยบายเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ อาทิ โครงการกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชน โครงการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือน และการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบในทุกกลุ่มอย่างตรงจุด หากเกิดในกรณีนี้การใช้จ่ายด้านอุปโภคภาครัฐจะลดลงเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.7

5. การลงทุนของภาครัฐ

สถานการณ์ปกติ ภาครัฐมีการลงทุนเพิ่มขึ้นตามเศรษฐกิจของประเทศที่ฟื้นตัว และการเมืองที่กำลังจะเลือกตั้งเปลี่ยนรัฐบาลสามารถดำเนินไปตามแผนที่วางเอาไว้ จะทำให้การอนุมัติการลงทุนของภาครัฐเกิดขึ้นตามเวลาที่กำหนด การลงทุนของภาครัฐจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 แต่หาก**สถานการณ์เลวร้าย** เกิดขึ้น ไม่สามารถดำเนินการลงทุนตามแผนที่วางไว้โดยเฉพาะการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ทำให้การลงทุนของภาครัฐหดตัวลงอย่างมาก รวมทั้งการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นใน

เดือนพฤษภาคม 2566 นี้ หากจัดตั้งรัฐบาลล่าช้าจะส่งผลถึงการประกาศใช้งบประมาณตามแผน และการลงทุนของภาครัฐจะยิ่งล่าช้าออกไป ซึ่งหากเกิดสถานการณ์เลวร้ายขึ้นจะทำให้การลงทุนของภาครัฐเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.3 ในทางกลับกัน หาก**สถานการณ์ที่ดีเกิดขึ้น** การลงทุนของภาครัฐเป็นไปตามแผนที่วางเอาไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ การเลือกตั้งเป็นไปด้วยดี รัฐบาลที่เข้ามาสามารถอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งการออกนโยบายเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ อาทิ โครงการกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชน โครงการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือน และการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบในทุกกลุ่มอย่างตรงจุด หากเกิดในกรณีนี้การลงทุนของภาครัฐจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 2.3

6. การส่งออกสินค้าและบริการส่งออก

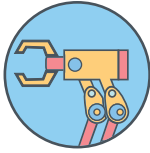
สถานการณ์ปกติ การขยายตัวการส่งออกสินค้าและบริการส่งออกของไทย คาดว่าจะหดตัวลงร้อยละ 0.7 เนื่องมาจากเศรษฐกิจโลกที่มีการถดถอยในหลายกลุ่มเศรษฐกิจ รวมถึงสงครามรัสเซีย-ยูเครน ส่งผลให้ความต้องการซื้อชะลอตัว อีกทั้งค่าเงินบาทมีความผันผวนเป็นช่วงกว้าง และมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นซึ่งกระทบโดยตรงต่อภาคการส่งออก ผู้ส่งออกจะมีรายได้ลดลง แต่การบริการส่งออกของไทยมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นจากมาตรการเปิดประเทศ และความนิยมการท่องเที่ยวของประเทศไทยจากโซเชียลมีเดีย คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวเข้าประเทศไทย 30 ล้านคนในปี 2566 และกรณี**สถานการณ์เลวร้ายเกิดขึ้น** เศรษฐกิจโลกถดถอย กลุ่มเศรษฐกิจที่เป็น

คู่ค้าหลักของไทยเกิดการถดถอยอย่างรุนแรง และสงครามรัสเซีย-ยูเครน ทวีความรุนแรงขึ้น รวมทั้งเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นส่งผลให้รายได้ของผู้ส่งออกลดลง จะทำให้การส่งออกสินค้าของไทยหดตัวถึงร้อยละ 1.0 ส่วนการบริการส่งออกของไทย กรณีเกิดการระบาดซ้ำของโควิด-19 หรือโรคอุบัติใหม่จนประเทศต่าง ๆ ต้องสั่งปิดประเทศและจำกัดการเดินทางออกนอกประเทศ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาในไทยนั้นจะลดลงเหลือเพียง 28 ล้านคน ในทางกลับกัน หากเกิด**สถานการณ์ที่ดีขึ้น** เศรษฐกิจทั่วโลกปรับตัวอยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นโดยเฉพาะประเทศคู่ค้าหลักของไทย และวิกฤตสงครามรัสเซีย-ยูเครน ไม่มีผลกระทบรุนแรงขึ้น ทำให้ไทยส่งออกสินค้าได้มากขึ้น รวมทั้งเงินบาทอ่อนค่าลง ทำให้ผู้ส่งออกได้รับรายได้เพิ่มขึ้นเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งคาดการณ์ว่าจะทำให้การส่งออกสินค้าของไทยหดตัวลงร้อยละ 0.5 และทางด้านการบริการส่งออก จากการที่รัฐบาลออกนโยบายกระตุ้นการท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวในไทยอย่างล้นหลามถึง 32 ล้านคน

คาดการณ์ GDP ปี 2566 จากผลกระทบข้างต้น โดย สสว. :

การเกษตร

การผลิต

การก่อสร้าง

การค้าส่งและค้าปลีก

การบริการ

สถานการณ์ปกติ

MSME เดิมโตร้อยละ 4.7

ขยายตัว
ร้อยละ 3.9

ขยายตัว
ร้อยละ 2.9

ขยายตัว
ร้อยละ 4.0

ขยายตัว
ร้อยละ 2.9

ขยายตัว
ร้อยละ 8.7

สถานการณ์เลวร้าย

MSME เดิมโตร้อยละ 4.1

ขยายตัว
ร้อยละ 3.4

ขยายตัว
ร้อยละ 2.4

ขยายตัว
ร้อยละ 3.5

ขยายตัว
ร้อยละ 2.4

ขยายตัว
ร้อยละ 7.9

สถานการณ์ปรับตัวดีขึ้น

MSME เดิมโตร้อยละ 5.1

ขยายตัว
ร้อยละ 4.4

ขยายตัว
ร้อยละ 3.3

ขยายตัว
ร้อยละ 4.2

ขยายตัว
ร้อยละ 3.3

ขยายตัว
ร้อยละ 9.5

นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยเสี่ยง ที่ส่งผลต่อการประมาณการทั้ง 3 สมมติฐาน คือ สถานการณ์ปกติ สถานการณ์เลวร้าย และสถานการณ์ปรับตัวดีขึ้น โดยสามารถจำแนกได้ ดังนี้

ปัจจัยสนับสนุน

• การเปิดประเทศของจีนหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19

การเปิดประเทศของจีนถือเป็นโอกาสของไทย ทั้งด้านการท่องเที่ยวและการค้า โดยด้านการท่องเที่ยว คาดว่านักท่องเที่ยวชาวจีนที่ไม่ได้ออกนอกประเทศมาเป็นระยะเวลาเกือบ 3 ปี จะมีความต้องการออกมาท่องเที่ยวมากขึ้น โดยประเทศไทยยังเป็นประเทศที่คนจีนเลือกมาท่องเที่ยวเป็นลำดับแรก ๆ ในส่วนของการค้า เมื่อจีนเปิดประเทศ จะเป็นโอกาสอันดีของประเทศคู่ค้าหรือประเทศที่เป็นห่วงโซ่การผลิตในภูมิภาคให้กับจีน ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือประเทศไทย ทั้งกลุ่มสินค้าที่จีนมีความต้องการเพิ่มขึ้น เช่น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เซมิคอนดักเตอร์ และกลุ่มสินค้าที่จีนมีข้อจำกัดในการผลิต เช่น ผัก ผลไม้ อาหารแปรรูป ซึ่งในกรณีนี้ประเทศไทยจะได้รับอานิสงส์จากการเปิดประเทศของจีนเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศจีนเป็นคู่ค้าที่สำคัญของไทยเป็นอันดับที่ 2 โดยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 12 ของการส่งออกทั้งหมด

• การท่องเที่ยวของไทยที่มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง

จากการผ่อนคลายการแพร่ระบาดของโควิด-19 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ทางศูนย์ TTB Analytics ของธนาคารไทยพาณิชย์ คาดการณ์รายได้จากการท่องเที่ยวในปี 2566 จะเติบโตในอัตราเร่งอีก 1 ล้านล้านบาท พุ่งแตะ 2.25 ล้านล้านบาท จากอานิสงส์ที่จีนเปิดประเทศทำให้ตัวเลขนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลทางอ้อมให้การท่องเที่ยวตามภูมิภาคของไทยมีสถานการณ์ดีขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเมืองหลักด้านการท่องเที่ยว อีกทั้งมีอิทธิพลจากสื่อโซเชียลมีเดียที่เป็นปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง

• การผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด 19 ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

ทำให้การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ เริ่มฟื้นตัวมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคบริการ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่อง ที่นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก

• เงินบาทมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้น

การที่เงินบาทมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ มีปัจจัยมาจาก (1) ดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าจากการลดการขึ้นดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐฯ (2) เศรษฐกิจโลกไม่น่ากลัวและการเปิดประเทศของจีนหนุนความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั่วโลก และ (3) เศรษฐกิจไทยโตสวนกระแสโลก เพิ่มความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งหากเงินบาทไทยแข็งค่าขึ้นจะส่งผลดีต่อผู้ที่มีธุรกิจเกี่ยวกับการนำเข้าไม่ว่าจะเป็นทางด้านสินค้าหรือบริการ จะทำให้สามารถนำเข้าสินค้าได้ในราคาที่ถูกลง

• ต่างชาติเริ่มสนใจเข้ามาลงทุนในไทยมากขึ้น

ปี 2566 มีแนวโน้มที่นักลงทุนต่างชาติสนใจลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เนื่องจากปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศและภูมิรัฐศาสตร์ ทำให้ภาคธุรกิจมองหาประเทศทางเลือกเพื่อบริหารความเสี่ยงในการผลิตของตนเอง จึงมองประเทศที่มีลักษณะเป็นกลางอย่างประเทศไทย ซึ่งมีการเตรียมปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างประเทศบางส่วนแล้ว อีกทั้งประเทศไทยยังมีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะด้าน Logistics และการคมนาคมขนส่งที่รัฐบาลได้ลงทุนโครงสร้างพื้นฐานไปถึง 2.4 ล้านล้านบาท รวมทั้งไทยยังมีแรงงานที่มีคุณภาพและมีทักษะที่มีค่าแรงสมเหตุสมผล

ปัจจัยเสี่ยง

• การเปิดประเทศของจีนหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19

การที่จีนเปิดประเทศส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออุปทานของสินค้าโภคภัณฑ์ในระยะสั้นที่จะทำให้ราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้น และซ้ำเติมปัญหาเงินเฟ้อที่มีอยู่เดิมได้ โดยเฉพาะการใช้พลังงานเนื่องจากจีนใช้พลังงานจากน้ำมันสูงถึง 1 ใน 5 ของโลก รวมถึงการใช้เหล็ก ทองแดง นิกเกิล และสังกะสี สูงกว่าครึ่งหนึ่งของโลก อีกทั้งยังอาจส่งผลให้ยุโรปขาดแคลนก๊าซธรรมชาติเนื่องจากไม่สามารถนำเข้าก๊าซส่วนเกินของจีนมาทดแทนการนำเข้าจากรัสเซียได้แล้ว

• รายได้จากผลผลิตทางการเกษตร 5 พืชเศรษฐกิจหลักของไทยลดลง เนื่องจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

เกษตรกรรมจะมีรายได้ลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 5 พืชเศรษฐกิจหลักของไทยที่จะมีรายได้ลดลงอย่างมาก เนื่องจากราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรมตกลง ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน และยางพาราปรับตัวลดลงร้อยละ 32.6 และร้อยละ 15.8 ตามลำดับจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวส่งผลให้สินค้าคงทนชะลอตัวลง และราคาพืชที่ใช้ในอุตสาหกรรมทั้ง 2 ชนิดนี้ก็ปรับตัวลดลงเช่นเดียวกันแต่ในขณะที่รายได้เกษตรกรจากพืชที่นำไปประกอบอาหาร ได้แก่ อ้อย ข้าว และมันสำปะหลัง คาดว่ายังปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง

• ความยืดหยุ่นของสงครามรัสเซีย-ยูเครน

สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนคาดว่าจะยังคงมีแนวโน้มยืดเยื้อต่อไป ซึ่งทำให้ราคาลงงานหรือน้ำมันดิบสูงขึ้นเนื่องจากรัสเซียเป็นผู้ส่งออกพลังงานหรือน้ำมันดิบอันดับ 3 ของโลก จึงส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสินค้าเกือบทุกประเภทรวมถึงต้นทุนการขนส่งที่ต้องปรับตัวสูงขึ้นตามกลไกราคาลงงานในตลาดโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย และมีปัจจัยเสี่ยงด้านการขาดแคลนวัตถุดิบและวัตถุดิบมีราคาที่ผันผวน รวมถึงสินค้าขั้นต้นและวัตถุดิบในการผลิตหลักของห่วงโซ่อุปทานโลกส่งผลกระทบต่อผลิตในห่วงโซ่อุปทานเป็นไปได้อย่างลำบากมากขึ้น ส่งผลให้พลังงานไม่สามารถ supply ให้ทั่วโลกได้ อีกทั้งผลกระทบที่กระทบต่อเศรษฐกิจไทยมากที่สุดจะเป็นผลจากมาตรการตอบโต้โดยการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ (Economic Sanctions) จากนานาประเทศ เช่น ราคาน้ำมันสะท้อนต่อต้นทุนพลังงาน ต้นทุนธุรกิจราคาสินค้า และอัตราเงินเฟ้อ ขณะที่ตลาดเงินตลาดทุนของไทยมีความผันผวนสูงขึ้น ทำให้นักลงทุนอาจย้ายไปสู่สินทรัพย์ที่มีความปลอดภัยสูง

• ปัญหาหนี้สินของลูกหนี้รายย่อย

ทั้งหนี้สินในภาคครัวเรือนและกลุ่มธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) โดยเฉพาะในสาขาสำคัญที่ยังมีข้อจำกัดในการฟื้นตัวอยู่ ปัญหาเรื่องการชำระหนี้ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามกำหนดระยะเวลาปัญหานี้นอกระบบ ซึ่งเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศและเศรษฐกิจในระยะยาว

• ความเปราะบางของประเทศคู่ค้า

การส่งออกของไทยต้องเผชิญความเสี่ยงเนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้ามีความเปราะบางมากขึ้นโดยปัจจัยด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์ชะลอตัว และตลาดส่งออกหลักของไทยเกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเศรษฐกิจสหภาพยุโรปที่มีแนวโน้มอ่อนไหวกว่าตลาดอื่น ๆ ด้วยวิกฤตพลังงานและอัตราเงินเฟ้อที่สูงเป็นประวัติการณ์ทำให้การใช้จ่ายใช้สอยของผู้บริโภคในกลุ่มสินค้าฟุ่มเฟือยซึ่งมีสัดส่วนเกือบร้อยละ 30 ของการส่งออกไทยที่ส่งไปยังสหภาพยุโรปลดลง

• เงินบาทมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้น

การที่เงินบาทมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ มีปัจจัยมาจาก (1) ดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าจากการลดการขึ้นดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐ (2) เศรษฐกิจโลกไม่น่ากลัวและการเปิดประเทศของจีนหนุนความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั่วโลก และ (3) เศรษฐกิจไทยโตสวนกระแสโลก เพิ่มความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งหากเงินบาทไทยแข็งค่าขึ้นจะส่งผลเสียต่อธุรกิจที่เกี่ยวกับการส่งออกไม่ว่าจะเป็นทางด้านสินค้าหรือบริการ เนื่องจากจะทำให้มีรายได้ลดลง

• ความไม่แน่นอนของการเลือกตั้งและการจัดตั้งรัฐบาล

การจัดตั้งรัฐบาลหลังการเลือกตั้งที่กำลังจะมีขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2566 นี้ หากการจัดตั้งรัฐบาลล่าช้าอาจกระทบต่อการอนุมัติดำเนินงานตามงบประมาณปกติที่จะส่งผลให้เกิดการเบิกเงินล่าช้า ส่งผลกระทบต่อบริโภคและการลงทุน อีกทั้งกระทบการอนุมัติร่าง พรบ. งบประมาณประจำปี 2567 ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่น และอาจเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยในระยะถัดไป เนื่องจากการใช้จ่ายของภาครัฐมีความสำคัญต่อการช่วยพยุงเศรษฐกิจไทยในช่วงที่เผชิญสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 และไทยยังจำเป็นต้องพึ่งการใช้จ่ายของรัฐบาลในการฟื้นฟูเศรษฐกิจในขั้นต้น ดังนั้นหากการเบิกจ่ายล่าช้าเนื่องมาจากการเปลี่ยนรัฐบาลจะกระทบการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของไทยในระยะถัดไป

ตารางที่ 2.2 ประมาณการ GDP MSME ปี 2566 จำแนกตามสมมติฐาน และกลุ่มธุรกิจ

MSME by sector	ปี 2565		ปี 2566f	
	สมมติฐาน	สมมติฐานดี	สมมติฐานปกติ	สมมติฐานเลวร้าย
	%YoY	%YoY	%YoY	%YoY
GDP MSME	4.5	5.1 (5.1)	4.7 (4.5)	4.1 (4.0)
- ภาคการเกษตร	4.6	4.4 (4.4)	3.9 (3.9)	3.4 (3.4)
- ภาคการผลิต	1.2	3.3 (3.6)	2.9 (3.1)	2.4 (2.6)
- ภาคการก่อสร้าง	-5.4	4.2 (4.4)	4.0 (3.9)	3.5 (3.4)
- ภาคการค้าส่งและค้าปลีก	7.3	3.3 (3.7)	2.9 (3.2)	2.4 (2.6)
- ภาคการบริการ	7.7	9.5 (8.3)	8.7 (7.7)	7.9 (7.1)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

หมายเหตุ : ในวงเล็บ หมายถึง การประมาณการเดิม ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ ของ MSME ปี 2565

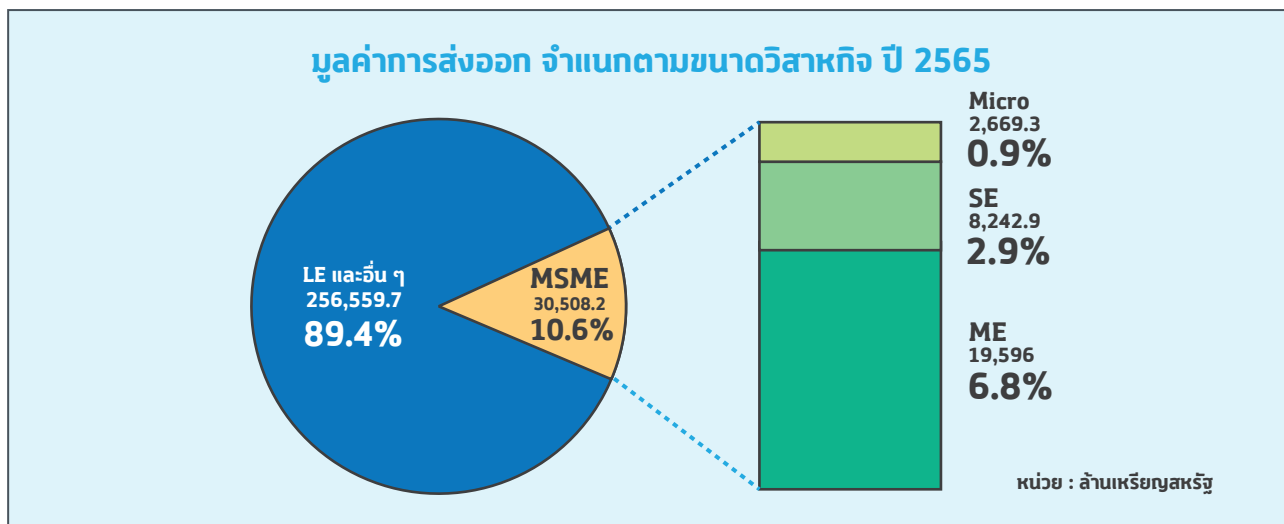

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของ MSME ปี 2565

การส่งออกของ MSME

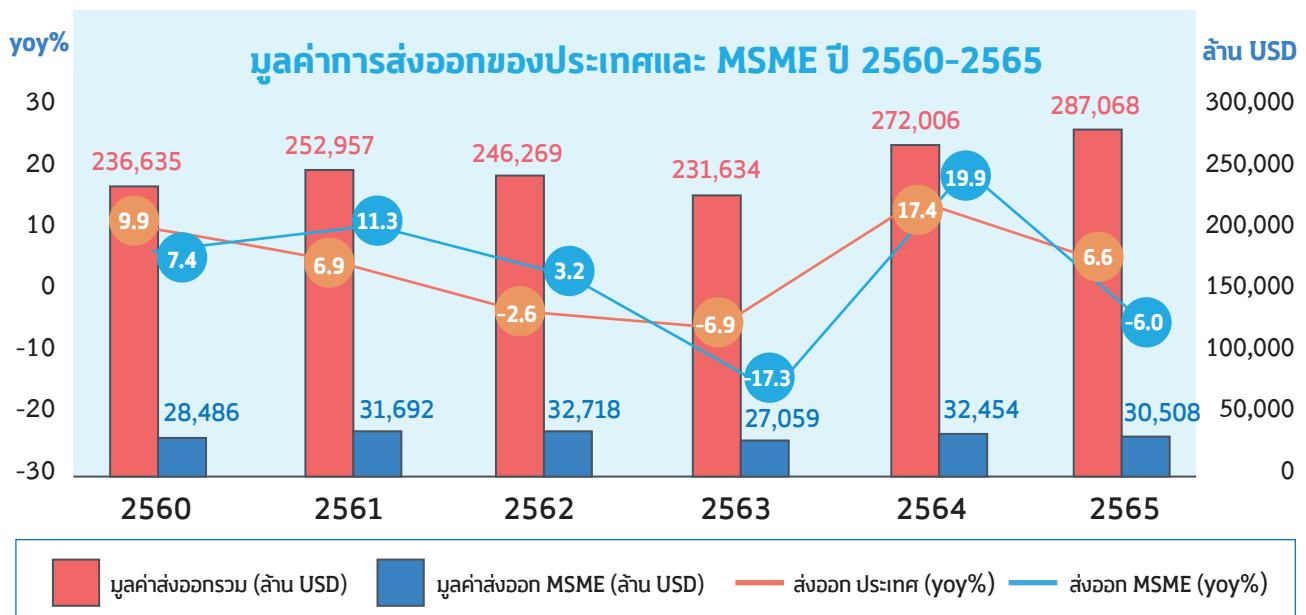
ในปี 2565 MSME มีมูลค่าส่งออกสินค้า 1,060,207.9 ล้านบาท และเมื่ออยู่ในรูปดอลลาร์สหรัฐจะมีมูลค่า 30,508.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนต่อการส่งออกรวมเท่ากับ 10.6% โดยเป็นมูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจรายย่อย (Micro) 2,669.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 0.9% วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) 8,242.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 2.9% และวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) 19,596.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 6.8%

ที่มา : กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.1 มูลค่าการส่งออก จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ ปี 2565

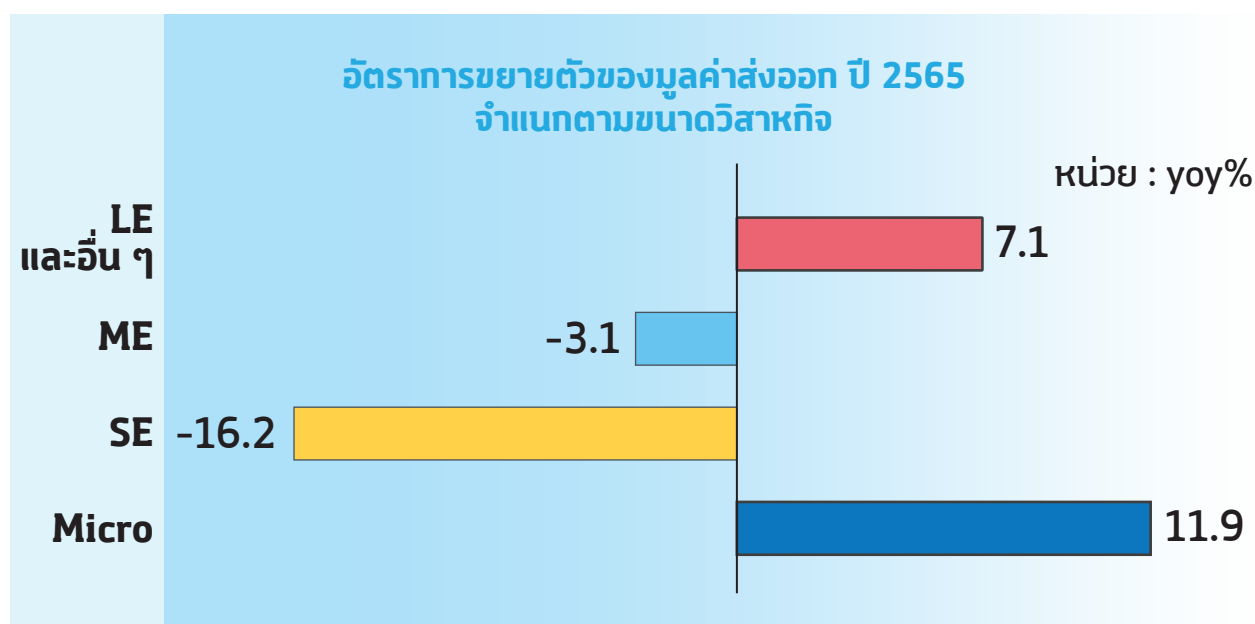
มูลค่าและอัตราการขยายตัวของการส่งออก ปี 2565

ที่มา : กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.2 มูลค่าการส่งออกของประเทศและ MSME ปี 2560 - 2565

สำหรับการขยายตัวของมูลค่าส่งออกรวมทั้งประเทศในปี 2565 ขยายตัวได้ 5.5% ขณะที่มูลค่าส่งออกของ MSME ลดลงจากปีก่อน 6.0% เมื่อเปรียบเทียบกับในช่วงก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 พบว่าการส่งออกของ MSME ยังไม่สามารถฟื้นตัวกลับมาเท่ากับในช่วงก่อนโควิด-19

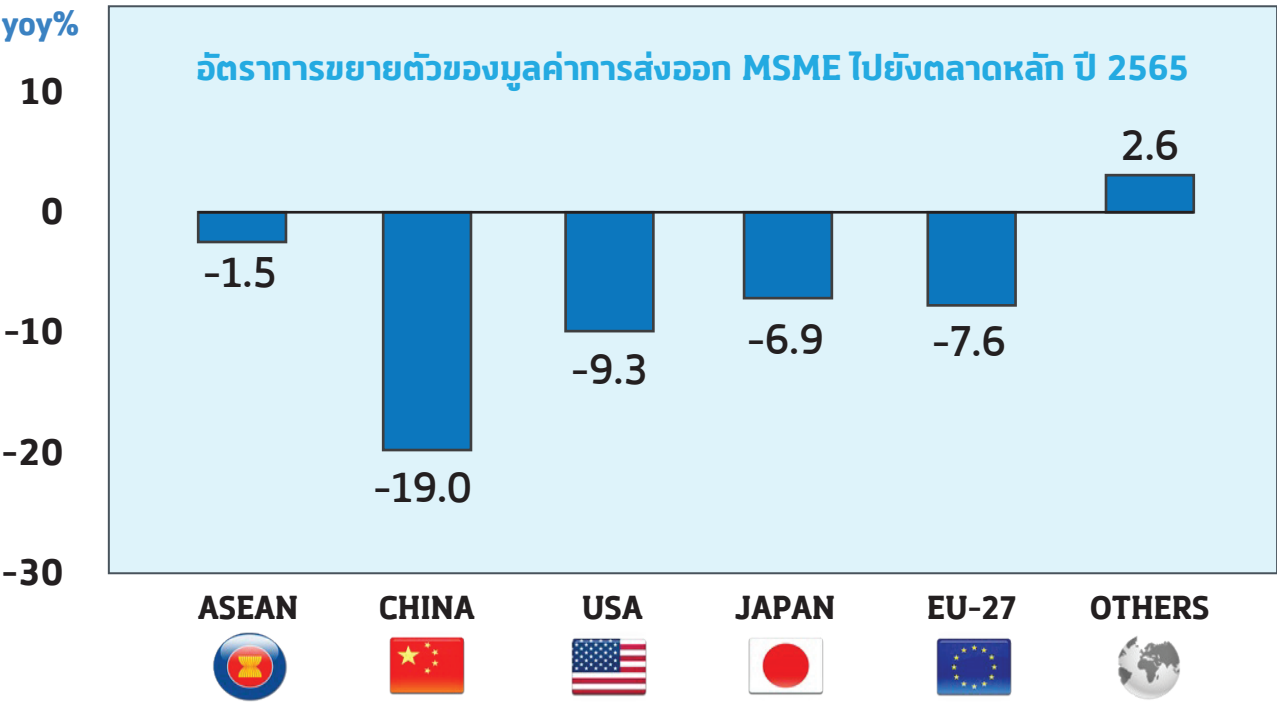

ที่มา : กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.3 อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกปี 2565 จำแนกตามขนาดตามวิสาหกิจ

เมื่อพิจารณาตามขนาดวิสาหกิจ พบว่าการลดลงของมูลค่าส่งออกของ MSME มาจากการลดลงของมูลค่าส่งออกโดยวิสาหกิจขนาดกลางและวิสาหกิจขนาดย่อมเป็นหลัก เนื่องจากได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ทำให้ความต้องการสินค้าชิ้นกลางและสินค้าวัตถุดิบลดลง

ด้านตลาดส่งออกหลักของ MSME ได้แก่ อาเซียน จีน สหรัฐ ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป ที่มีมูลค่าส่งออกเกือบ 80% ของมูลค่าส่งออกของ MSME พบว่ามีมูลค่าลดลงจากปีก่อนในทุกตลาดหลัก โดยเฉพาะตลาดจีนที่ลดลงถึง 19.0% เป็นผลจากมาตรการ Zero Covid ของจีน ขณะที่ตลาดอื่น ๆ ได้รับผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ กระทั่งต่อราคาสินค้าและกำลังซื้อ

ที่มา : กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.4 อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก MSME ไปยังตลาดหลักปี 2565

สินค้าส่งออกสำคัญของ MSME ในปี 2565 ที่ขยายตัวได้ในอัตราที่สูง ได้แก่ สินค้ากลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ (HS 71) น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล (HS 17) และของปรุงแต่งทำจากพืชผัก ผลไม้ ลูกนัต (HS 20) ขณะที่สินค้าส่งออกสำคัญปรับตัวลดลง ได้แก่ ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ (HS 08) เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (HS 85) และพลาสติกและของที่ทำได้ด้วยพลาสติก (HS 39)

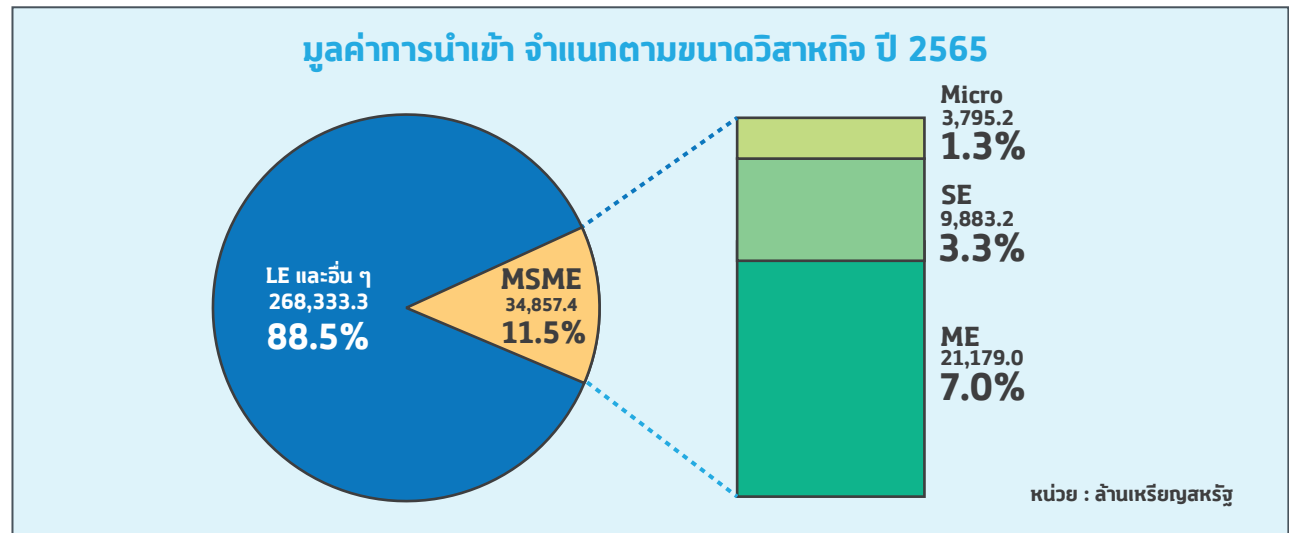
ตารางที่ 3.1 สินค้าส่งออกสำคัญของ MSME ปี 2565

HS code	กลุ่มสินค้าส่งออก	MSME	Total	MSME Export	MSME Share
		ล้านเหรียญสหรัฐ	ล้านเหรียญสหรัฐ	YoY%	%
71	อัญมณีและเครื่องประดับ	3,652.2	15,106.3	14.9	24.2
85	อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ	3,159.7	45,744.6	1.4	6.9
17	น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล	2,753.7	3,816.8	89.8	72.1
8	ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้	2,444.2	5,745.6	-14.6	42.5
84	เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	1,760.2	44,443.9	-15.9	4.0
39	พลาสติกและของที่ทำได้ด้วยพลาสติก	1,172.9	15,273.0	-14.6	7.7
44	ไม้และของทำด้วยไม้ ถ่านไม้	1,024.7	2,993.0	-14.4	34.2
87	ยานยนต์และส่วนประกอบ	988.9	31,583.3	-4.0	3.1
73	ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า	880.4	5,038.0	-7.2	17.5
20	ของปรุงแต่งทำจากพืชผัก ผลไม้ ลูกนัต	580.3	2,433.3	16.1	23.9

ที่มา : กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การนำเข้าของ MSME

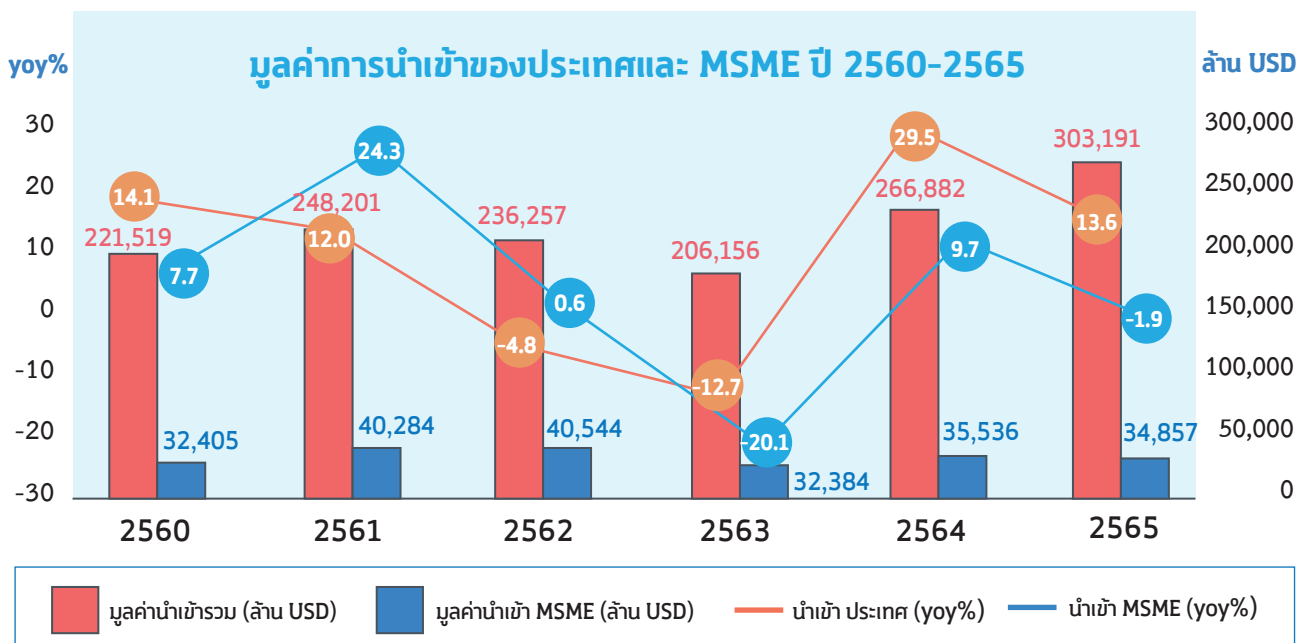
MSME มีมูลค่านำเข้าในปี 2565 เท่ากับ 1,227,666.9 ล้านบาท และเมื่ออยู่ในรูปดอลลาร์สหรัฐจะมีมูลค่า 34,857.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดย MSME คิดเป็นสัดส่วนต่อการนำเข้ารวมเท่ากับ 11.5 โดยเป็นมูลค่าการนำเข้าของวิสาหกิจรายย่อย (Micro) 3,795.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 1.3% วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) 9,883.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 3.3% และวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) 21,179.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 7.0%

ที่มา : กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.5 มูลค่าการนำเข้า จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ ปี 2565

มูลค่าและอัตราการขยายตัวของการนำเข้า ปี 2565

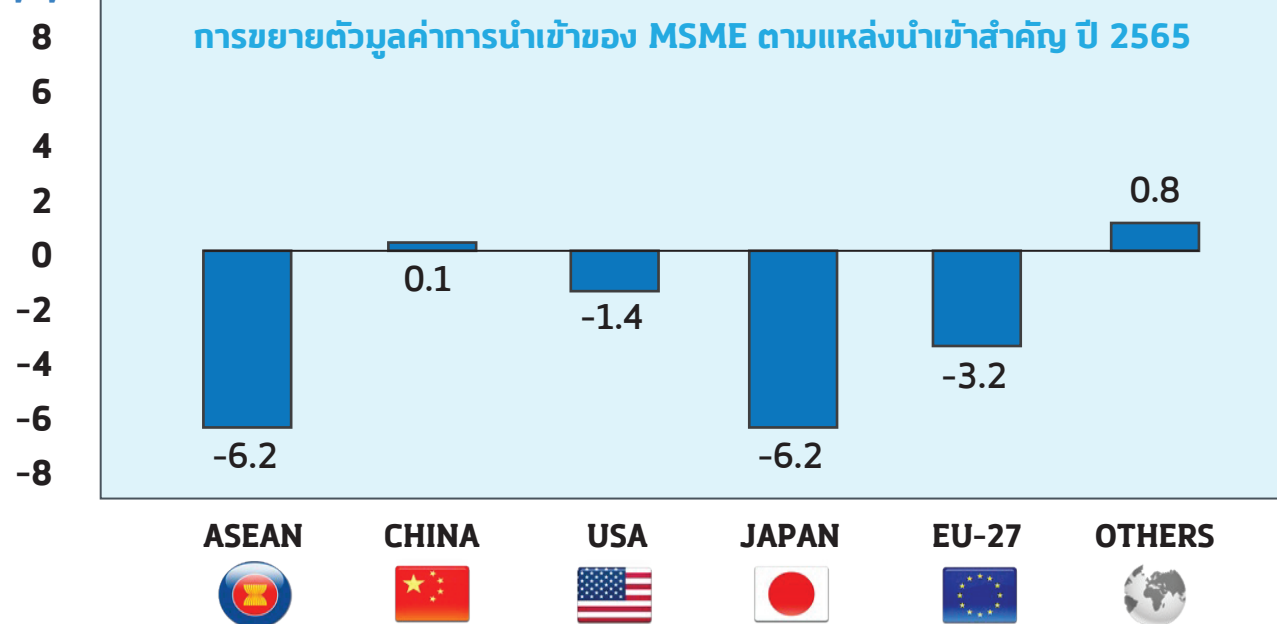
ที่มา : กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.6 มูลค่าและอัตราการขยายตัวของการนำเข้าปี 2565

มูลค่าการนำเข้ารวมทั้งประเทศในปี 2565 ขยายตัว 13.6% ตามราคาสินค้าวัตถุดิบที่ปรับตัวสูงขึ้นจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้ำมันเชื้อเพลิง ขณะที่มูลค่านำเข้าของ MSME ลดลงจากปีก่อน 1.9% สอดคล้องกับการลดลงของการส่งออก โดยเป็นการลดลงของการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางเป็นหลัก

สำหรับแหล่งนำเข้าสำคัญของ MSME พบว่ามีมูลค่านำเข้าลดลงจากปีก่อนเกือบทุกแหล่ง ยกเว้นการนำเข้าจากจีนที่มีสัดส่วนมูลค่ากว่า 40% ของ MSME ที่ขยายตัวได้เล็กน้อย

yoy%

ที่มา : กรมศุลกากร

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 3.7 อัตราการขยายตัวของมูลค่าการนำเข้า MSME ไปยังตลาดหลัก ปี 2565

สำหรับสินค้านำเข้าสำคัญของ MSME ในปี 2565 พบว่า ส่วนใหญ่จะขยายตัวค่อนข้างมากในสินค้ากลุ่มวัตถุดิบ ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ เหล็ก และยานยนต์และส่วนประกอบ ซึ่งขยายตัวตามราคาสินค้าวัตถุดิบที่ปรับตัวสูงขึ้นตามภาวะเงินเฟ้อโลก

ตารางที่ 3.2 สินค้านำเข้าสำคัญของ MSME ปี 2565

HS code	กลุ่มสินค้าส่งออก	MSME	Total	MSME Export	MSME Share
		ล้านบาทสหรัฐ	ล้านบาทสหรัฐ	YoY%	%
84	เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	5,233.9	29,187.4	-7.5	16.6
85	อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ	5,085.7	57,512.0	-9.6	8.0
71	อัญมณีและเครื่องประดับ	1,943.0	16,729.0	19.0	13.8
39	พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก	2,295.2	10,900.6	-5.0	20.0
73	ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า	1,445.2	7,885.8	21.3	22.2
90	อุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์	1,084.6	6,354.1	4.4	17.8
72	เหล็กและเหล็กกล้า	1,328.2	14,558.4	-20.2	7.3
87	ยานยนต์และส่วนประกอบ	922.1	11,126.7	14.9	9.5
38	เคมีภัณฑ์เบื้องต้น	1,163.4	6,692.2	-9.8	15.7
3	ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย	645.2	3,930.5	12.5	18.5

ที่มา : กรมศุลกากร

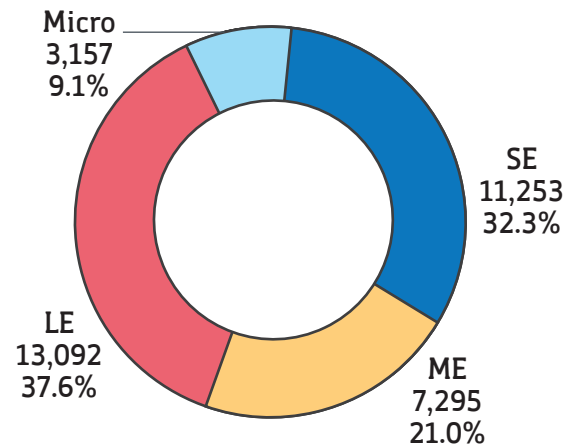
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จำนวนผู้ส่งออก และผู้นำเข้า MSME ปี 2565

จำนวน MSME ส่งออก 21,705 ราย

- คิดเป็น 62.4% ของจำนวนผู้ส่งออกรวม
▼ ลดลงจากปีก่อน 218 ราย (-1.0%)
- มูลค่าส่งออกเฉลี่ย 48.8 ล้านบาท/ราย
▲ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเฉลี่ย 2.1 ล้านบาท/ราย

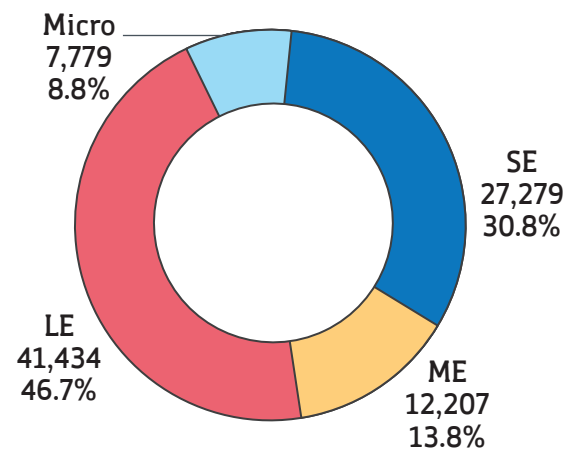
จำนวนผู้ส่งออก ปี 2565 (ราย)

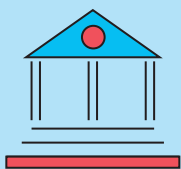
จำนวน MSME นำเข้า 47,265 ราย

- คิดเป็น 53.3% ของจำนวนผู้นำเข้ารวม
▼ ลดลงจากปีก่อน 284 ราย (-0.6%)
- มูลค่านำเข้าเฉลี่ย 26.0 ล้านบาท/ราย
▲ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเฉลี่ย 2.1 ล้านบาท/ราย

จำนวนผู้นำเข้า ปี 2565 (ราย)

แนวโน้มการค้าระหว่างประเทศของ MSME ปี 2566

ปัญหาสถาบันการเงินใน
สหรัฐและยุโรปอาจส่งผลกระทบต่อ
กำลังซื้อของประเทศคู่ค้า

ค่าเงินบาทเฉลี่ยในปี 2566
มีแนวโน้มที่จะแข็งค่าขึ้นจาก
หลายปัจจัยอาจกระทบราคา
ของสินค้าส่งออกโดยเฉพาะ
สินค้าเกษตรและอาหาร

การนำเข้าของ MSME น่าจะ
กลับมาขยายตัวได้อีกครั้ง
โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้า
วัตถุดิบ สอดคล้องกับการ
ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม
ของ MSME

สสว. คาดว่ามูลค่าการส่งออก
ของ MSME ในปี 2566
จะขยายตัวได้ระหว่าง
8% - 10%

ดัชนีความเชื่อมั่น ผู้ประกอบการ MSME ปี 2565

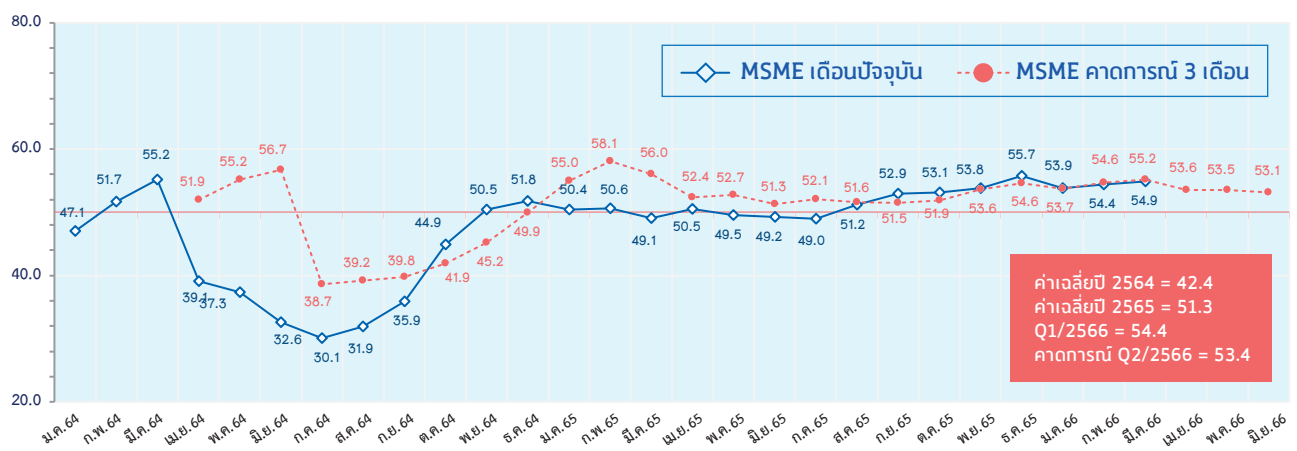

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME ปี 2565

“ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME ประจำปี 2565 (ค่าเฉลี่ยเดือน ม.ค. – ธ.ค. 2565) อยู่ในระดับ 51.3 ปรับตัวดีขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยของปี 2564 ที่ระดับ 42.4 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์โอมิครอนที่เริ่มคลี่คลายทำให้ประชาชนเดินทางออกมาจัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและท่องเที่ยวมากขึ้น ส่งผลให้มีการขยายตัวของนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติ ประกอบกับมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวจากภาครัฐ ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจในประเทศที่เริ่มทยอยฟื้นตัว อย่างไรก็ตามจากผลกระทบของโควิด-19 ที่สะสมมาเป็นเวลากว่าสองปี ส่งผลต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคที่ยังอ่อนแอ รวมถึงภาวะราคาวัตถุดิบค่าสินค้าและค่าขนส่งปรับตัวสูงขึ้น จากผลกระทบทางอ้อมของสงครามรัสเซีย-ยูเครน อีกทั้งสถานะเงินเฟ้อในประเทศ ส่งผลให้ค่าครองชีพของประชาชนเพิ่มสูงขึ้น และอาจจะกระทบต่อการดำเนินธุรกิจในอนาคต”

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 สายพันธุ์โอมิครอนที่เริ่มคลี่คลาย แม้จำนวนผู้ติดเชื้อจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ความรุนแรงของโรคไม่มากนักเมื่อเทียบกับการระบาดในปี 2563-2564 อีกทั้งมาตรการควบคุมโรคระบาดไม่ได้เข้มงวดจนส่งผลกระทบต่อภาคการดำเนินธุรกิจมากนัก ประชาชนสามารถออกมาจัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและท่องเที่ยวได้มากขึ้น ส่งผลให้มีการขยายตัวของนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติ ประกอบกับมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวจากภาครัฐ ที่ช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชน ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตามผลของโควิด-19 ทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคยังอยู่ในระดับต่ำ รวมถึงราคาวัตถุดิบ ค่าสินค้า และค่าขนส่งปรับตัวสูงขึ้นจากผลกระทบทางอ้อมของสงครามรัสเซีย-ยูเครน อีกทั้งสถานะเงินเฟ้อในประเทศส่งผลให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งยังคงส่งผลกระทบต่อภาคการดำเนินธุรกิจในอนาคต

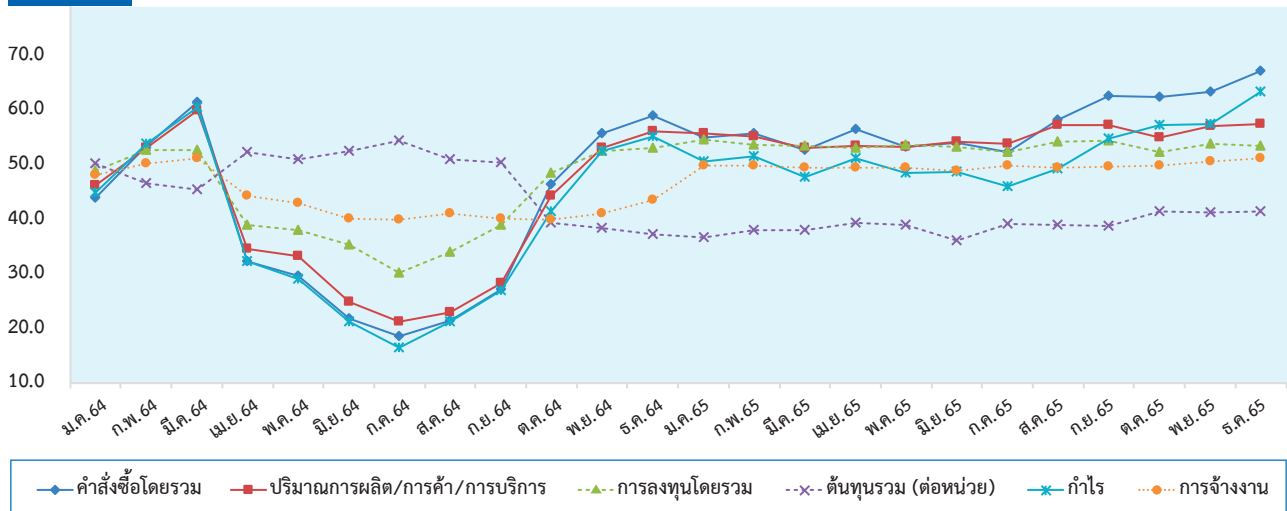
ดัชนี > 50 หมายถึง ความเชื่อมั่น "ดีขึ้น" จากไตรมาสก่อนหน้า (จำนวนผู้ตอบว่าดีขึ้นมีมากกว่าจำนวนผู้ตอบว่าแย่ลง)
 ดัชนี = 50 หมายถึง ความเชื่อมั่น "ทรงตัว" จากไตรมาสก่อนหน้า (จำนวนผู้ตอบว่าดีขึ้นมีเท่ากับจำนวนผู้ตอบว่าแย่ลง)
 ดัชนี < 50 หมายถึง ความเชื่อมั่น "ลดลง" จากไตรมาสก่อนหน้า (จำนวนผู้ตอบว่าดีขึ้นมีน้อยกว่าจำนวนผู้ตอบว่าแย่ลง)

ที่มา : รายงานดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (SMESI) ประจำปี 2565 สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 4.1 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME ประจำปี 2565 และไตรมาสที่ 1 ปี 2566

องค์ประกอบดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME ค่าเฉลี่ยในปี 2565 ด้านคำสั่งซื้อ ปริมาณการผลิต/การค้า/บริการ
 กำไร การลงทุนและการจ้างงานปรับตัวดีขึ้น อยู่ในระดับ 57.8 55.3 52.2 53.5 และ 49.8 ตามลำดับ จากค่าเฉลี่ยในปี 2564
 ที่อยู่ที่ระดับ 39.3 39.9 38.0 43.7 และ 43.5 ตามลำดับ ขณะที่องค์ประกอบด้านต้นทุนอยู่ที่ 39.0 ความเชื่อมั่นปรับตัว
 ลดลงจากปีก่อนที่ 47.4 ซึ่งแม้ว่าภาคธุรกิจจะสามารถกลับมาเปิดได้เต็มรูปแบบ แต่จากภาวะต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะ
 ค่าสินค้า/วัตถุดิบ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าสาธารณูปโภคและค่าขนส่ง ส่งผลต่อผลประกอบการธุรกิจ

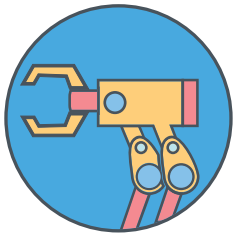
หน่วย: ดัชนี

ที่มา : รายงานดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (SMESI) ประจำเดือนธันวาคม 2565

ภาพที่ 4.2 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME จำแนกตามองค์ประกอบดัชนีปี 2564 และปี 2565

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME จำแนกตามภาคธุรกิจ ปี 2565 “ความเชื่อมั่นปรับตัวดีขึ้นทุกภาคธุรกิจ โดยเฉพาะภาคการบริการและภาคการผลิต จากการคลายล็อกให้ธุรกิจหลายประเภทกลับมาเปิดได้เต็มรูปแบบ และจากการเปิดประเทศ มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวจากภาครัฐที่ช่วยกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติเดินทางท่องเที่ยว”

ภาคการผลิต

ขยายตัวดีขึ้นกว่าปีก่อนหน้า จากการคลายล็อกในธุรกิจหลายประเภทที่เปิดให้บริการได้อย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงการจัดกิจกรรมที่มีมากขึ้น ทั้งงานเทศกาล งานอบรม/สัมมนาต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ต้นทุนยังคงเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะสินค้า/วัตถุดิบ ค่าสาธารณูปโภคและค่าขนส่งที่เพิ่มสูงขึ้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการล็อกดาวน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 สงครามรัสเซีย-ยูเครน และภาวะเงินเฟ้อ ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคและส่งผลต่อผลประกอบการธุรกิจ

ภาคการบริการ

ปรับตัวดีขึ้นกว่าปีก่อนจากการเปิดประเทศและมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวจากภาครัฐที่ช่วยกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติเดินทางท่องเที่ยว ส่งผลดีต่อภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่อง ได้แก่ บริษัททัวร์ ร้านอาหาร ไกด์ โรงแรม รถรับเหมาเช่าเที่ยว อีกทั้งงานรับเหมาก่อสร้างที่ภาคธุรกิจเริ่มซ่อมแซมและรีโนเวท เพื่อเตรียมรับลูกค้าหลังจากที่สามารถเปิดดำเนินธุรกิจได้เต็มรูปแบบและรองรับฤดูกาลท่องเที่ยว

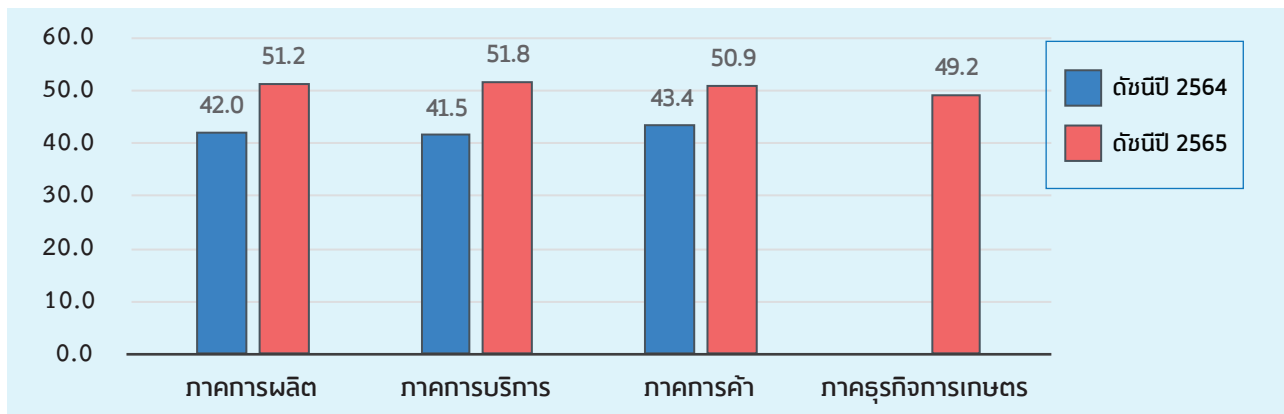
ภาคการค้า

ปรับตัวดีขึ้นกว่าปีก่อน จากการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การเดินทางที่เพิ่มมากขึ้นช่วยกระตุ้นความต้องการใช้จ่ายในหมวดสินค้าอุปโภคบริโภค อีกทั้งจากการเปิดประเทศส่งผลให้กำลังซื้อจากต่างประเทศฟื้นตัว ภาคการค้าวัสดุก่อสร้างมียอดคำสั่งซื้อเพิ่มขึ้นตามความต้องการของผู้รับเหมาก่อสร้าง

ภาคธุรกิจการเกษตร

ความต้องการผลผลิตทางการเกษตรมีเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ประกอบกับได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ส่งผลดีต่อรายได้ของภาคธุรกิจการเกษตร แต่ด้านปศุสัตว์ยังคงต้องแบกรับภาระค่าอาหารสัตว์ที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง ประกอบกับสภาพอากาศส่งผลต่อต้นทุนในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะค่าน้ำ อาหารเสริมของพืชและสัตว์ ปุ๋ย และสารเคมีทางการเกษตร

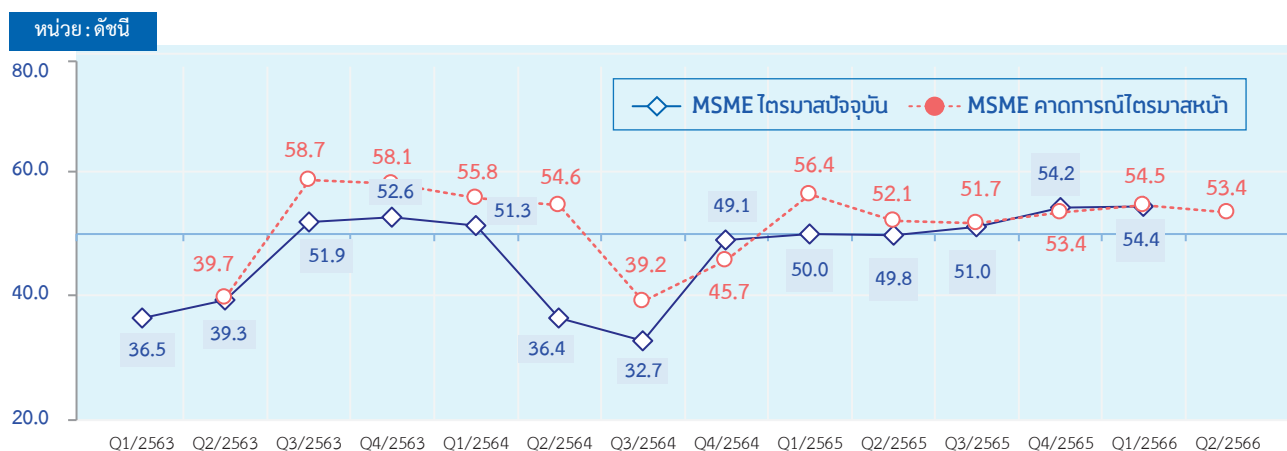
ที่มา : รายงานดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (SMESI) ประจำเดือนธันวาคม 2565
หมายเหตุ : ภาคธุรกิจการเกษตร เริ่มสำรวจในปี 2565

ภาพที่ 4.3 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME จำแนกตามภาคธุรกิจ ปี 2564 และปี 2565

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME ไตรมาสที่ 1 ปี 2566 และแนวโน้มไตรมาสที่ 2 ปี 2566

“ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME ไตรมาสที่ 1 ปี 2566 ปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 3 จากความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการที่มีมากขึ้น และการขยายตัวของความต้องการสินค้าในตลาดตามการฟื้นตัวของการใช้จ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้นและโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เฟส 5 ที่ช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทย อย่างไรก็ตาม ปัญหาต้นทุนสูงยังเป็นความท้าทายต่อการดำเนินงานของธุรกิจ”

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME ไตรมาสที่ 1 ปี 2566 อยู่ที่ระดับ 54.4 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 4 ปี 2565 อยู่ที่ระดับ 54.2 โดยปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 3 จากความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการที่มีมากขึ้น และจากการขยายตัวของความต้องการสินค้าในตลาด ตามการฟื้นตัวของการใช้จ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยว จากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งจากโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เฟส 5 ช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทย อย่างไรก็ตาม ปัญหาด้านต้นทุนยังเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน โดยเฉพาะราคาสินค้าในหมวดอาหารสดที่ผันผวนในช่วงเทศกาล และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อค่าขนส่งสินค้า

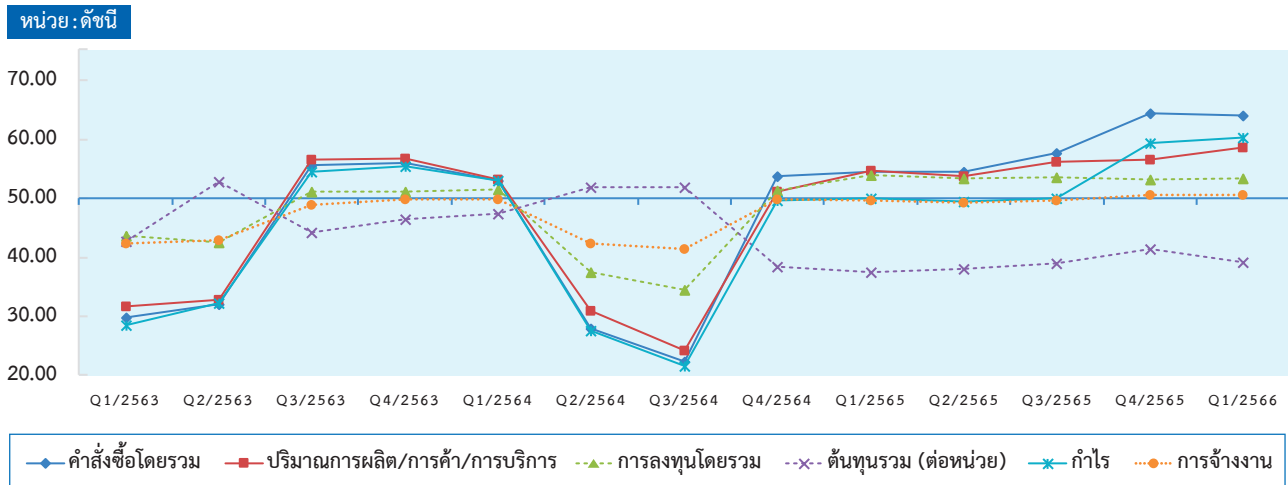

ดัชนี > 50 หมายถึง ความเชื่อมั่น "ดีขึ้น" จากไตรมาสก่อนหน้า (จำนวนผู้ตอบว่าดีขึ้นมีมากกว่าจำนวนผู้ตอบว่าแย่ลง)
ดัชนี = 50 หมายถึง ความเชื่อมั่น "ทรงตัว" จากไตรมาสก่อนหน้า (จำนวนผู้ตอบว่าดีขึ้นมีเท่ากับจำนวนผู้ตอบว่าแย่ลง)
ดัชนี < 50 หมายถึง ความเชื่อมั่น "ลดลง" จากไตรมาสก่อนหน้า (จำนวนผู้ตอบว่าดีขึ้นมีน้อยกว่าจำนวนผู้ตอบว่าแย่ลง)

ที่มา : รายงานดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (SMESI) ประจำไตรมาสที่ 1 ปี 2566

ภาพที่ 4.4 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME ไตรมาสที่ 1 ปี 2566

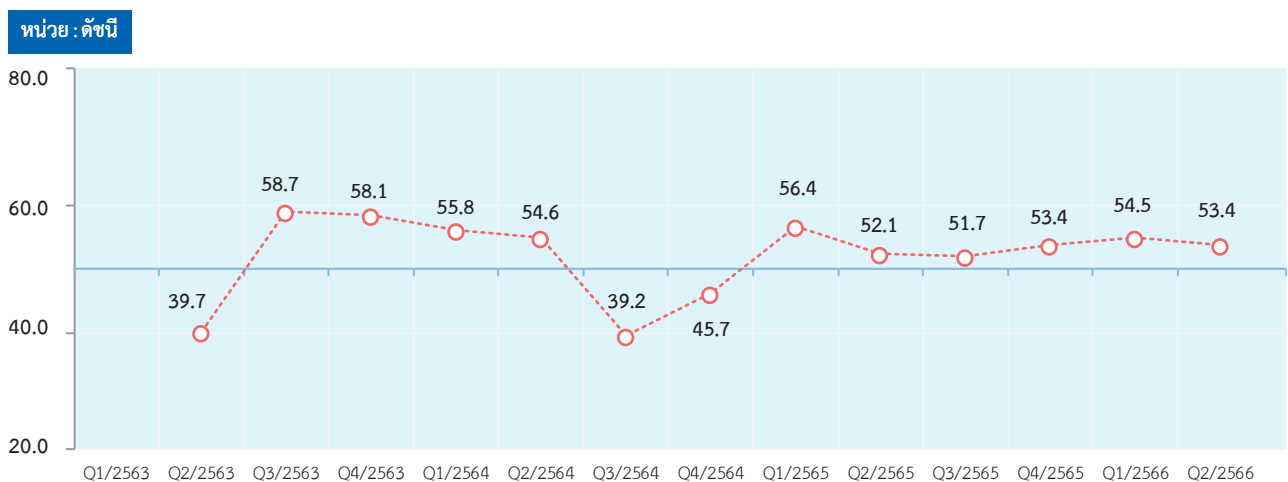
องค์ประกอบดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME ไตรมาสที่ 1 ปี 2566 ด้านคำสั่งซื้อโดยรวม ปริมาณการผลิต/การค้า/บริการ การลงทุน การจ้างงานและกำไร ปรับเพิ่มขึ้นเกือบทุกองค์ประกอบจากไตรมาสก่อนหน้า ตามการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจ ส่งผลให้ผู้ประกอบการเพิ่มปริมาณการผลิตและสะสมสินค้าคงคลัง เพื่อรองรับความต้องการในอนาคต อย่างไรก็ตามองค์ประกอบด้านต้นทุนยังคงมีค่าดัชนีที่ต่ำกว่าค่าฐาน (50) และมีค่าดัชนีปรับตัวลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าอย่างเห็นได้ชัด จากด้านต้นทุนหมวดอาหารสดและราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ส่งผลกระทบต่อความกังวลของผู้ประกอบการถึงความสามารถในการทำกำไรและการดำเนินธุรกิจ

ที่มา : รายงานดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (SMESI) ประจำเดือนไตรมาสที่ 1 ปี 2566

ภาพที่ 4.5 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME จำแนกตามองค์ประกอบดัชนี ไตรมาสที่ 1 ปี 2566

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME ภาคการบริการไตรมาสที่ 2 ปี 2566 ปรับตัวลดลง เป็นผลจากแนวโน้มสถานการณ์ต้นทุนที่ยังผันผวนอยู่ในระดับที่สูง ทำให้ผู้ประกอบการมีความกังวลต่อค่าครองชีพ และความสามารถในการใช้จ่ายของผู้บริโภคในอนาคต รวมถึงแนวโน้มอัตราการเก็บค่าไฟฟ้าที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นสูง ข้ำเดิมทั้งต้นทุนภาคธุรกิจและกำลังซื้อภาคครัวเรือน ซึ่งปัจจัยกระทบดังกล่าวอาจกดดันกำลังซื้อภาคการท่องเที่ยวให้ชะลอตัวลงได้ นอกจากนี้ผู้ประกอบการมีความกังวลเพิ่มขึ้นจากความไม่แน่นอนทางการเมืองและสถานการณ์เศรษฐกิจช่วงหลังการเลือกตั้งอีกด้วย

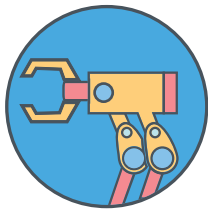

ดัชนี > 50 หมายถึง ความเชื่อมั่น "ดีขึ้น" จากไตรมาสก่อนหน้า (จำนวนผู้ตอบว่าดีขึ้นมีมากกว่าจำนวนผู้ตอบว่าแย่ลง)
 ดัชนี = 50 หมายถึง ความเชื่อมั่น "ทรงตัว" จากไตรมาสก่อนหน้า (จำนวนผู้ตอบว่าดีขึ้นมีเท่ากับจำนวนผู้ตอบว่าแย่ลง)
 ดัชนี < 50 หมายถึง ความเชื่อมั่น "ลดลง" จากไตรมาสก่อนหน้า (จำนวนผู้ตอบว่าดีขึ้นมีน้อยกว่าจำนวนผู้ตอบว่าแย่ลง)

ที่มา : รายงานดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (SMESI) ประจำไตรมาสที่ 1 ปี 2566

ภาพที่ 4.6 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME แนวโน้มไตรมาสที่ 2 ปี 2566

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME จำแนกตามภาคธุรกิจ ไตรมาสที่ 1 ปี 2566 ปรับตัวเพิ่มขึ้นในเกือบทุกภาคธุรกิจ โดยเฉพาะภาคธุรกิจการเกษตรและภาคการผลิต ตามการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจในประเทศ เป็นการผลิตเพื่อรองรับความต้องการสินค้าในตลาด รวมถึงภาคการท่องเที่ยวที่ได้แรงสนับสนุนจากการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติและมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศกระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยในแต่ละพื้นที่มากขึ้นโดยเฉพาะพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญทุกภูมิภาค

ภาคการผลิต

ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ตามแนวโน้มความต้องการสินค้าในตลาด โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าอาหารและสินค้าอุปโภคบริโภคที่ได้รับผลดีจากการท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมทางสังคม อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการยังต้องเผชิญกับความท้าทายทางด้านต้นทุน จากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ยังคงอยู่ในระดับที่สูง

ภาคบริการ

ปรับตัวลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า โดยเฉพาะภาคการค้ารถจักรยานยนต์/รถยนต์ และการค้าส่งวัสดุก่อสร้างที่ได้รับผลกระทบจากค่าขนส่งสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้ต้นทุนในการซื้อสินค้าเพื่อนำมาจำหน่ายสูงขึ้นส่วนภาคการค้าสินค้าอุปโภคบริโภคทั้งการค้าส่งและค้าปลีกยังปรับตัวในเกณฑ์ดีเนื่องจากได้รับแรงสนับสนุนจากการสัญจรและนักท่องเที่ยวที่มีการใช้จ่ายใช้สอยอย่างต่อเนื่อง

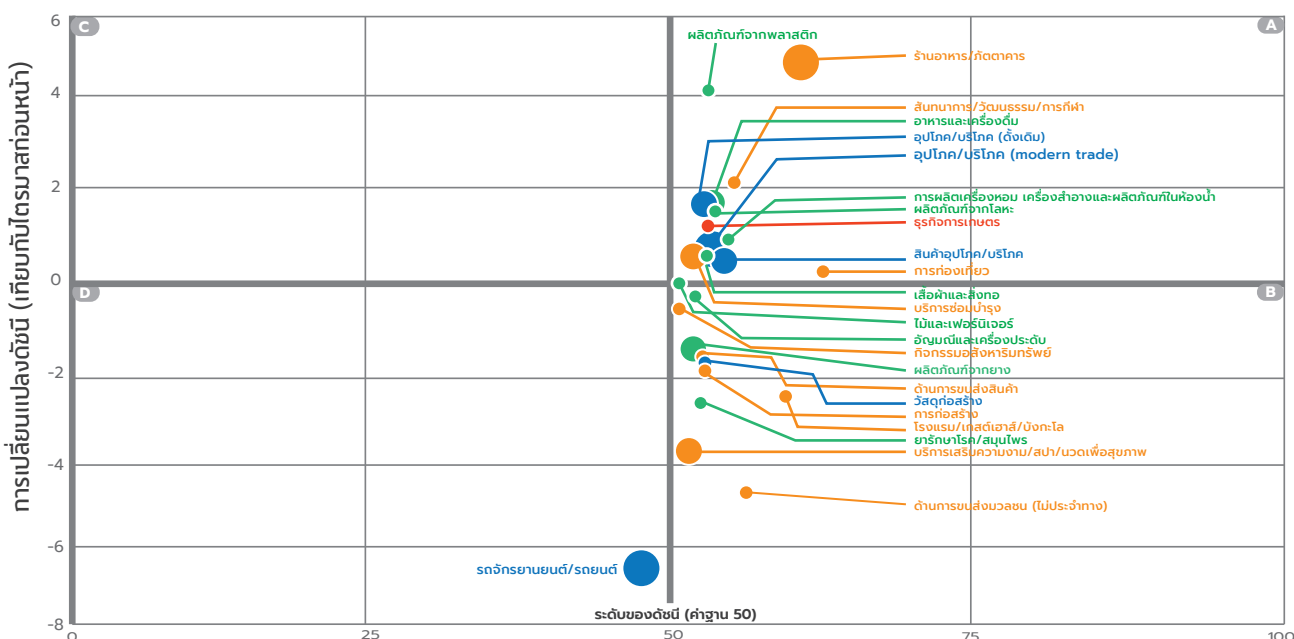
ภาคการค้า

ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า โดยเฉพาะกลุ่มร้านอาหารและกิจกรรมสันทนาการ ที่ได้รับผลดีจากการขยายตัวของกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ ส่วนธุรกิจภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องปรับตัวลดลง เนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า (ไตรมาสที่ 4 ปี 2565) การท่องเที่ยวพุ่งสูงขึ้นในช่วง high season อย่างไรก็ตามไตรมาสที่ 1 ปี 2566 ธุรกิจภาคการท่องเที่ยวมีค่าดัชนีในระดับมากกว่าค่าฐาน 50 และอยู่ในระดับสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาธุรกิจอื่น ๆ ตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภูมิภาคท่องเที่ยวสำคัญ เช่น ภาคเหนือ ภาคใต้ รวมถึงกรุงเทพฯ ที่ได้รับกำลังซื้อจากนักท่องเที่ยวจีน และโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เฟส 5 ทำให้มีการใช้จ่ายใช้สอยในพื้นที่และเพิ่มความเชื่อมั่นแก่ผู้ประกอบการ

ภาคธุรกิจการเกษตร

ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าจากราคาต้นทุนการผลิตโดยเฉพาะราคาปุ๋ยที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งทิศทางราคาขายผลผลิตทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้น ทั้งในกลุ่มพืชไร่ ผัก และผลไม้ ความต้องการสินค้า/วัตถุดิบของภาคการผลิต ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีผลประกอบการดีขึ้น อย่างไรก็ตามราคาขายผลผลิตบางรายการยังต้องติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง เช่น ผลผลิตปาล์ม และยางพารา

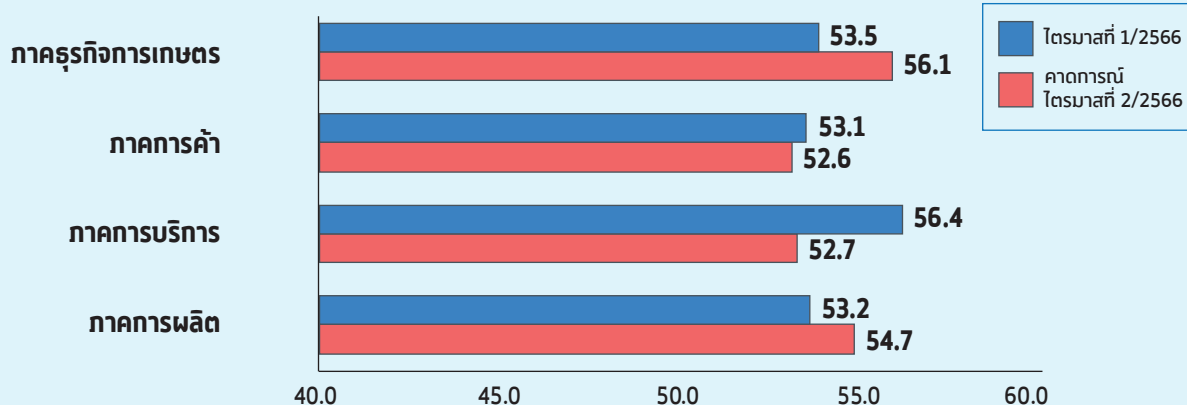

ที่มา : รายงานดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (SMESI) ประจำไตรมาสที่ 1 ปี 2566

ภาพที่ 4.7 การเปลี่ยนแปลงและค่าดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME รายสาขาธุรกิจ ไตรมาสที่ 1 ปี 2566

สี : สาขาธุรกิจการผลิต
สาขาธุรกิจการค้า
สาขาธุรกิจการบริการ
สาขาธุรกิจการเกษตร

ขนาด : จำนวนกลุ่มตัวอย่าง น้อยกว่า 100 ราย
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100-200 ราย
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 200 ราย

ที่มา : รายงานดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (SMESI) ประจำปีไตรมาสที่ 1 ปี 2566

ภาพที่ 4.8 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ MSME จำแนกตามภาคธุรกิจ ไตรมาสที่ 1 ปี 2566 และคาดการณ์ไตรมาสที่ 2 ปี 2566

ปัญหาสำคัญและข้อเสนอแนะความช่วยเหลือเร่งด่วนของธุรกิจ MSME ในปี 2565

ปัญหาสำคัญและข้อเสนอแนะความช่วยเหลือเร่งด่วนของธุรกิจ MSME ในปี 2565 ที่ได้จากการประชุมระดมความคิดเห็นของผู้ประกอบการในสาขาธุรกิจต่าง ๆ จากพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร เชียงราย ขอนแก่น และภูเก็ต ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ความเห็นของผู้ประกอบการ กรุงเทพมหานคร

ปัญหาสำคัญของธุรกิจ SME

- ต้นทุนในการดำเนินธุรกิจที่สูงจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
- ขาดแรงงานที่มีฝีมือ/เชี่ยวชาญเฉพาะ
- ภาวะการเข้าออกของแรงงานสูง ทำให้เสียเวลาในการฝึกทักษะของพนักงานใหม่ ค่าจ้างแรงงานสูง แต่ประสิทธิภาพงานที่ได้ไม่ดีเท่าที่ควร จึงมีความต้องการแรงงานต่างด้าวมาทดแทนมากขึ้น
- ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ยาก
- ผู้ประกอบการหรือแรงงานขาดความรู้ความเข้าใจในข้อมูลเชิงลึกของภาคธุรกิจ ทำให้การตัดสินใจดำเนินธุรกิจผิดพลาด
- ผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจในการทำตลาดทั้งหน้าร้านและตลาดออนไลน์
- ภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น จากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูง
- ผู้ประกอบการเข้าไม่ถึงมาตรการความช่วยเหลือของภาครัฐ ขาดแรงสนับสนุนจากภาครัฐในการปรับเปลี่ยนธุรกิจเข้าสู่โหมดออนไลน์/เทคโนโลยี
- ปัญหาการแข่งขัน ไม่สามารถขึ้นราคาได้ หากปรับราคาลูกค้าจะลดลง และธุรกิจมีคู่แข่งที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจที่ไม่ได้จดทะเบียนและเข้ามาในระบบเศรษฐกิจอย่างไม่ถูกต้อง
- ธุรกิจทัวร์ได้รับความเสียหายจากการปิดประเทศ และการยกเลิกเที่ยวบินอย่างกะทันหัน

ข้อเสนอแนะความช่วยเหลือ

- ภาครัฐ สถาบันการศึกษา สมาคมอาชีพต่างๆ ร่วมกันทำงานแบบบูรณาการ ให้การสนับสนุนการอบรมให้ความรู้และให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับธุรกิจ SME
- สนับสนุนพื้นที่ให้ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ได้ลองผิดลองถูกในการดำเนินธุรกิจก่อนที่จะดำเนินธุรกิจจริง
- สนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SME มีใบอนุญาตประกอบอาชีพ
- ภาครัฐจัดการอบรมความรู้/ข้อมูลเกี่ยวกับการทำการตลาด ทั้งการตลาดออฟไลน์และออนไลน์ การยิงแอด การโปรโมท อย่างสม่ำเสมอ
- สนับสนุนให้ธุรกิจ SME สามารถเข้าถึงเงินทุนได้ มาตรการ soft loan สามารถช่วยเหลือธุรกิจได้ดีในช่วงที่ผ่านมาและควรมีนโยบายต่อเนื่อง ภาครัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับธุรกิจ SME และขยายมาตรการพักชำระหนี้ เพื่อให้ธุรกิจนำเงินทุนที่ต้องใช้ชำระหนี้มาใช้ในการฟื้นฟูธุรกิจ
- ออกมาตรการความช่วยเหลือให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มธุรกิจ เนื่องจากได้รับผลกระทบและปัญหาต่างกัน
- ส่งเสริมให้ธุรกิจยังคงสภาพการจ้างงาน เพื่อรักษากำลังซื้อของประชาชนไว้
- การสนับสนุนกลุ่มสินค้าดูแลสุขภาพ
- จัดทำแหล่งศูนย์รวมแรงงานที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแรงงานได้ง่ายขึ้น
- ส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงาน/บุคลากร ในด้านเทคโนโลยี
- ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ดำเนินธุรกิจ เพื่อทดแทนการจ้างแรงงาน
- จัดตลาด/กลุ่มลูกค้าให้กับธุรกิจ เช่น การส่งเสริมการตลาดให้กับแบรนด์เครื่องสำอางของไทยโดยการสนับสนุนศูนย์ที่นำสินค้าแบรนด์ไทยมาวางจัดจำหน่าย การส่งเสริมผลิตภัณฑ์กลุ่มนวัตกรรมไปยังตลาดส่งออก
- ภาครัฐให้เงินอุดหนุนภาระค่าใช้จ่ายของธุรกิจ เช่น ค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้า)
- ควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ราคาวัตถุดิบ และราคาสินค้า
- การผ่อนปรนข้อจำกัด/เงื่อนไข ในการรับงานจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของภาครัฐ
- ส่งเสริมมาตรการท่องเที่ยว โดยเฉพาะจังหวัดที่ไม่ใช่จังหวัดท่องเที่ยวหลักเพราะจะสามารถช่วยเหลือธุรกิจอื่นๆ ในพื้นที่ได้ด้วย มีเงินอุดหนุนส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือมีโครงการที่กระตุ้นการท่องเที่ยว
- มาตรการช่วยเหลือธุรกิจทั่วต่างประเทศ
- การผ่อนปรนกฎหมายธุรกิจให้เข้ากับสถานการณ์
- ส่งเสริมให้มีการประสานงานติดต่อของผู้ประกอบการ SME ด้วยกัน ทดแทนการใช้สินค้าหรือวัตถุดิบจากธุรกิจรายใหญ่

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าขายแดนและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อ.แม่สาย จ.เชียงราย

ปัญหาสำคัญของธุรกิจ SME

- กำลังซื้อภายในประเทศยังไม่ฟื้นตัว ยอดสั่งซื้อลดลง จำนวนนักท่องเที่ยวยังไม่กลับมาเท่าก่อนโควิด-19 นักท่องเที่ยวมีปริมาณการใช้จ่ายใช้สอยต่อคนลดลง
- มุมมองเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยเชิงธรรมชาติ ยังไม่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวคนไทยมากนัก กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในปัจจุบันเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ เมื่อเกิดการระบาดของโควิด-19 ทำให้ผู้ประกอบการสูญเสียรายได้อย่างมาก
- โครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวจากภาครัฐ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักท่องเที่ยวคนไทย ธุรกิจทัวร์ที่มีกลุ่มลูกค้าชาวต่างชาติยังไม่ได้รับประโยชน์จากโครงการเหล่านี้ เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน ทัวร์เที่ยวไทย
- ปัญหาสินค้าส่งออกไม่ได้รับการอนุญาตให้ผ่านแดนเนื่องจากข้อกำหนดในการตรวจคัดกรองโควิด-19 สินค้าติดค้างอยู่ที่ด่านผ่านแดนเป็นเวลานาน ไม่สามารถขนถ่ายสินค้าได้ ทำให้สินค้าได้รับความเสียหาย

ปัญหาสำคัญของธุรกิจ SME

- ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐเท่าที่ควร โดยเฉพาะธุรกิจทัวร์และธุรกิจการเกษตร
- การขาดแคลนแรงงานทำให้ต้องปรับค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น
- ธุรกิจพยายามจะใช้เทคโนโลยีเพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงาน แต่ติดปัญหาราคาเครื่องมือ/เครื่องจักรมีราคาสูงและต้องนำเข้าจากต่างประเทศ
- ต้นทุนวัตถุดิบและต้นทุนแรงงานสูงขึ้น ต้นทุนราคาปุ๋ย ราคาสารกำจัดศัตรูพืช (ไร้ชา) ราคาสูง และไม่สามารถขึ้นราคาสินค้าได้ นอกจากนั้นธุรกิจยังต้องเสนอโปรโมชั่นเพื่อกระตุ้นยอดขาย
- ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพราะเงื่อนไขที่ซับซ้อนและต้องใช้เอกสารจำนวนมาก ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน รายการเดินบัญชีไม่มีสภาพคล่อง ภายหลังการระบาดของโควิด-19 เงื่อนไขการขอสินเชื่อเข้มงวดมากขึ้น ธุรกิจขาดเงินทุนที่จะใช้ฟื้นฟูธุรกิจ ธุรกิจทัวร์ประสบปัญหาการเข้าถึงเงินทุน จากเงื่อนไขรายได้ที่ไม่แน่นอน สถานการณ์การเงินต้องการหลักฐานการจูงตัวกลุ่มใหญ่จากเอเจนซีรายใหญ่ แต่ด้วยสถานการณ์โควิด-19 และพฤติกรรมนักท่องเที่ยวปัจจุบันที่นิยมจองทัวร์ขนาดย่อมเฉพาะกลุ่มผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการยืนยันรายได้เพื่อขอสินเชื่อได้
- อุปสรรคการขอลดดอกเบี้ยต้องใช้เอกสารหลักฐานการเงินจำนวนมาก
- ขาดความต่อเนื่องในเรื่องความช่วยเหลือของภาครัฐ ทำให้การพัฒนาของธุรกิจหยุดชะงัก เช่น โครงการผลักดันให้จังหวัดเชียงรายเป็นเมืองรองของการท่องเที่ยว ถูกผลักดันโดยภาครัฐในระยะหนึ่งแต่ไม่มีการดูแลติดตามอย่างต่อเนื่อง ขาดหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ ส่งเสริมและต่อยอดธุรกิจเชิงวัฒนธรรม ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่สนใจเกี่ยวกับสินค้าผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรม
- ปัญหาการนำเข้าสินค้าผ่านชายแดน บางธุรกิจต้องนำเข้าวัตถุดิบหรือสินค้าที่ผลิตจากประเทศเพื่อนบ้าน ปัญหาด้านการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านและการปิดด่านเพื่อป้องกันการระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อ การนำเข้าสินค้า ทำให้ต้นทุนค่าขนส่งสินค้าสูงขึ้น นอกจากนี้ยังมีภาระค่าใช้จ่ายด้านภาษีนำเข้าสินค้าสูง เช่น ภาษีการนำเข้าฝ้าย ในการผลิตผ้ามีการเก็บค่าธรรมเนียมผ่านแดนที่แตกต่างกันแต่ละด่านผ่านแดน
- ผู้ประกอบการขาดความรู้ในออกแบบ แพคเกจ/บรรจุภัณฑ์ ให้ดึงดูดลูกค้าได้
- การเข้าร่วมแพลตฟอร์มประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ ไม่สามารถช่วยโฆษณาประชาสัมพันธ์ได้จริง และขั้นตอนการเข้าร่วมซับซ้อนหลายขั้นตอนนักท่องเที่ยวต่างชาติไม่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวเชียงรายหรือเมืองท่องเที่ยวเมืองรอง รู้จักเพียงพื้นที่การท่องเที่ยวเมืองหลัก เช่น กรุงเทพฯ พัทยา ภูเก็ต

ข้อเสนอแนะความช่วยเหลือ

- ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ ขยายตลาดให้กับธุรกิจ ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักและมีมุมมองที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) มากยิ่งขึ้น และประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายที่มีความหลากหลาย ไม่ใช่มีเพียงแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น Signature ให้เข้าเยี่ยมชม แต่ยังมีกิจกรรมผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้วย
- เพิ่มการประชาสัมพันธ์โครงการหรือมาตรการความช่วยเหลือของภาครัฐให้ธุรกิจเข้าถึงอย่างทั่วถึง
- ภาครัฐสร้างแพลตฟอร์มการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของไทย ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์/เปิดตลาดในกลุ่มลูกค้าชาวต่างชาติ และนักท่องเที่ยวคนไทยได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายมากยิ่งขึ้น
- ลดค่าธรรมเนียมหรือภาษีนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อลดต้นทุนให้ผู้ประกอบการ และใช้เกณฑ์ค่าธรรมเนียมและภาษีนำเข้าให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกด่าน

ข้อเสนอแนะความช่วยเหลือ

- ส่งเสริมการเปิดตลาดให้กับธุรกิจผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ส่งเสริมการตลาดออนไลน์ เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพื่อช่วยขยายฐานลูกค้า ส่งเสริมการโฆษณาประชาสัมพันธ์ข้อมูลของผลิตภัณฑ์ให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าทุกกลุ่ม เช่น การจัดงานแสดงสินค้า ส่งเสริมให้มีการซื้อสินค้า/ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมาใช้ในธุรกิจอื่น ๆ เช่น การซื้อขามาใช้ในกลุ่มธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร
- ช่วยเหลือให้ธุรกิจเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำไปฟื้นฟูธุรกิจ มีหน่วยงานให้การดูแลให้คำปรึกษากลุ่มธุรกิจท่องเที่ยว โดยให้ข้อมูลและคำแนะนำในการวางแผนธุรกิจ การเข้าถึงสินเชื่อ การดำเนินธุรกรรมทางการเงิน หรือให้ข้อมูลมาตรการความช่วยเหลือ
- ลดดอกเบี้ย เพื่อลดภาระการชำระหนี้
- ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ในการดำเนินธุรกิจการต่อยอดธุรกิจและโครงการ/มาตรการความช่วยเหลือควรมีความต่อเนื่องเพื่อช่วยให้ธุรกิจสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมด้านนวัตกรรม เนื่องจากในพื้นที่มีความพร้อมด้านวัตถุดิบ ผลผลิต แต่ยังไม่มีความพร้อมด้านนวัตกรรมการแปรรูปสินค้า ส่งเสริมการสร้างแบรนด์ การออกแบบแพ็คเกจ/บรรจุภัณฑ์ที่ดึงดูดกลุ่มลูกค้าใหม่ ๆ ได้ หน่วยงาน/เจ้าหน้าที่/ผู้เชี่ยวชาญเข้าไปให้ความช่วยเหลือ ให้ความรู้ในการดำเนินงาน/แนะแนวทางแก้ปัญหาให้กับธุรกิจที่ขอความช่วยเหลือ เช่น ธุรกิจไร่ชาในจังหวัดเชียงราย ประสบปัญหาต้นชามีอัตราตายสูง จึงขอความช่วยเหลือให้ภาครัฐจัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้าตรวจสอบและหาแนวทางแก้ปัญหาต่อไป

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจผลิตเครื่องหอม เครื่องสำอางจากสมุนไพร จ.ขอนแก่น

ปัญหาสำคัญของธุรกิจ SME

- ปัญหาการควบคุมคุณภาพของสารสกัด เนื่องจากเครื่องจักรไม่มีคุณภาพทำให้กรรมวิธีการผลิตไม่ได้มาตรฐาน และไม่สามารถเข้าถึงเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์การผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรของหน่วยงานภาครัฐได้ เนื่องจากมีต้นทุนการเช่าเครื่องมือสูง
- ผลิตภัณฑ์สมุนไพรบางชนิด ยังไม่เป็นที่รู้จักในกลุ่มผู้บริโภคปัจจุบัน
- ข้อจำกัดด้านกฎหมายการนำเข้าสินค้าบางประเทศ ไม่อนุญาตให้นำเข้าสมุนไพรบางตัว เช่น กัญชา กัญชา และผู้ประกอบการเข้าถึงข้อมูลข้อบังคับ/กฎหมายการส่งออก-นำเข้า สินค้าที่มีสารสกัดจากกัญชาและกัญชาของประเทศปลายทางที่ต้องการส่งออกได้ยาก
- ราคาของสารสกัดประเภทกัญชาและกัญชามีราคาสูง
- การเข้าถึงความช่วยเหลือจากหน่วยงาน โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายเล็กและผู้ประกอบการที่กำลังเริ่มต้นธุรกิจ ไม่รู้แหล่งที่ปรึกษาและขอความช่วยเหลือ
- ความล่าช้าในการอนุมัติเข้าร่วมโครงการของหน่วยงาน และการอนุมัติรับรองมาตรฐานสินค้า ทำให้เสียโอกาสขายผลิตภัณฑ์ให้กับลูกค้า
- ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของไทยมีชื่อเสียง เป็นที่ต้องการของต่างชาติ แต่ภาครัฐไม่สนับสนุนกระบวนการตรวจสอบ และรับรองมาตรฐาน กระบวนการขอมาตรฐานรับรองผลิตภัณฑ์มีต้นทุนสูง ค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์สารที่มีประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ก่อนการส่งออก/จัดจำหน่ายสูง ทำให้ผู้ประกอบการรายเล็กไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการตรวจวิเคราะห์สารสกัดได้
- สมุนไพรไทยบางชนิดยังไม่อยู่ในมาตรฐาน ออย. ทั้งที่เป็นสมุนไพรที่มีคุณสมบัติที่ดีอยู่ในตำรับยาแผนโบราณมานาน ทำให้ผู้ประกอบการเสียเวลาและต้นทุนในการขออนุญาตจาก ออย. เพื่อรับรองคุณสมบัติของสารสกัดสมุนไพรชนิดนั้น
- มาตรฐานการขออนุญาตแจ้งจดทะเบียนกับ ออย. และข้อจำกัดในมาตรฐานการตั้งชื่อแบรนด์ผลิตภัณฑ์ในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน
- นักการตลาดหรือผู้ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพรในผลิตภัณฑ์
- เงื่อนไขและข้อจำกัดของการเข้าถึงสินเชื่อที่ซับซ้อนมากเกินไป

ข้อเสนอแนะความช่วยเหลือ

- สนับสนุนองค์ความรู้โดยให้คำแนะนำและข้อมูลกับผู้ประกอบการ ในการควบคุมคุณภาพสารสกัด หรือสนับสนุนเทคโนโลยี/เครื่องมือที่ช่วยให้ได้สารสกัดที่ได้คุณภาพตามมาตรฐาน โดยภาครัฐสนับสนุนการเข้าถึงเครื่องจักรคุณภาพผ่านการอุดหนุนงบประมาณ หรือช่วยให้ผู้ประกอบการเช่าซื้อเครื่องจักร เพื่อให้มีกรรมวิธีการผลิตที่รักษาคุณภาพสารสกัดให้มีมาตรฐาน
- ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องคุณประโยชน์ของสมุนไพร นำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของสมุนไพรให้ผู้บริโภคได้รับรู้และเข้าใจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้บริโภค
- ควบคุมราคาสารสกัดกัญชง และกัญชา เนื่องจากเป็นสมุนไพรที่ได้รับการอนุญาตทางกฎหมายแล้ว
- การให้ความยืดหยุ่นในการขออนุญาตมาตรฐานการรองรับ เปิดโอกาสให้ธุรกิจรายเล็กได้รับมาตรฐานรองรับ ทั้งการออกแบบเงื่อนไขที่เอื้ออำนวย (แบ่งระดับมาตรฐานรับรองย่อยเพิ่ม เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงมาตรฐานรับรองของธุรกิจ) และการมีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา/จัดเตรียมเอกสารช่วยผู้ประกอบการเพื่อทำให้การยื่นขออนุญาตผ่านได้ง่ายขึ้น และรวดเร็ว
- ควบคุมค่าใช้จ่ายในแต่ละขั้นตอนการตรวจสอบ และรับรองมาตรฐานให้เหมาะสมกับธุรกิจ SME
- สนับสนุนให้ธุรกิจมีความสามารถในการสกัดสารจากธรรมชาติได้มาตรฐานระดับสากล
- ส่งเสริมการจัดงานหรือสร้างแคมเปญที่ส่งเสริมจุดเด่นทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอัตลักษณ์ในพื้นที่ ร่วมกับการโปรโมทผลิตภัณฑ์สมุนไพรท้องถิ่น สร้างจุดศูนย์กลางที่จะทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างจริงจังจนทำให้เกิด Soft Power
- การให้ความช่วยเหลือธุรกิจให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ เนื่องจากผู้ประกอบการด้านผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากสมุนไพร มีตั้งแต่ระดับที่กำลังเริ่มต้น พึ่งพาตลาดในประเทศเป็นหลัก ไปจนถึงระดับผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออกตลาดต่างประเทศเป็นไทยแลนด์แบรนด์ (ต้องการมาตรฐาน GMP ฮาลาล) ซึ่งผู้ประกอบการในแต่ละระดับมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือต่างกัน
- ส่งเสริมโครงการที่ช่วยเหลือเรื่องการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตั้งแต่การหาตลาด การประชาสัมพันธ์ การอุดหนุนให้กับธุรกิจ ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการตลาดระดับประเทศ และตลาดส่งออก ไม่ใช่เพียงเป็นสินค้าระดับจังหวัด รวมไปถึงการติดตามยอดขาย และช่วยเหลือแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมการส่งออกที่ต่อยอดระยะยาวให้กับธุรกิจ โดยการจับคู่ผู้ประกอบการกับคู่ค้าที่ให้ความสนใจสินค้าอย่างจริงจัง
- สนับสนุนผู้ประกอบการรายเล็กโดยลดเงื่อนไขในการขอยื่นสินเชื่อเงินกู้/มีเงื่อนไขที่ยืดหยุ่นให้กับธุรกิจรายเล็ก และลดขั้นตอนการขออนุญาตผลิตภัณฑ์ให้เหลือเฉพาะเงื่อนไขที่สำคัญ
- ลดอัตราภาษีเงินได้ โดยเฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ภาษีเงินได้
- ลดงบประมาณในการจัดงานอบรมและเงินทุนที่ให้กับวิสาหกิจชุมชน เพิ่มเงินทุนให้ผู้ประกอบการในการต่อยอดธุรกิจให้พ้นตัวจากผลกระทบของโควิด-19
- การส่งเสริมธุรกิจโดยแบ่งกลุ่มตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ เพื่อหางานวิจัยและนวัตกรรมมารองรับแต่ละขั้นตอนให้เกิดประสิทธิภาพตรงกลุ่มมากขึ้น

จากความคิดเห็นของผู้ประกอบการกลุ่มท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่อง จ.ภูเก็ต

ปัญหาสำคัญของธุรกิจ SME

- ขาดการช่วยเหลือจากภาครัฐและขาดความต่อเนื่องในการติดตามช่วยเหลือหลังจากจบโครงการ เช่น การเข้าร่วมโครงการของภาครัฐในการลงทุนสร้างเว็บไซต์หรือระบบออนไลน์ แต่หลังจากจบโครงการระบบไม่สามารถใช้งานต่อได้
- ขาดเงินทุนในการลงทุนฟื้นฟูธุรกิจ ผู้ประกอบการอยากกลับมาลงทุนเปิดกิจการอีกครั้ง หลังจากปิดตัวไป 2 ปี ในช่วงการระบาดของโควิด-19 แต่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เนื่องจากติดข้อจำกัดและเงื่อนไขในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน

ปัญหาสำคัญของธุรกิจ SME

- ข้อกำหนดตามกฎหมายที่ไม่ปรับเข้าสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบัน เช่น ธุรกิจโรงแรมบางส่วนไม่มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมเนื่องจากข้อจำกัดของเงื่อนไขการขออนุญาตตามกฎหมายทำให้โฮสเทลไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ ทั้งที่มีกลุ่มลูกค้าอย่างชัดเจน จึงขาดโอกาสเข้าถึงความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ ไม่มีกฎหมายควบคุมการจัดตั้งโรงแรมแต่ละขนาด
- ค่าตัวเครื่องบินมีราคาสูง เป็นอุปสรรคในการเดินทางทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะด้านการบริการ ลูกจ้างที่ออกจากภาคการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดไม่กลับมาทำงานเพราะขาดความเชื่อมั่นต่อภาคการท่องเที่ยว
- ธุรกิจรายเล็กขาดโอกาสในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้า เช่น ธุรกิจรายเล็กไม่สามารถเข้าร่วมงานอีเวนต์ใหญ่ ๆ ได้ ทำให้ขาดโอกาสเข้าถึงลูกค้าที่มีกำลังซื้อจำนวนมาก
- ขั้นตอนการลงทะเบียนการเบิกจ่ายเงินในโครงการทัวร์เที่ยวไทยมีความล่าช้า ทำให้ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของธุรกิจ
- โครงการเที่ยวด้วยกัน ทำให้ผู้ประกอบการโรงแรมบางรายฉวยโอกาสขึ้นราคาห้องพัก ผู้ประกอบการรายเล็กไม่สามารถแข่งขันเรื่องราคากับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ เช่น โรงแรมระดับ 4-5 ดาว จัดโปรโมชั่นเพื่อดึงดูดลูกค้าทำให้โรงแรมขนาดเล็กถูกดึงลูกค้าไป
- ธุรกิจภาคการท่องเที่ยวและเกี่ยวเนื่องรายเล็กหรือธุรกิจท้องถิ่น ไม่สามารถรับผลประโยชน์จาก Phuket sandbox ธุรกิจที่ได้รับประโยชน์คือธุรกิจรายใหญ่ เครือข่ายต่างชาติ เนื่องจากต้องมีใบอนุญาตประกอบธุรกิจซึ่งธุรกิจรายเล็กหรือธุรกิจท้องถิ่นโดยเฉพาะธุรกิจโรงแรม มีข้อจำกัดในเรื่องเงื่อนไขบางประการจึงไม่สามารถเข้าถึงการจดทะเบียนใบอนุญาตได้

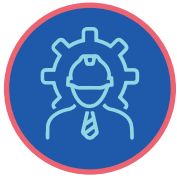

ข้อเสนอแนะความช่วยเหลือ

- กระจายข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือโครงการต่าง ๆ จากภาครัฐให้ผู้ประกอบการอย่างทั่วถึง
- ส่งเสริมแรงงานที่ขาดทักษะ ให้มีทักษะเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เข้าสู่ภาคธุรกิจที่ขาดแคลนแรงงาน ส่งเสริมให้มีจุดศูนย์กลางที่ให้ผู้ประกอบการรู้จักแหล่งของแรงงาน
- สนับสนุนการเปิดรับแรงงานต่างชาติ โดยลดขั้นตอนและกฎระเบียบการนำเข้าแรงงานต่างชาติ
- ปรับรูปแบบการจ่ายเงินในโครงการทัวร์เที่ยวไทยให้รวดเร็วมากขึ้น เพราะเป็นโครงการที่ดีช่วยเหลือธุรกิจทัวร์ แต่การเบิกจ่ายล่าช้าทำให้ไม่มีเงินทุนมาต่อยอด
- ควบคุมราคาตัวเครื่องบินไม่ให้สูงเกินไปเพื่อกระตุ้นการเดินทางเข้ามาในภูเก็ต
- สนับสนุนเงินทุนให้ธุรกิจภาคการท่องเที่ยว ในการต่อยอดและฟื้นฟูธุรกิจ ออกแบบเงื่อนไขหรือมาตรการที่ช่วยเหลือได้ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ให้ธุรกิจรายเล็กได้รับความช่วยเหลือได้จริง
- ขยายมาตรการพักชำระหนี้ หรือการออกมาตรการช่วยเหลือธุรกิจที่มีภาระหนี้สิน
- ส่งเสริมให้สถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการธุรกิจภาคการท่องเที่ยว
- การส่งเสริมให้ธุรกิจโรงแรมมีใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ปรับปรุงเงื่อนไขหรือข้อกำหนดรับรอง เพื่อเพิ่มโอกาสในการเติบโตของธุรกิจ และเพิ่มโอกาสการเข้าถึงความช่วยเหลือของภาครัฐได้มากขึ้น
- สนับสนุนให้เกิดงานระดับนานาชาติ (hub expo) จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจภายในพื้นที่อย่างมากโดยเฉพาะธุรกิจโรงแรมและที่พัก
- สนับสนุนการทำตลาดให้เชื่อมโยงนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพฯ ที่เป็นเมืองหลัก กระจายสู่ภูมิภาค ภาครัฐทำการตลาดเชิงรุกในด้านการโปรโมทจุดเด่นของพื้นที่ให้เกิดผลอย่างแท้จริง
- กระจายข้อมูลและส่งเสริมให้ธุรกิจรายเล็กได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม Expo ขนาดใหญ่ เพื่อกระจายรายได้สู่ผู้ประกอบการรายเล็กและชุมชน
- เพิ่มงบประมาณจากส่วนกลางในการช่วยเหลือผู้ประกอบการในภูเก็ต เนื่องจากได้รับผลกระทบหนักจากภาคการท่องเที่ยว
- ส่งเสริมความรู้ในการทำธุรกิจด้านออนไลน์ให้กับธุรกิจรายเล็กที่ยังไม่สามารถเข้าถึงได้
- หน่วยงานภาครัฐเข้ามาควบคุมการตั้งราคากลางเพื่อลดปัญหาการขายตัดราคา

จำนวนและการจ้างงาน วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ปี 2565

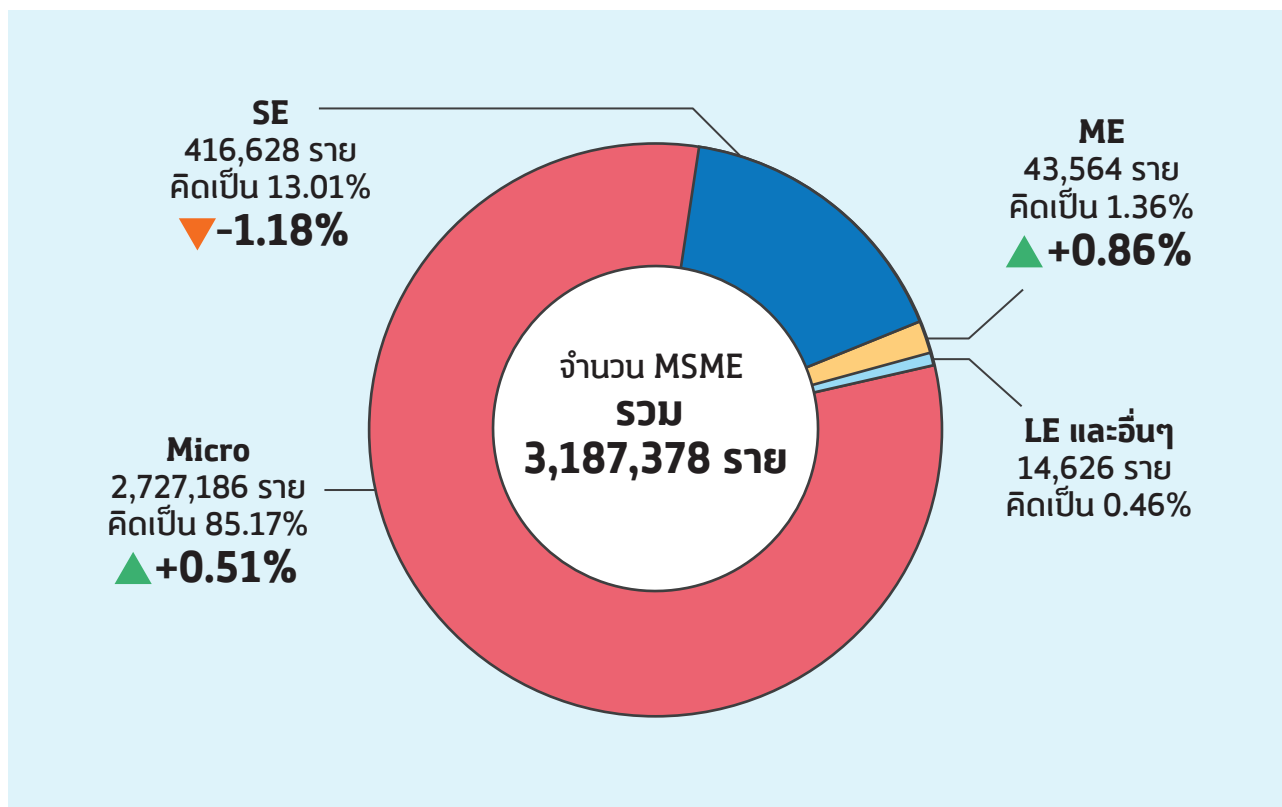

จำนวนและการจ้างงาน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2565

1 จำนวน MSME ปี 2565

จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวม ณ สิ้นปี 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 3,187,378 ราย ขยายตัวจากปีก่อน 0.29% คิดเป็น 99.54% ของจำนวนวิสาหกิจทั่วประเทศ โดยเป็นวิสาหกิจรายย่อย (Micro) จำนวน 2,727,186 ราย คิดเป็น 85.17% ของจำนวนวิสาหกิจทั่วประเทศ ขยายตัวจากปีก่อน 0.51% วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) จำนวน 416,628 ราย คิดเป็น 13.01% ของจำนวนวิสาหกิจทั่วประเทศ ลดลงจากปีก่อน 1.18% และวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) จำนวน 43,564 ราย คิดเป็น 1.36% ของจำนวนวิสาหกิจทั่วประเทศ ขยายตัวจากปีก่อน 0.86%

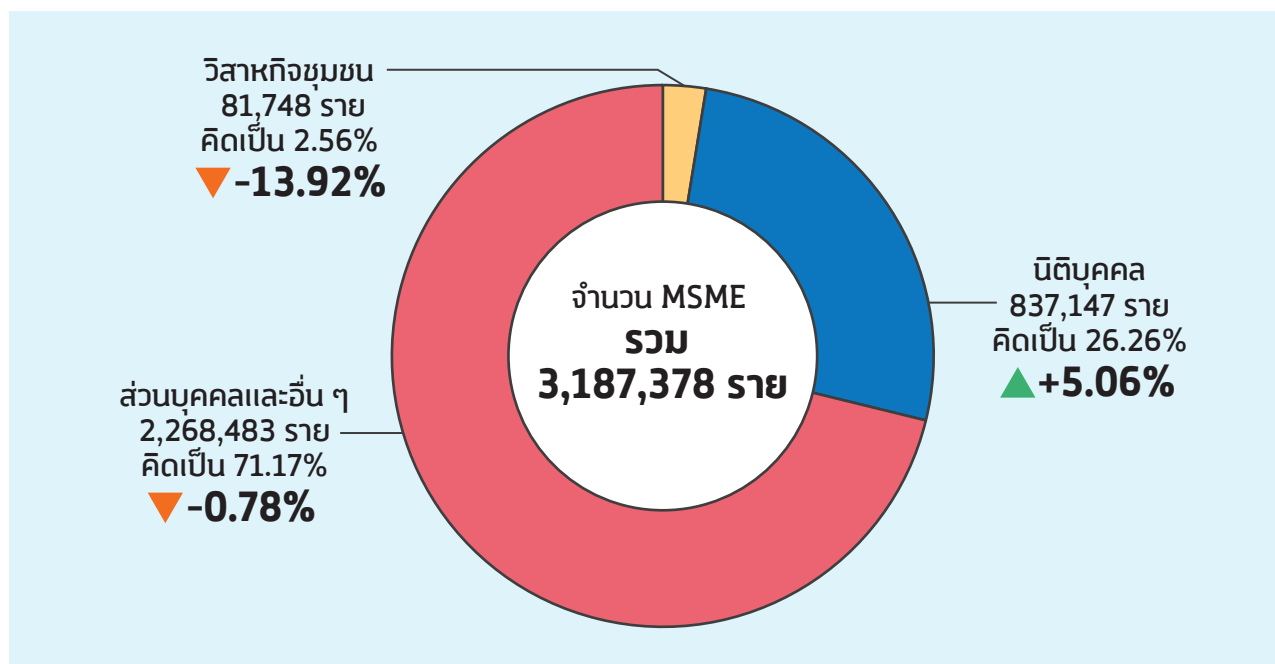
จำนวน MSME จำแนกตามขนาด ปี 2565

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 5.1 จำนวน MSME จำแนกตามขนาดปี 2565

จำนวน MSME จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง ปี 2565

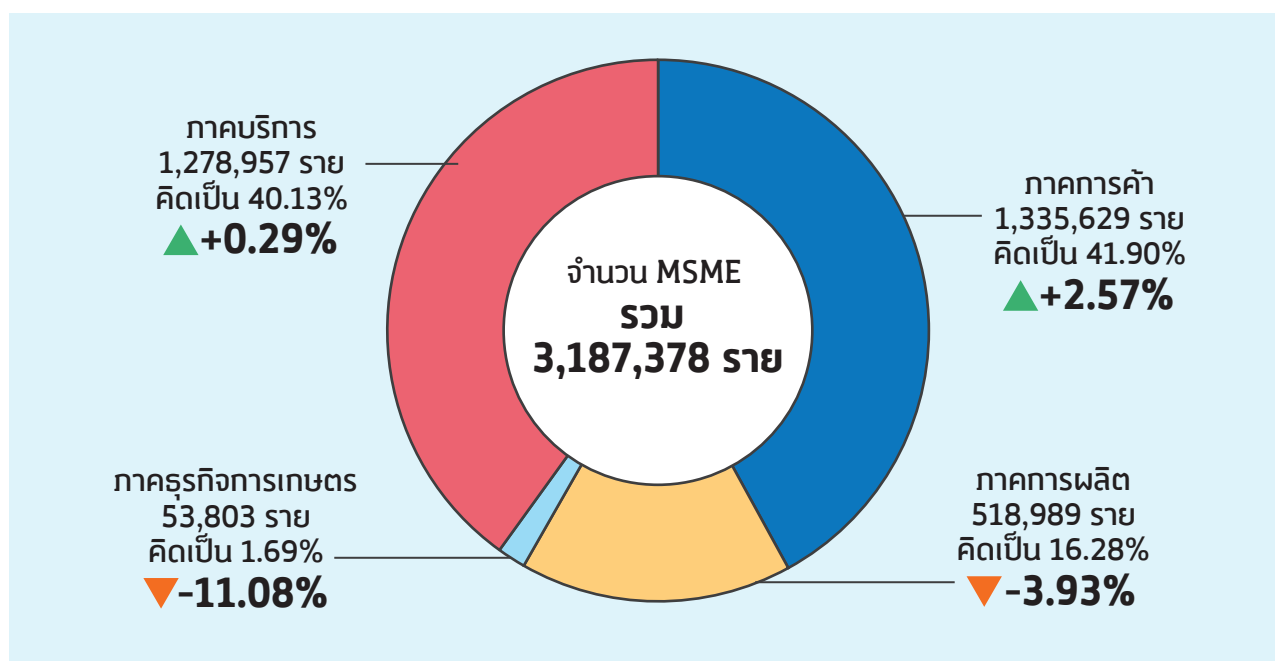

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 5.2 จำนวน MSME จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง ปี 2565

จำนวน MSME ที่จำแนกตามประเภทการจัดตั้งปี 2565 นั้น สามารถจำแนกได้ 3 ประเภท ได้แก่ นิติบุคคล มีจำนวน 837,147 ราย คิดเป็น 26.26% ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ ขยายตัวจากปีก่อน 5.06% ส่วนบุคคลและอื่น ๆ มีจำนวน 2,268,483 ราย คิดเป็น 71.17% ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ ลดลงจากปีก่อน 0.78% และวิสาหกิจชุมชน มีจำนวน 81,748 ราย คิดเป็น 2.56% ของจำนวน MSME รวมทั้งประเทศ ลดลงจากปีก่อน 13.92%

จำนวน MSME จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2565

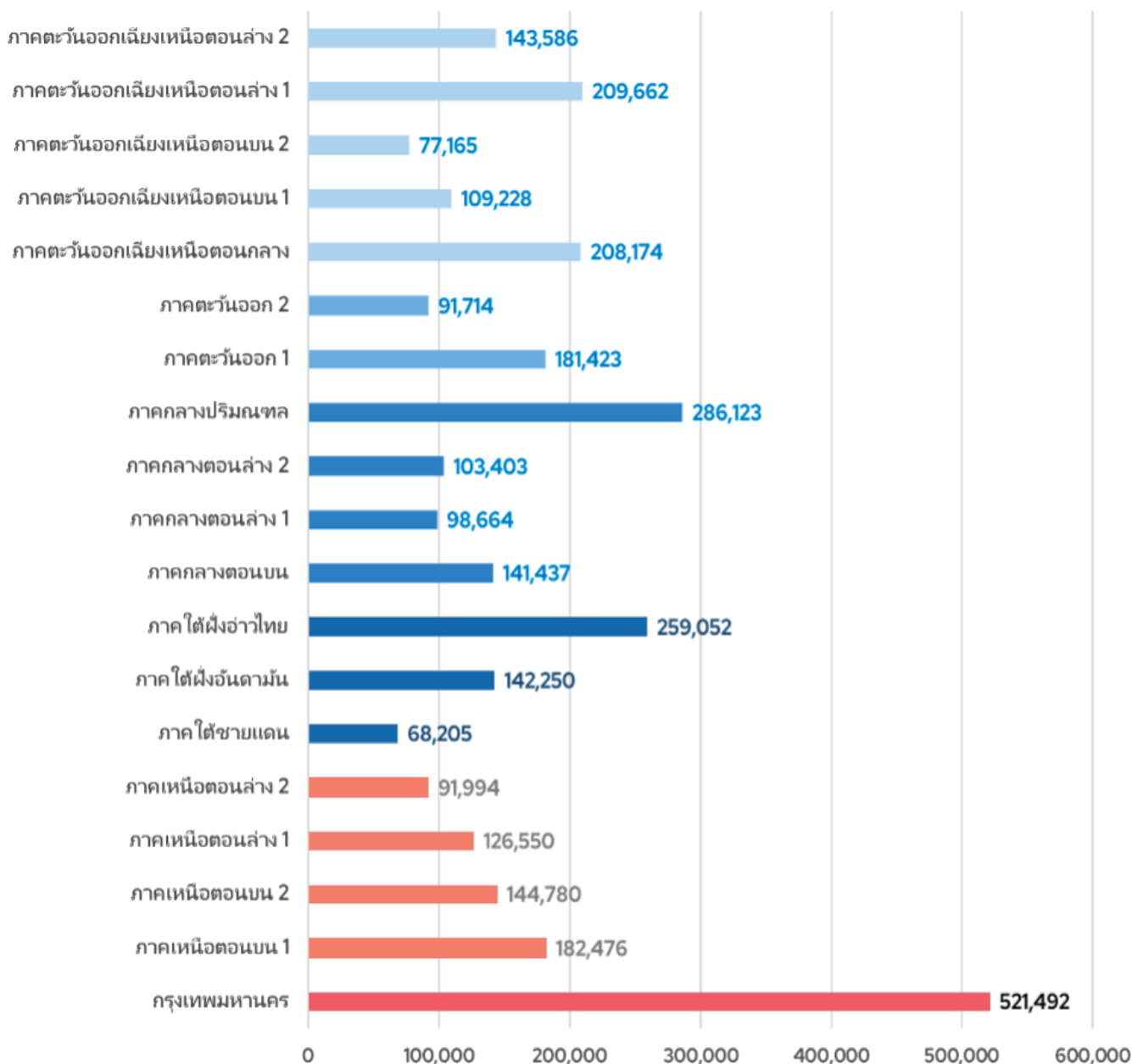

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 5.3 จำนวน MSME จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2565

พบว่า MSME กระจายตัวอยู่ในภาคการค้ามากที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 1,335,629 ราย คิดเป็น 41.90% ของจำนวน MSME ทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในภาคการบริการ มีจำนวน 1,278,957 ราย คิดเป็น 40.13% อยู่ในภาคการผลิต มีจำนวน 518,989 ราย คิดเป็น 16.28% และภาคธุรกิจเกษตร 53,803 ราย คิดเป็น 1.69%

จำนวน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ปี 2565 (หน่วย : ราย)

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

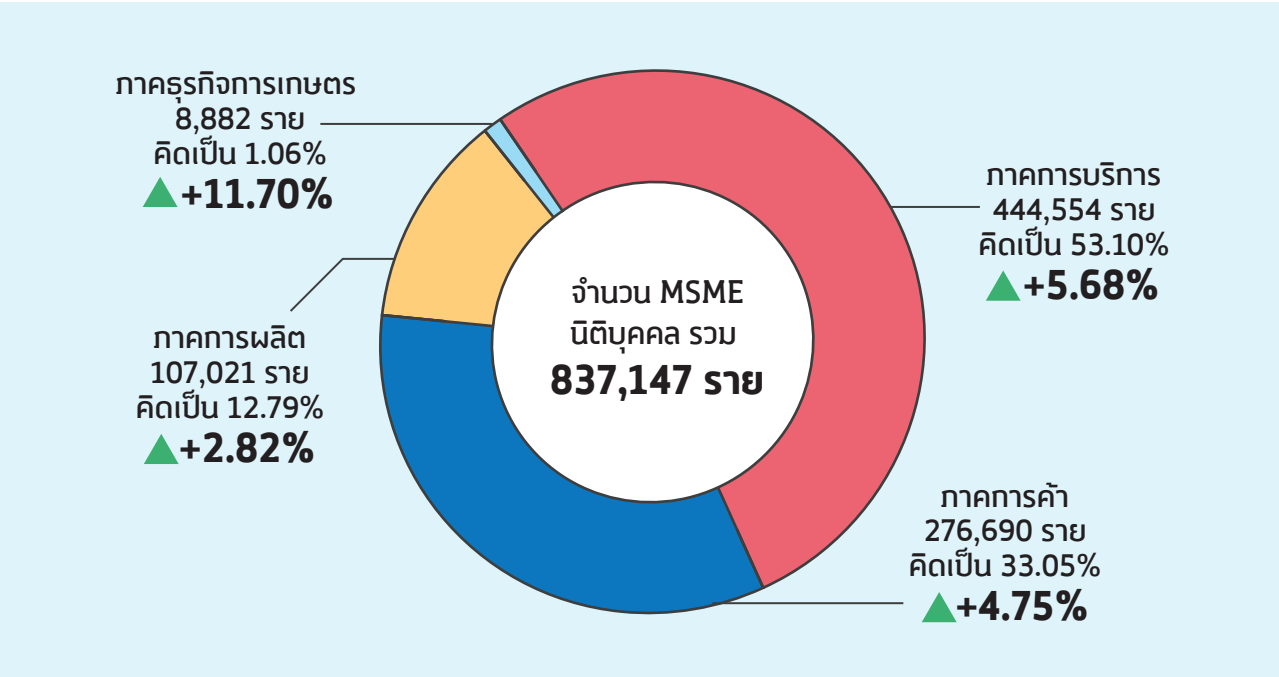
ภาพที่ 5.4 จำนวน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ปี 2565

สำหรับภาพรวมจำนวน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ในปี 2565 พบว่า มีจำนวน MSME อยู่ในกรุงเทพมหานคร มากที่สุด คือ 521,492 ราย คิดเป็น 16.36% ของจำนวน MSME ทั้งประเทศ รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคกลาง และปริมณฑล ซึ่งประกอบด้วย นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ มีจำนวน MSME 286,123 ราย คิดเป็น 8.98% ขณะที่กลุ่มจังหวัดที่มีจำนวน MSME น้อยที่สุดคือกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจำนวน 68,205 ราย

จำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคล

ในปี 2565 จำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคล จะอยู่ในภาคการบริการมากที่สุด มีจำนวน 444,554 ราย คิดเป็น 53.10% ของจำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศ ขยายตัวจากปีก่อน 5.68% รองลงมาได้แก่ ภาคการค้า มีจำนวน MSME 276,690 ราย คิดเป็น 33.05% ขยายตัวจากปีก่อน 4.75% ภาคการผลิต มีจำนวน MSME 107,021 ราย คิดเป็น 12.79% ขยายตัวจากปีก่อน 2.82% และ ภาคธุรกิจการเกษตร มีจำนวน MSME 8,882 ราย คิดเป็น 1.06% ขยายตัวจากปีก่อน 11.70%

จำนวน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2565

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 5.5 จำนวน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2565

ตารางที่ 5.1 จำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคล ปี 2565 จำแนกตามกิจกรรม

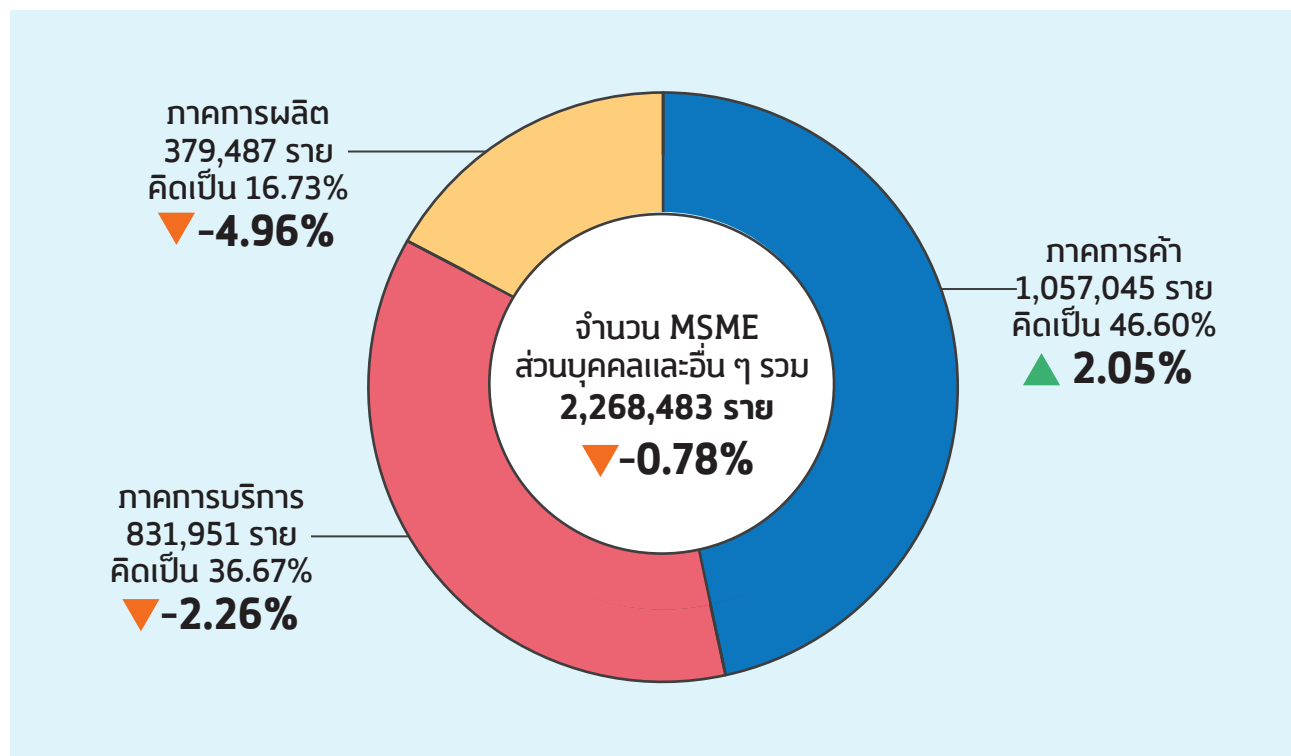
กิจกรรม	จำนวน	สัดส่วน
	ราย	%
การขายส่ง ขายปลีก (ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์)	251,575	30.05
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	114,045	13.62
การก่อสร้างอาคาร และงานก่อสร้างเฉพาะทาง	100,815	12.04
การขนส่งทางบกและการขนส่งทางท่อลำเลียง	27,244	3.25
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	25,115	3.00
รวม 5 ลำดับแรก	518,794	61.97
กิจกรรมอื่น ๆ	318,353	38.03

จำนวน MSME ที่เป็นนิติบุคคล จะอยู่ในกิจกรรมการขายส่ง ขายปลีก (ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์) มากที่สุด จำนวน 251,575 ราย คิดเป็น 30.05% ของจำนวนนิติบุคคล MSME ทั้งประเทศ รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับ อสังหาริมทรัพย์ การก่อสร้างอาคาร และงานก่อสร้างเฉพาะทาง การขนส่งทางบกและการขนส่งทางท่อลำเลียง และการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ ซึ่งกิจกรรมที่มีนิติบุคคล MSME สูงที่สุด 5 ลำดับแรก มีสัดส่วนคิดเป็น 61.97% ของ MSME นิติบุคคลทั้งหมด

ในด้านที่ตั้งกิจการ พบว่า MSME นิติบุคคลอยู่ในกรุงเทพมหานคร มากที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 307,362 ราย คิดเป็น 36.72% ของนิติบุคคล MSME ทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัดชลบุรี สมุทรปราการ และนนทบุรี โดยจังหวัดที่มีจำนวนนิติบุคคล MSME น้อยที่สุด คือจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวน 676 ราย

จำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ

จำนวน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2565

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 5.6 จำนวน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2565

จำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ จะอยู่ในภาคการค้ามากที่สุด จำนวน 1,057,045 ราย คิดเป็น 46.60% ของจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ รวมทั้งประเทศ ขยายตัวจากปีก่อน 2.05% รองลงมาอยู่ในภาคการบริการ มีจำนวน 831,951 ราย คิดเป็น 36.67% ของจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ รวมทั้งประเทศ ลดลงจากปีก่อน 2.26% และ ภาคการผลิต มีจำนวน MSME 379,487 ราย คิดเป็น 16.73% ของจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ รวมทั้งประเทศ ลดลงจากปีก่อน 4.96%

ตารางที่ 5.2 จำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ ปี 2565 จำแนกตามกิจกรรม

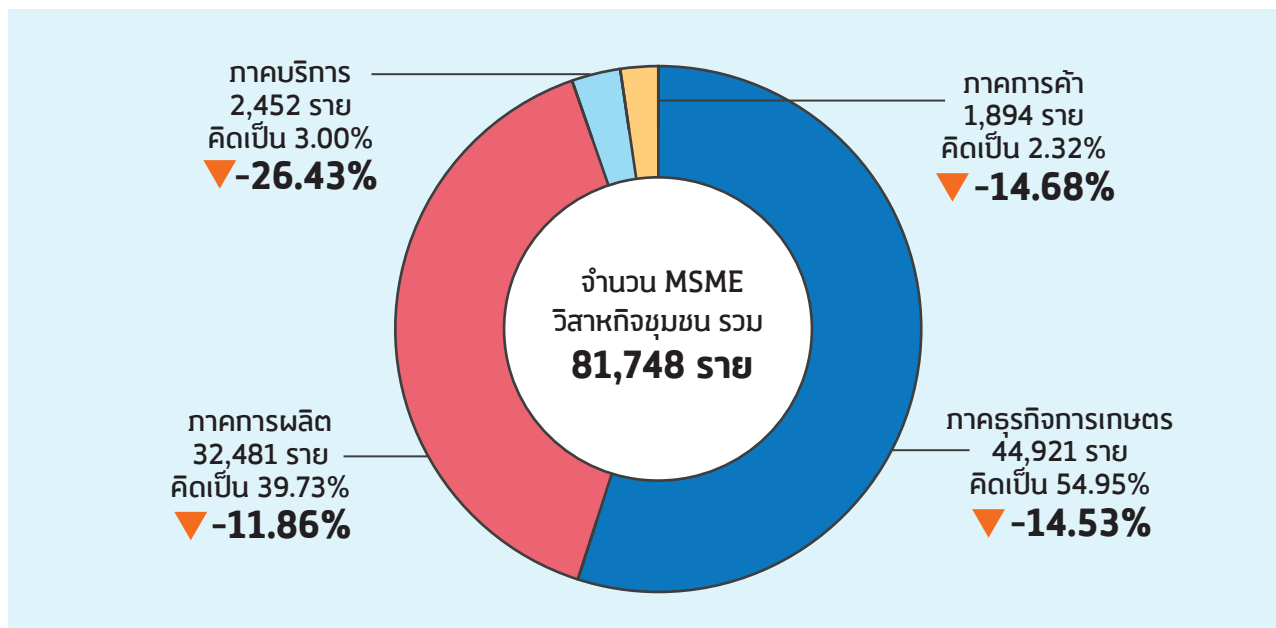
กิจกรรม	จำนวน	สัดส่วน
	ราย	%
การขายปลีก ยกเว้น ยานยนต์และจักรยายนต์	797,881	35.17
การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	363,297	16.01
กิจกรรมการบริการอื่น ๆ ส่วนบุคคล	192,372	8.48
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์	167,204	7.37
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	112,402	4.95
รวม 5 ลำดับแรก	1,633,156	71.99
กิจกรรมอื่น ๆ	635,327	28.01

จำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ อยู่ในกิจกรรมการขายปลีก ยกเว้น ยานยนต์และจักรยายนต์ มากที่สุด มีจำนวน 797,881 ราย คิดเป็น 35.17% ของ MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม กิจกรรมการบริการอื่น ๆ ส่วนบุคคล การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์ และกิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งกิจกรรมที่มีจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ สูงที่สุด 5 ลำดับแรก มีสัดส่วนคิดเป็น 71.99% ของ MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ ทั้งหมด

ในด้านที่ตั้งกิจการ พบว่า MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ อยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 213,930 ราย คิดเป็น 9.43% ของจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ ทั้งหมด รองลงมาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ นครศรีธรรมราช สุรินทร์ และสุราษฎร์ธานี โดยจังหวัดที่มีจำนวน MSME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่น ๆ น้อยที่สุด คือจังหวัดสมุทรสงคราม มีจำนวน 6,223 ราย

จำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน

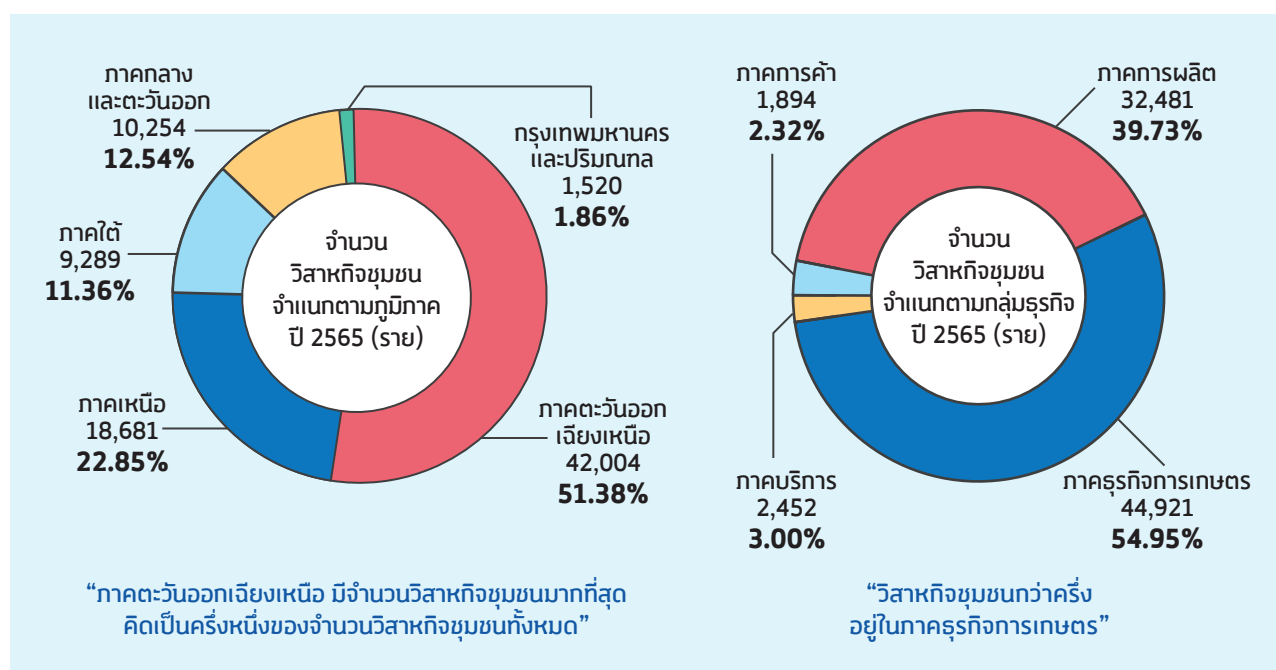
จำนวน MSME วิสาหกิจชุมชน จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2565

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 5.7 จำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2565

ในปี 2565 จำนวนวิสาหกิจที่เป็นวิสาหกิจชุมชน มีจำนวนทั้งสิ้น 81,748 ราย และจัดได้เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) ทั้งหมด (อยู่ในวิสาหกิจขนาดย่อมทั้งหมด) โดยอยู่ในภาคธุรกิจเกษตรมากที่สุด จำนวน 44,921 ราย คิดเป็น 54.95% รองลงมาอยู่ในภาคการผลิต มีจำนวน 32,481 ราย คิดเป็น 39.73% และเมื่อจำแนกตามภูมิภาคพบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนมากที่สุด จำนวน 42,004 ราย หรือคิดเป็น 51.38% ของจำนวนวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด

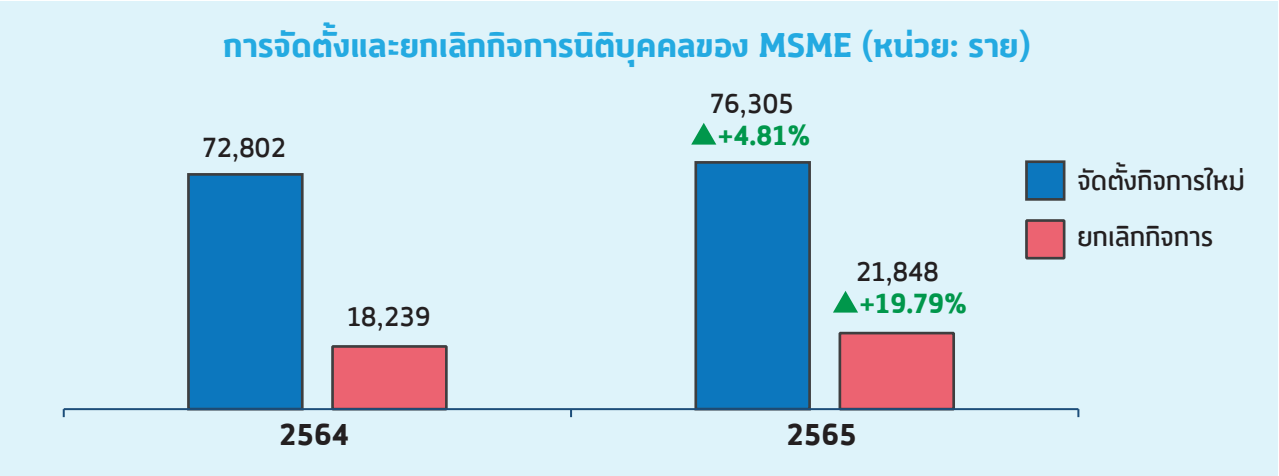
ภาพที่ 5.8 จำนวน MSME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน ปี 2565 จำแนกตามภูมิภาคและจำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

ตารางที่ 5.3 จำนวนวิสาหกิจชุมชน ปี 2565 จำแนกตามกิจกรรม

กิจกรรม	จำนวน	สัดส่วน
	ราย	%
การเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์	41,203	50.40
การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร	12,868	15.74
การผลิตสิ่งทอ	4,960	6.07
การเก็บรวบรวมของเสีย การบำบัดและการกำจัดของเสีย	3,590	4.39
การนำของเสียกลับมาใช้ใหม่		
การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	3,474	4.25
การผลิตไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	2,167	2.65
การผลิตเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี	1,960	2.40
การผลิตเครื่องดื่ม	1,610	1.97
การผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทอื่น ๆ	1,265	1.55
การผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	1,228	1.50
รวม 10 ลำดับแรก	74,325	90.92
กิจกรรมอื่น ๆ	7,423	9.08

จำนวนวิสาหกิจชุมชนอยู่ในกิจกรรมการเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์มากที่สุด มีจำนวน 41,203 ราย คิดเป็น 50.40% ของจำนวนวิสาหกิจชุมชนทั้งประเทศรองลงมาได้แก่การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและการผลิตสิ่งทอซึ่งวิสาหกิจชุมชนในกิจกรรมที่มีจำนวนมากที่สุด 3 ลำดับแรกนี้ มีสัดส่วนกว่า 70% ของจำนวนวิสาหกิจชุมชนทั้งประเทศ โดยจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนมากที่สุดคือ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 3,928 ราย และจังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนน้อยที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 178 ราย

การจัดตั้งและยกเลิกกิจการนิติบุคคล ปี 2565

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 5.9 การจัดตั้งและยกเลิกกิจการนิติบุคคลของ MSME

จำนวนนิติบุคคล MSME จัดตั้งใหม่ในปี 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 76,305 ราย ขยายตัวจากปีก่อน 4.81% ขณะที่มีการยกเลิกและเสร็จชำระบัญชีปี 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 21,848 ราย ขยายตัวจากปีก่อน 19.79%

ตารางที่ 5.4 การจัดตั้งนิติบุคคลของ MSME จำแนกตามภาคธุรกิจและขนาดธุรกิจ ปี 2564-2565

การจัดตั้งนิติบุคคล จำแนกตามภาคธุรกิจและขนาด ปี 2564 - 2565 (หน่วย: ราย)														
ภาคธุรกิจ	Micro		S		M		MSME		L		C		Total	
	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565
ภาคธุรกิจการเกษตร	2,787	774	426	453	4	2	3,217	1,229	1	-	-	-	3,218	1,229
ภาคการผลิต	5,231	5,103	2,021	2,138	46	110	7,298	7,351	14	37	-	-	7,312	7,388
ภาคการค้า	20,416	19,550	5,277	5,937	85	107	25,778	25,594	25	31	-	-	25,803	25,625
ภาคบริการ	26,119	28,269	10,102	13,496	288	366	36,509	42,131	109	103	-	-	36,618	42,234
N/A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2
Grand Total	54,553	53,696	17,826	22,024	423	585	72,802	76,305	149	171	2	2	72,953	76,478

นิติบุคคล MSME ที่จัดตั้งกิจการใหม่ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ พบว่า MSME ในภาคการค้ามีจำนวนการจัดตั้งกิจการใหม่สูงสุด 25,594 ราย รองลงมา คือ ภาคบริการ และภาคการผลิต มีจำนวน 42,131 ราย และ 7,351 ราย ตามลำดับ โดย MSME ในภาคบริการมีการจัดตั้งกิจการใหม่ขยายตัวถึง 15.40% ขณะที่ภาคธุรกิจการเกษตร มีการจัดตั้งกิจการใหม่ลดลงถึง 61.80%

ตารางที่ 5.5 การเปรียบเทียบนิติบุคคล MSME ที่ยกเลิกกิจการ ปี 2564-2565 จำแนกตามขนาดของธุรกิจ

เปรียบเทียบนิติบุคคลที่ยกเลิก ปี 2564 - 2565 จำแนกตามขนาด (หน่วย: ราย)								
สถานะนิติบุคคล	Micro		S		M		MSME	
	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565
เล็ก	9,471	12,203	1,643	2,245	77	82	11,191	14,530
เล็ก - เสร็จชำระบัญชี	6,299	6,543	718	755	31	20	7,048	7,318
รวม	15,770	18,746	2,361	3,000	108	102	18,239	21,848

สำหรับนิติบุคคล MSME ที่จดทะเบียนเลิกในปี 2565 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ พบว่า วิสาหกิจรายย่อยและวิสาหกิจขนาดย่อม มีการยกเลิกกิจการเพิ่มขึ้นจากปีก่อนคิดเป็น 18.87% และ 27.06% ตามลำดับ ขณะที่วิสาหกิจขนาดกลาง มีการยกเลิกกิจการลดลงจากปีก่อน 5.56%

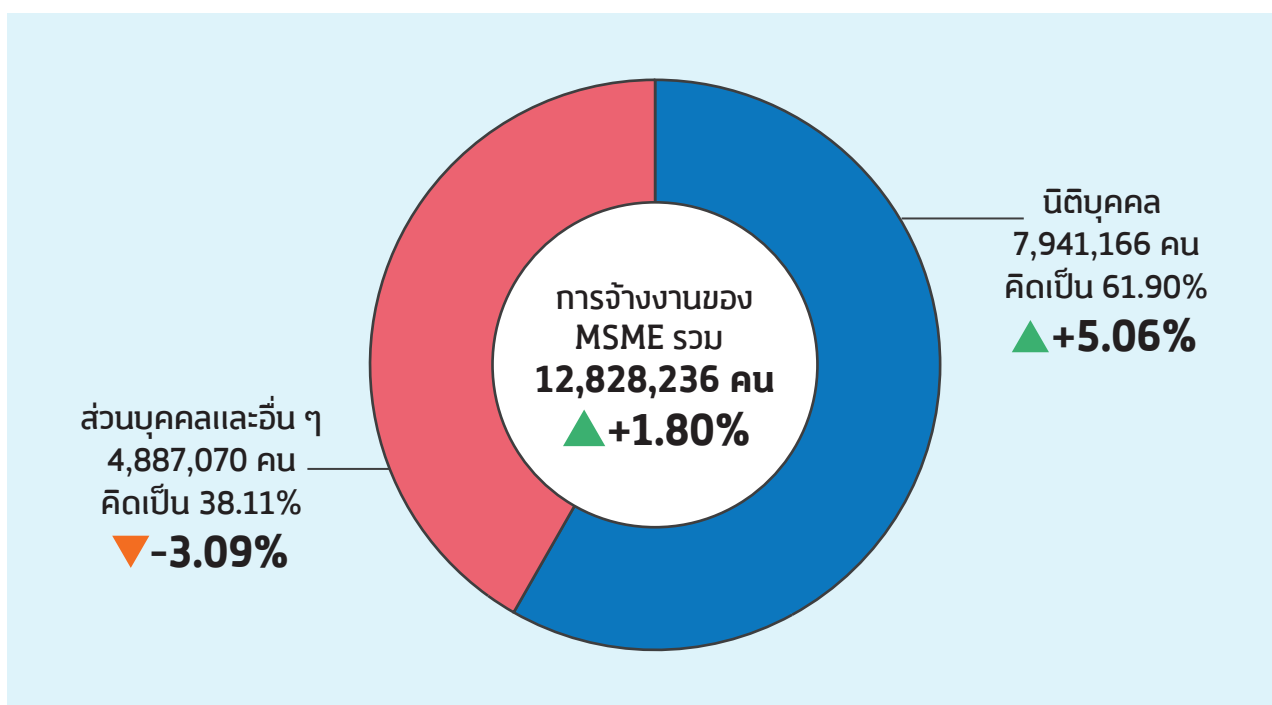
2 การจ้างงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2565

ภาพรวมการจ้างงาน

ในปี 2565 มีการจ้างงานในกิจการทุกขนาดรวมทั้งสิ้น 18,070,067 คน โดยแบ่งเป็นการจ้างงานในวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) จำนวน 5,241,831 คน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) จำนวน 12,828,236 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70.99 ของการจ้างงานรวมทั้งหมด โดยที่วิสาหกิจรายย่อย (Micro) มีสัดส่วนการจ้างงานสูงสุดร้อยละ 30.25 ของการจ้างงานรวมทั้งหมด และมีสัดส่วนร้อยละ 42.61 ต่อการจ้างงานของ MSME และมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 ซึ่งมีการจ้างงานรวม 12,601,726 คน หรือมีอัตราการจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.80 เนื่องจากการคลายมาตรการต่าง ๆ หลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงก่อนสถานการณ์โควิด-19 ในปี 2562 มีการจ้างงาน MSME เพิ่มขึ้นจำนวน 767,867 คนจาก 12,060,369 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.37 โดยวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) และวิสาหกิจรายย่อย มีอัตราการจ้างงานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 17.74 และ ร้อยละ 0.74 ตามลำดับ แต่มีอัตราการจ้างงานลดลงในวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) ร้อยละ 0.64

เมื่อพิจารณาภาพรวมการจ้างงาน MSME ตามประเภทการจัดตั้ง ในปี 2565 สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ การจ้างงาน MSME นิติบุคคล มีจำนวน 7,941,166 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61.90 และการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลอื่น ๆ จำนวน 4,887,070 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 38.10 ของการจ้างงาน MSME ทั้งหมด และเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงก่อนสถานการณ์โควิด-19 ปี 2562 พบว่า มีการจ้างงานของ MSME นิติบุคคล เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.16 คิดเป็นการจ้างงานเฉลี่ย 10 คนต่อกิจการ สำหรับการจ้างงานของ MSME ส่วนบุคคลอื่น ๆ หดตัวลงร้อยละ 3.09 คิดเป็นการจ้างงานเฉลี่ย 2 คนต่อกิจการ

การจ้างงาน MSME ตามประเภทการจัดตั้ง

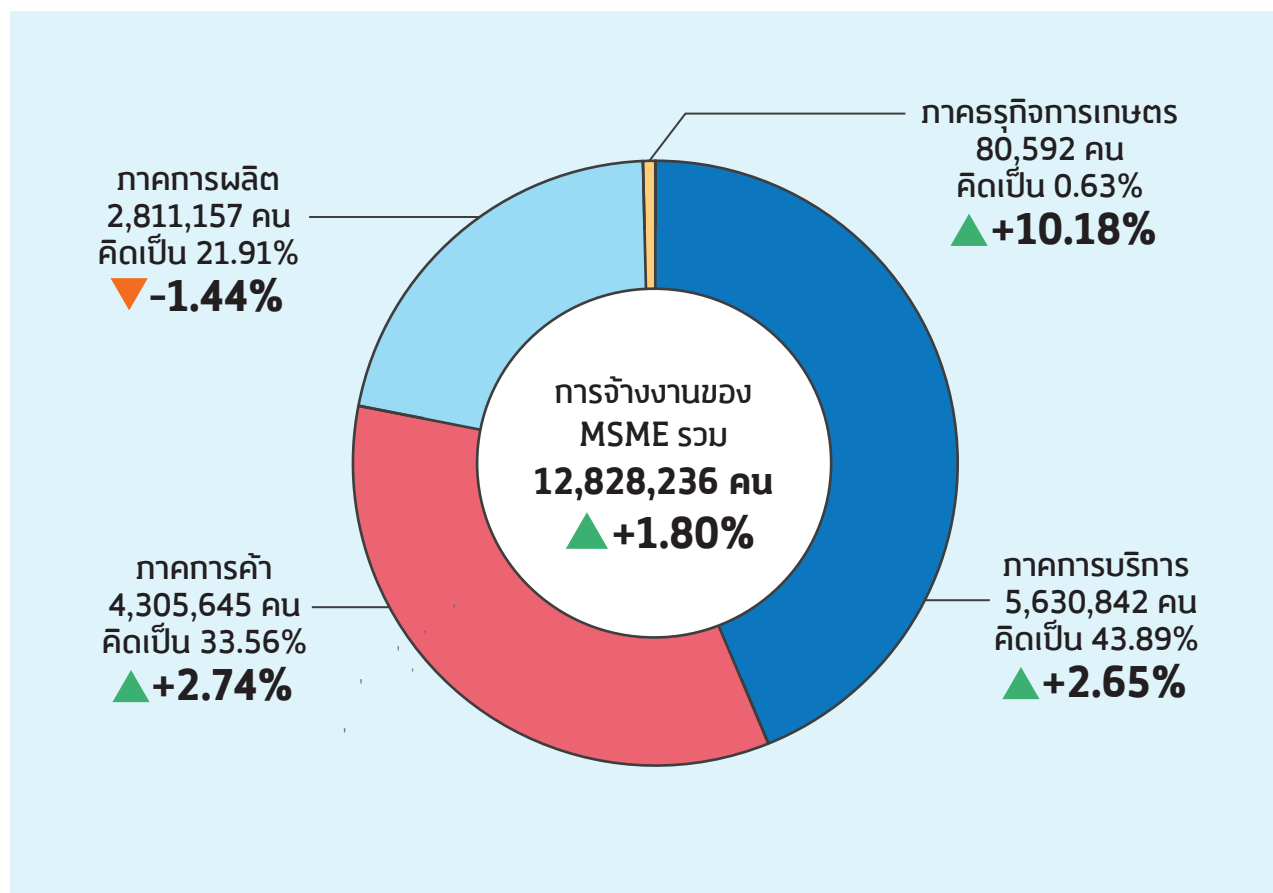

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) (ข้อมูล ณ 30 พ.ค. 66)

ภาพที่ 5.10 การจ้างงาน MSME จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง ปี 2565

การจ้างงาน MSME จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ อยู่ในกลุ่มภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 5,630,842 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.89 ของการจ้างงาน MSME ทั้งหมด ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.65 เมื่อเทียบกับการจ้างงานภาคการบริการของ MSME ในปีที่ผ่านมา รองลงมาคือภาคการค้า จำนวน 4,305,645 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.56 ของการจ้างงาน MSME ทั้งหมด ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.74 เมื่อเทียบกับการจ้างงานภาคการค้าของ MSME ในปีที่ผ่านมา กลุ่มภาคการผลิตมีการจ้างงานจำนวน 2,811,157 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.91 ของการจ้างงาน MSME ทั้งหมด หดตัวร้อยละ 1.44 เมื่อเทียบกับการจ้างงานภาคการผลิตของ MSME ในปีที่ผ่านมา และกลุ่มภาคธุรกิจการเกษตรมีจำนวนจ้างงาน 80,592 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.63 ขยายตัวร้อยละ 10.18 เมื่อเทียบกับการจ้างงานภาคการบริการของ MSME ในปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลกระทบจากการส่งออกหดตัวลงในปี 2565 ทำให้ภาคการผลิตยังไม่สามารถดำเนินการผลิตได้อย่างเต็มที่ที่การจ้างงานจึงหดตัวลง ในขณะที่ภาคการค้า การท่องเที่ยวเป็นกลุ่มธุรกิจที่สามารถฟื้นตัวได้เร็วกว่าจึงเกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่ามีอัตราการจ้างงานขยายตัวในทุกกลุ่มธุรกิจ ซึ่งภาคธุรกิจการเกษตรมีอัตราขยายตัวสูงสุด ร้อยละ 49.56 รองลงมาคือการค้ากลุ่มธุรกิจการค้า ภาคการบริการ และภาคการผลิต มีจำนวนการจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.85 5.39 2.45 ตามลำดับ

การจ้างงาน MSME จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

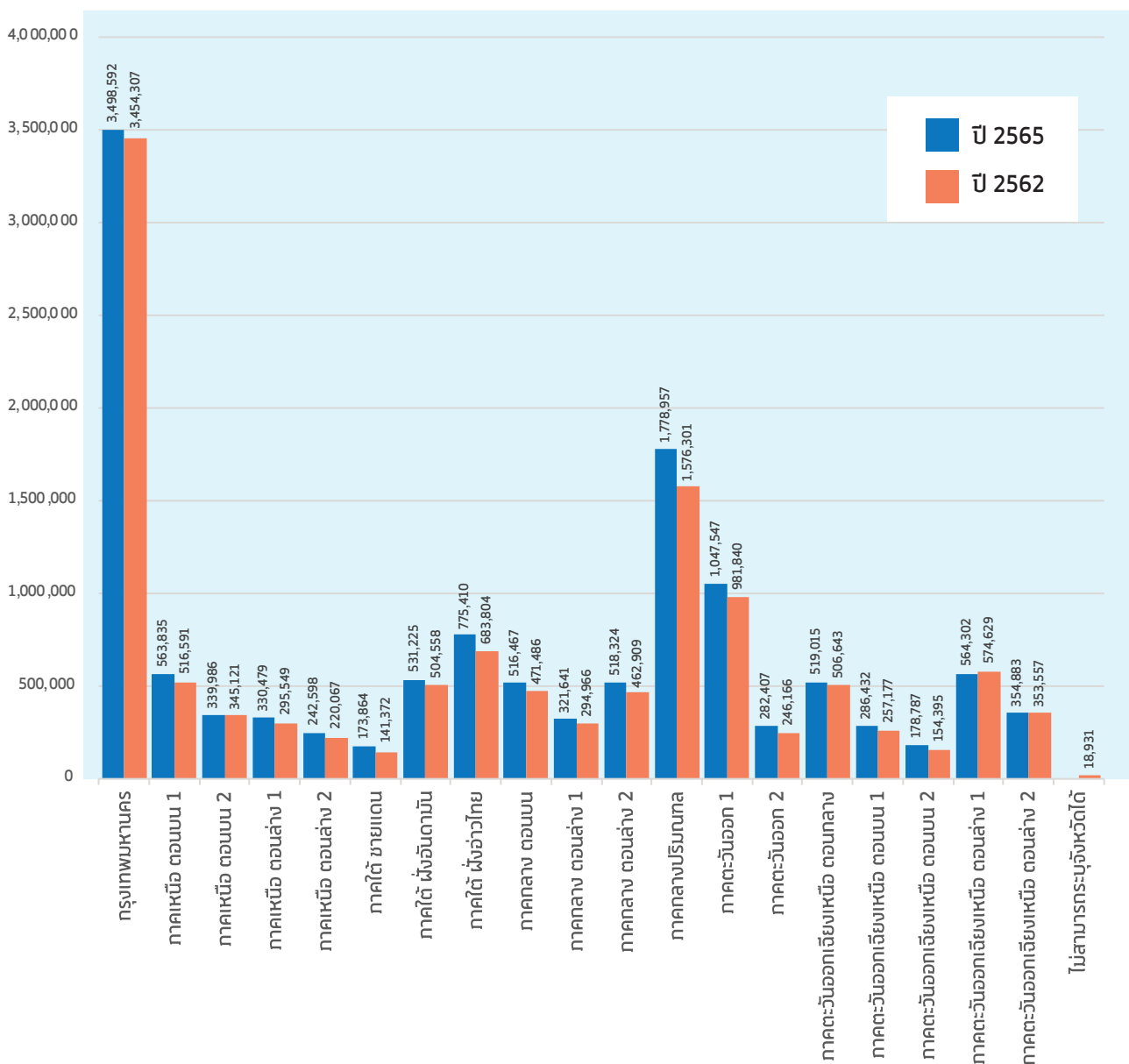

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) (ข้อมูล ณ 30 พ.ค. 66)

ภาพที่ 5.11 การจ้างงาน MSME จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2565

เมื่อพิจารณาการจ้างงาน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด พบว่า มีการกระจายตัวของการจ้างงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร สูงที่สุด จำนวน 3,494,938 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.24 ของการจ้างงาน MSME รวมทั้งประเทศ รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล (นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ) จำนวน 1,783,709 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 13.90 และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง) จำนวน 1,049,001 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 8.18 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบในช่วงปี 2562 จะเห็นการฟื้นตัวของธุรกิจในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา) มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.92 รองลงมาคือกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 2 (นครพนม มุกดาหาร สกลนคร) และ ภาคตะวันออก 2 (จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว) โดยมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.74 และ 14.81 ตามลำดับ

การจ้างงาน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด โดยเปรียบเทียบระหว่างปี 2562 กับ ปี 2565

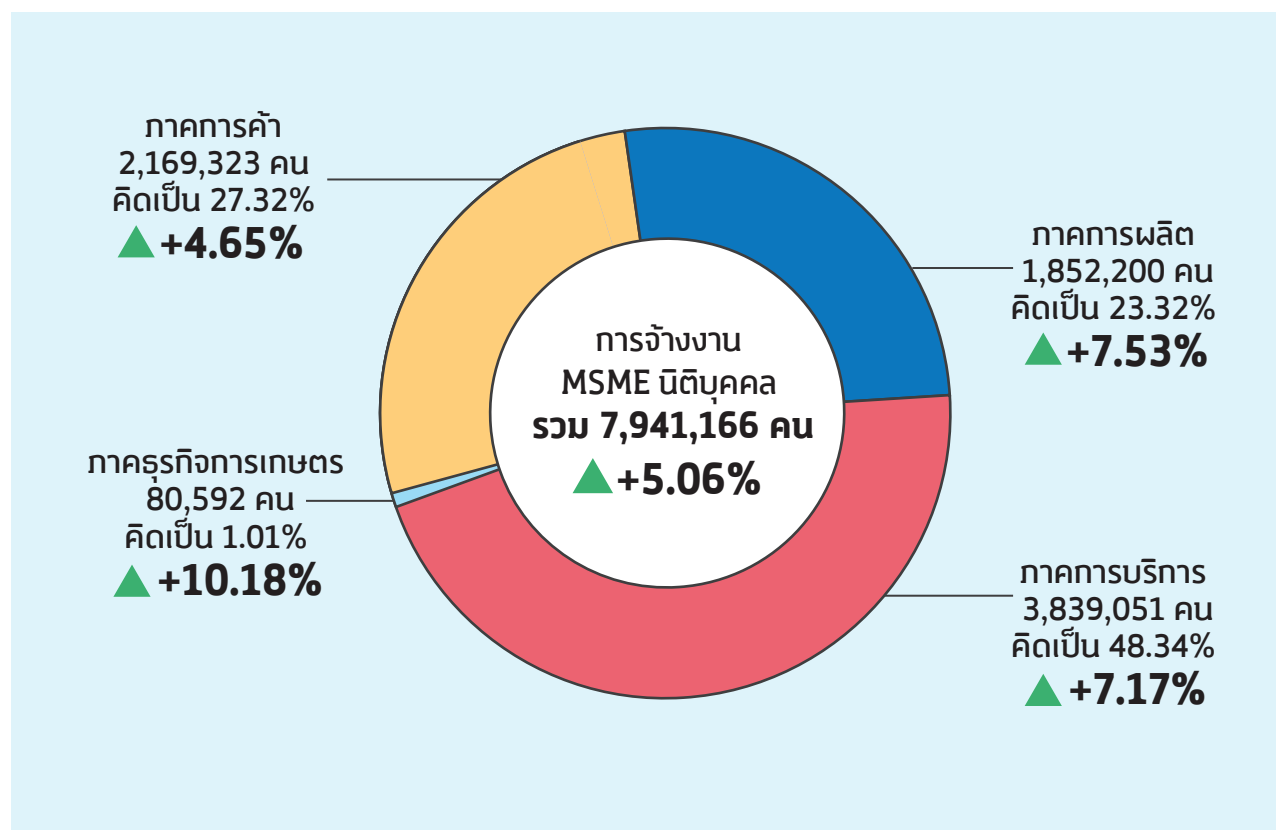
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) (ข้อมูล ณ 30 พ.ค. 66)

ภาพที่ 5.12 การจ้างงาน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด โดยเปรียบเทียบระหว่างปี 2562 กับ ปี 2565

การจ้างงาน MSME นิติบุคคล

สำหรับการจ้างงาน MSME ที่เป็นนิติบุคคล พบว่า ในปี 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 7,941,166 คน ซึ่งมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น 382,176 คน จาก 7,558,990 คน ในปี 2564 หรือขยายตัวร้อยละ 5.06 โดยการจ้างงานของ MSME นิติบุคคล อยู่ในภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 3,839,051 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.34 ของการจ้างงาน MSME นิติบุคคล ขยายตัวร้อยละ 7.17 เมื่อเทียบกับการจ้างงาน MSME นิติบุคคลของปีที่ผ่านมา รองลงมาคือการจ้างงาน MSME นิติบุคคล ในภาคการค้า มีจำนวน 2,169,323 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.32 ขยายตัวร้อยละ 4.65 ภาคการผลิต มีการจ้างงาน จำนวน 1,852,200 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.32 ขยายตัวร้อยละ 7.53 และภาคธุรกิจการเกษตร มีการจ้างงาน จำนวน 80,592 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.01 ขยายตัวร้อยละ 10.18 และหากเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่า มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น จำนวน 923,533 คน จาก 7,017,633 คน หรือ ขยายตัวร้อยละ 13.16 โดยการจ้างงาน MSME นิติบุคคล มีอัตราการจ้างงานเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มธุรกิจ โดยภาคธุรกิจการเกษตรมีการขยายตัวร้อยละ 49.56 รองลงมาคือกลุ่มธุรกิจ ภาคการค้า ภาคการบริการ และภาคการผลิต มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 20.43, 11.60 และ 7.53 ตามลำดับ

การจ้างงาน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) (ข้อมูล ณ 30 พ.ค. 66)

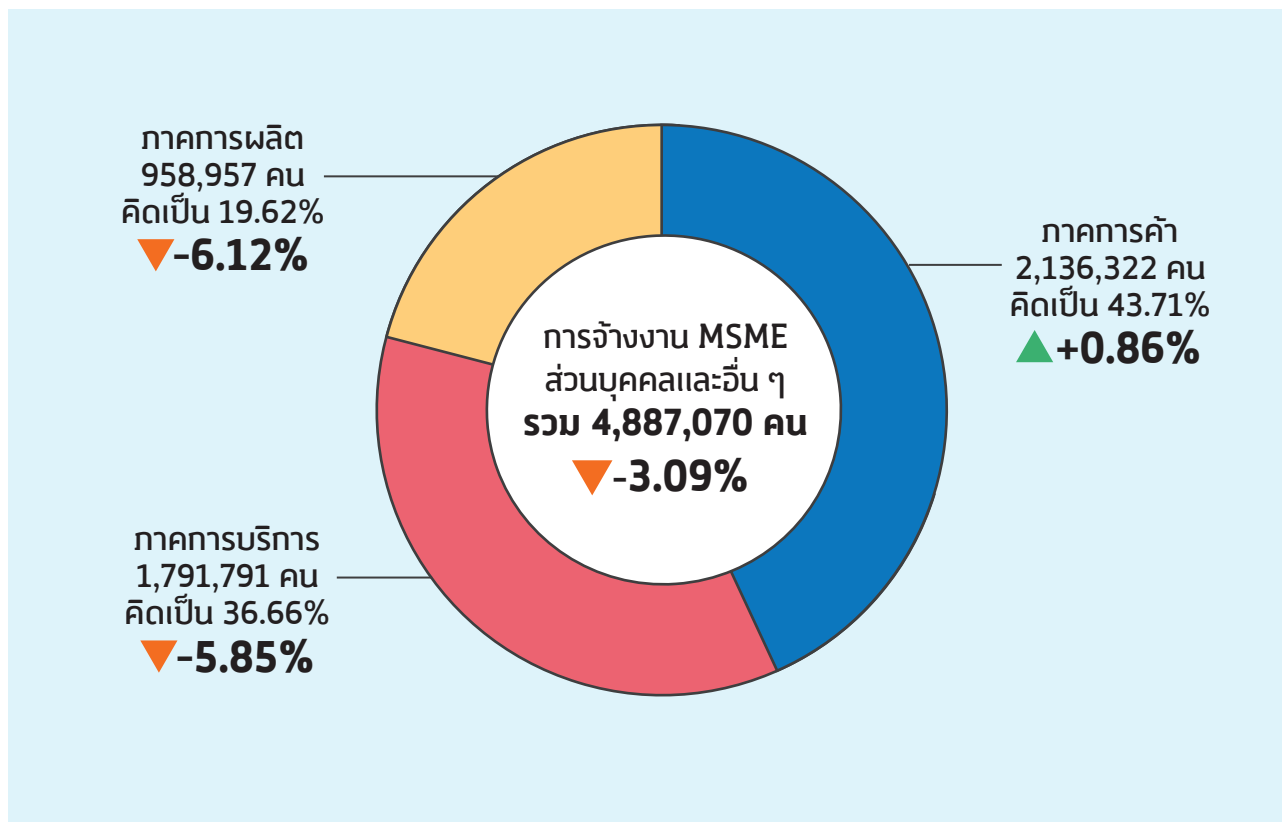
ภาพที่ 5.13 การจ้างงาน MSME นิติบุคคล จำแนกตามกลุ่มธุรกิจปี 2565

การจ้างงาน MSME นิติบุคคล มีสัดส่วนสูงสุดอยู่ที่การขายส่งและขายปลีก (หมวด G) จำนวน 2,169,307 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.32 ของการจ้างงาน MSME นิติบุคคล รองลงมาคือ การผลิต (หมวด C) จำนวน 1,741,825 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.93 และการก่อสร้าง (หมวด F) จำนวน 812,289 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.23 สำหรับพื้นที่ที่มีการจ้างงานของ MSME นิติบุคคลสูงสุดคือกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 2,974,223 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.45 ของการจ้างงาน MSME นิติบุคคล รองลงมาคือจังหวัดชลบุรี จำนวน 542,012 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.83 และจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 539,308 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.79 ตามลำดับ สำหรับพื้นที่ที่มีการจ้างงานของ MSME นิติบุคคลน้อยที่สุดอยู่ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 4,305 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.05

การจ้างงานใน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ

สำหรับการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ พบว่า ในปี 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,887,070 คน ซึ่งลดลงจากการจ้างงานในปี 2564 จำนวน 155,666 คน จาก 5,042,736 คน ซึ่งหดตัวร้อยละ 3.09 โดยการจ้างงานของ MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ อยู่ในภาคการค้ามากที่สุด จำนวน 2,136,322 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.71 ของการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 0.86 รองลงมาคือภาคการบริการ มีจำนวน 1,791,791 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.66 หดตัวร้อยละ 5.85 ต่อมาคือภาคการผลิต มีการจ้างงานจำนวน 958,957 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.62 หดตัวร้อยละ 6.12 เมื่อเทียบกับการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ จากปีที่ผ่านมา

การจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) (ข้อมูล ณ 30 พ.ค. 66)

ภาพที่ 5.14 การจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2565

โดยการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ อยู่ในการขายส่งและขายปลีก (หมวด G) จำนวน 2,136,322 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.71 ของการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ รองลงมาคือ ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (หมวด I) จำนวน 962,247 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.69 และการผลิต (หมวด C) จำนวน 947,223 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.38 สำหรับพื้นที่ที่มีการจ้างงานของ MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ สูงสุดอยู่ที่กรุงเทพมหานคร มีจำนวน 520,715 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.65 ของการจ้างงาน MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ รองลงมาคือจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 171,644 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.51 และจังหวัดชลบุรี จำนวน 128,881 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.64 ตามลำดับ สำหรับพื้นที่ที่มีการจ้างงานของ MSME ส่วนบุคคลและอื่น ๆ น้อยที่สุดอยู่ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 16,300 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.33

สถานการณ์ตลาดแรงงานและแนวโน้มการจ้างงานในปี 2566

หลังจากสถานการณ์โควิด-19 เริ่มคลี่คลาย ประเทศไทยได้เปิดประเทศเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะธุรกิจการท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่องเริ่มกลับมาฟื้นตัวได้อีกครั้ง และในช่วงต้นปี 2566 ประเทศจีนได้เปิดประเทศโดยอนุญาตให้คนจีนเดินทางออกนอกประเทศได้ ก็ยิ่งส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทยเติบโตอย่างต่อเนื่องเพราะประเทศไทยเป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักของนักท่องเที่ยวจีน โดยข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระบุว่า ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2566 มีอัตราการจ้างงานของการจ้างงานในและนอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน มีอัตราว่างงานร้อยละ 1.05 ซึ่งถือว่าเริ่มปรับตัวเข้าสู่ระดับปกติ

สถานการณ์ตลาดแรงงานภายในประเทศมีแนวโน้มฟื้นตัวดีเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงสถานการณ์โควิด-19 แต่ก็ยังมีปัจจัยหลายด้านที่ต้องเฝ้าระวังและให้ความสำคัญ ดังนี้

ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

การขาดแคลนแรงงานในภาคการบริการ—สืบเนื่องจากเศรษฐกิจในประเทศเริ่มฟื้นตัวหลังสถานการณ์โควิด-19 โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวมีเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจร้านอาหารและโรงแรม หรือธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเริ่มกลับมาเปิดกิจการ และมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว

การขาดแคลนแรงงานด้านดิจิทัลและไอที—ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ถือเป็นช่วงที่ทำให้เทคโนโลยี/นวัตกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านดิจิทัลเติบโตอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นแรงงานหรือผู้ประกอบการต้องนำสิ่งเหล่านั้นเข้ามาปรับใช้ในชีวิตประจำวันหรือสอดคล้องกับวิถีการทำงานรูปแบบใหม่ที่ทันสมัย รวดเร็ว ดังนั้นกลุ่มสายงานด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล เช่น นักวิเคราะห์ข้อมูล นักออกแบบสื่อดิจิทัล นักพัฒนาการสื่อสารระบบดิจิทัล ฯลฯ มีแนวโน้มเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

พฤติกรรมการทำงานของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ต้องการเป็นเจ้าของธุรกิจมากกว่าถูกจ้างโดยเริ่มเข้าทำงานในพนักงาน/เจ้าหน้าที่ระดับต้น และขอค่าตอบแทนในอัตราสูงเพื่อเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ เมื่อมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะอยู่ในระดับผู้บริหารก็จะลาออกไปประกอบธุรกิจของตนเอง จึงทำให้ขาดแคลนแรงงานในตำแหน่งอาวุโส/หัวหน้างาน/ผู้จัดการ

การแย่งชิงแรงงานมีเพิ่มมากขึ้น

เนื่องจากจำนวนคนที่มีฝีมือ/ทักษะพร้อมทำงานได้ทันทีมีจำนวนจำกัด หากผู้ประกอบการต้องการหาคนมาทำงานต้องยอมจ่ายค่าตอบแทนในอัตราที่สูงขึ้น หรือเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่พนักงานที่มีอยู่เพื่อรักษาเอาไว้ ในอีกด้านอาจมีการจ้างแรงงานแบบผิดกฎหมายมากขึ้นเพื่อให้มีคนมาทำงานแบบทันที

นโยบายด้านแรงงานของว่าที่รัฐบาล

หลังจากที่มีการกำหนดการเลือกตั้งช่วงกลางเดือนพฤษภาคม 2566 การหาเสียงนโยบายด้านแรงงานของพรรคการเมืองส่วนใหญ่ต่างมุ่งเน้นในเรื่องการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ การปรับฐานเงินเดือนเริ่มต้นให้สูงขึ้น การปรับสวัสดิการของแรงงานให้มีคุณภาพและเหมาะสม เป็นต้น ซึ่งต่างมีทั้งข้อดีและข้อเสีย สำหรับข้อดี แรงงานจะมีรายได้เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น สำหรับข้อเสียส่งผลต่อต้นทุนของผู้ประกอบการทำให้ต้องจ่ายเงินเดือนหรือค่าแรงเพิ่มขึ้น หรือสถานประกอบการบางแห่งอาจจะต้องลดจำนวนพนักงานลงเพราะเงินเดือนของพนักงานเพิ่มสูงขึ้น เพื่อให้มีเงินทุนเพียงพอสำหรับการประกอบธุรกิจ ดังนั้น ไม่ว่าผลลัพธ์การจัดตั้งรัฐบาลจะเป็นไปในทิศทางใดนโยบายด้านแรงงานควรจัดให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ และไม่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อต้นทุนในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการในประเทศ รวมถึงนักลงทุนต่างชาติที่ต้องการเข้ามาทำธุรกิจในประเทศไทย

ดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโต ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปี 2565

ดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโต ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปี 2565

ดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นการคำนวณในรูปแบบดัชนีเชิงประกอบ (Composite Index) ซึ่งสร้างขึ้นจากตัวชี้วัด (Indicator) ของศักยภาพและสภาพการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วยดัชนีที่เกี่ยวข้อง 4 ด้าน ได้แก่ 1. มิติปัจจัยพื้นฐานของกิจการ 2. มิติคุณลักษณะของผู้ประกอบการ 3. มิติการดำเนินงานของกิจการ 4. มิติผลประกอบการของกิจการ ซึ่งแต่ละด้านประกอบด้วยตัวชี้วัดย่อย 17 ตัว ดังนี้

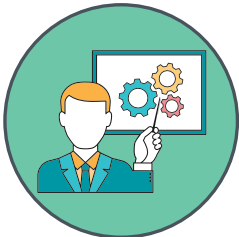
มิติปัจจัยพื้นฐานของกิจการ Factor Dimension

- เงินทุนสำรองของกิจการ
- ปัจจัยที่จำเป็นสำหรับธุรกิจ
- การมีเงินทุนอกระบบ

มิติคุณลักษณะของผู้ประกอบการ Attribute Dimension

- ความรู้และทักษะด้านการเงินและกฎหมาย
- ความรู้และทักษะด้านการตลาด
- ความรู้และทักษะด้านการดำเนินงาน
- ความพร้อมปรับตัวรับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน
- การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์

มิติการดำเนินงานของกิจการ Operation Dimension

- การจัดทำบัญชีและงบการเงิน
- การปรับตัวเข้าสู่การทำธุรกิจออนไลน์
- การทำการตลาดเชิงรุก
- การรักษาฐานลูกค้าประจำ

มิติผลประกอบการของกิจการ Performance Dimension

- ความสามารถในการทำกำไร
- แนวโน้มของผลกำไร
- สถานะทางการเงิน
- มุมมองต่อผลการดำเนินงานปัจจุบัน
- การกระจายความเสี่ยงของกิจการ (ใช้เฉพาะประเภทนิติบุคคล)

เกณฑ์การประเมินดัชนีชี้วัด
ศักยภาพและโอกาสในการเติบโต
ของวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อมที่ได้จากการคำนวณ
จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1

0.80 หรือมากกว่า
มีศักยภาพและโอกาส
เติบโตในระดับสูงมาก

0.70 – 0.79
มีศักยภาพและโอกาส
เติบโตในระดับสูง

0.55 – 0.69
มีศักยภาพและโอกาส
เติบโตในระดับปานกลาง

ต่ำกว่า 0.55
มีศักยภาพและโอกาส
เติบโตในระดับต่ำ

วิสาหกิจรายย่อยและวิสาหกิจขนาดย่อมที่เป็นบุคคลธรรมดา (ดัชนีชุดที่ 1) พบว่าวิสาหกิจขนาดย่อมมีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตเหนือกว่าวิสาหกิจรายย่อยในทุกมิติ และในทุกไตรมาสตลอดปี 2565 และทั้งสองกลุ่มมีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตในระดับค่อนข้างคงที่ตลอด 4 ไตรมาสที่ทำการศึกษา โดยวิสาหกิจขนาดย่อมมีค่าเฉลี่ยของดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตอยู่ระหว่าง 0.53 – 0.56 สะท้อนว่าส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่วิสาหกิจรายย่อยมีค่าเฉลี่ยดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตอยู่ระหว่าง 0.45 – 0.47 สะท้อนศักยภาพในระดับต่ำตลอดช่วงปี 2565

เมื่อพิจารณาดัชนีย่อย พบว่า ดัชนีศักยภาพด้านปัจจัยพื้นฐานของกิจการและดัชนีด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการของทั้งวิสาหกิจรายย่อยและวิสาหกิจขนาดย่อมมีระดับค่อนข้างคงที่ตลอด 4 ไตรมาสปี 2565 สำหรับดัชนีด้านการดำเนินงานของกิจการ พบว่าทั้งวิสาหกิจขนาดย่อมและวิสาหกิจรายย่อยมีศักยภาพด้านการดำเนินงานของกิจการลดลงต่อเนื่องในช่วงไตรมาสที่ 1 ถึงไตรมาสที่ 4 ของปี 2565 ในทางตรงกันข้ามวิสาหกิจทั้งสองกลุ่มมีดัชนีศักยภาพด้านผลประกอบการของกิจการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงไตรมาสที่ 1 ถึงไตรมาสที่ 4 ของปี 2565

ตารางที่ 6.1 ดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อยและขนาดย่อมที่เป็นบุคคลธรรมดา (ดัชนีชุดที่ 1) ปี พ.ศ.2565

ดัชนี	วิสาหกิจรายย่อย				วิสาหกิจขนาดย่อม			
	Q1/65	Q2/65	Q3/65	Q4/65	Q1/65	Q2/65	Q3/65	Q4/65
ดัชนีปัจจัยพื้นฐานของกิจการ	0.51	0.50	0.49	0.50	0.60	0.60	0.57	0.58
ดัชนีคุณลักษณะของผู้ประกอบการ	0.29	0.27	0.26	0.26	0.34	0.38	0.33	0.34
ดัชนีการดำเนินงานของกิจการ	0.58	0.56	0.51	0.51	0.70	0.65	0.62	0.63
ดัชนีผลประกอบการของกิจการ	0.49	0.51	0.57	0.62	0.59	0.61	0.62	0.67
ดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโต	0.47	0.46	0.45	0.47	0.56	0.56	0.53	0.56

หมายเหตุ : สีแดง หมายถึง มีศักยภาพและโอกาสเติบโตในระดับต่ำ/สีเหลือง หมายถึง มีศักยภาพและโอกาสเติบโตในระดับปานกลาง/สีเขียว หมายถึง มีศักยภาพและโอกาสเติบโตในระดับสูง/สีฟ้า หมายถึง มีศักยภาพและโอกาสเติบโตในระดับสูงมาก

- **วิสาหกิจขนาดย่อมและวิสาหกิจขนาดกลางในกลุ่มนิติบุคคล (ดัชนีชุดที่ 2)** พบว่า วิสาหกิจขนาดกลางมีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตเหนือกว่าวิสาหกิจขนาดย่อมอย่างชัดเจน โดยวิสาหกิจขนาดย่อมมีค่าเฉลี่ยของดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตอยู่ระหว่าง 0.55 – 0.66 สะท้อนว่าส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่วิสาหกิจขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยของดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตอยู่ระหว่าง 0.59 – 0.78 สะท้อนศักยภาพในระดับปานกลางและสูงตลอดช่วงปี 2565
- **สำหรับดัชนีย่อย** พบว่า ทุกศักยภาพทั้ง 4 ด้านแสดงแนวโน้มในเชิงบวก กล่าวคือ ดัชนีศักยภาพด้านปัจจัยพื้นฐานของกิจการมีระดับสูงขึ้นจากระดับปานกลางในไตรมาสที่ 1 เป็นระดับสูงในไตรมาสที่ 4 ดัชนีศักยภาพด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการมีระดับสูงขึ้นจากระดับต่ำในไตรมาสที่ 1 เป็นระดับปานกลางในไตรมาสที่ 4 และดัชนีศักยภาพด้านการดำเนินงานของกิจการมีระดับสูงขึ้นจากไตรมาสที่ 1 เป็นระดับสูงมากในไตรมาสที่ 4 อย่างไรก็ตาม ในด้านผลประกอบการของกิจการแม้ศักยภาพด้านดังกล่าวมีแนวโน้มเชิงบวกแต่ศักยภาพด้านผลประกอบการของกิจการมีแนวโน้มลดลง ในปี 2565
- **เมื่อเปรียบเทียบดัชนีชุดที่ 1 และ 2** เห็นได้ว่า SME ที่เป็นนิติบุคคลมีศักยภาพเหนือกว่าเป็นอย่างมากทั้งด้านปัจจัยพื้นฐานของกิจการ ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และด้านการดำเนินงานของกิจการ แต่กลับมีศักยภาพด้านผลประกอบการของกิจการต่ำกว่าอย่างชัดเจน สาเหตุที่สำคัญได้แก่
 - กิจการนิติบุคคลมักมีขนาดใหญ่ มีทรัพยากร การผลิต และการจ้างงานในปริมาณที่มากกว่า ทำให้มีความยืดหยุ่นต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดย่อมที่เป็นบุคคลธรรมดา ทำให้ปรับตัวได้ช้า ส่งผลทำให้ผลประกอบการไม่ได้เติบโตทันที แม้สถานการณ์ทางธุรกิจจะปรับตัวดีขึ้น
 - กิจการนิติบุคคลมีศักยภาพในการจัดทำบัญชีและงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีสูงกว่าวิสาหกิจขนาดย่อมที่เป็นบุคคลธรรมดา จึงทำให้สามารถจัดทำบัญชีและงบการเงินที่สะท้อนต้นทุนของกิจการอย่างครบถ้วน ทั้งต้นทุนที่เป็นตัวเงินและต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน จึงทำให้ตัวเลขกำไรของกิจการนิติบุคคลมีค่าต่ำกว่า
 - กิจการนิติบุคคลมีแนวโน้มที่จะมีกำไรมาก ทำให้ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนมาก จึงมีแนวโน้มที่จะมีการจัดการกำไรเพื่อให้ตัวเลขกำไรมีค่าลดลงเพื่อให้ได้ประโยชน์ในทางภาษี
 - การคำนวณดัชนีศักยภาพด้านผลประกอบการเฉพาะกรณีของ SME ที่เป็นนิติบุคคลมีตัวชี้วัดสัดส่วนรายได้อื่น ๆ ที่ไม่ได้มาจากการขายสินค้าและให้บริการ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการกระจายความเสี่ยงของกิจการ โดยพบว่ากิจการเกือบทั้งหมดยังไม่มีสร้างรายได้จากแหล่งอื่น ๆ ส่งผลทำให้ดัชนีผลประกอบการของกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เป็นนิติบุคคล (ดัชนีชุดที่ 2) โดยเฉลี่ยมีค่าต่ำกว่าดัชนีผลประกอบการของวิสาหกิจรายย่อยและขนาดย่อมที่เป็นบุคคลธรรมดา (ดัชนีชุดที่ 1)

ตารางที่ 6.2 ดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เป็นนิติบุคคล (ดัชนีชุดที่ 2) ปี พ.ศ 2565

ดัชนี	วิสาหกิจขนาดย่อม				วิสาหกิจขนาดกลาง			
	Q1/65	Q2/65	Q3/65	Q4/65	Q1/65	Q2/65	Q3/65	Q4/65
ดัชนีปัจจัยพื้นฐานของกิจการ	0.70	0.63	0.61	0.73	0.91	0.90	0.80	0.88
ดัชนีคุณลักษณะของผู้ประกอบการ	0.44	0.44	0.41	0.57	0.69	0.69	0.48	0.66
ดัชนีการดำเนินงานของกิจการ	0.71	0.65	0.73	0.80	0.80	0.80	0.80	0.87
ดัชนีผลประกอบการของกิจการ	0.50	0.48	0.58	0.53	0.71	0.70	0.27	0.42
ดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโต	0.59	0.55	0.58	0.66	0.78	0.77	0.59	0.71

หมายเหตุ : สีแดง หมายถึง มีศักยภาพและโอกาสเติบโตในระดับต่ำ/สีเหลือง หมายถึง มีศักยภาพและโอกาสเติบโตในระดับปานกลาง/สีเขียว หมายถึง มีศักยภาพและโอกาสเติบโตในระดับสูง/สีฟ้า หมายถึง มีศักยภาพและโอกาสเติบโตในระดับสูงมาก

การวิเคราะห์สถานภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพและโอกาสในการแข่งขันของกิจการ ตลอดจนความต้องการส่งเสริมและสนับสนุนที่เหมาะสม เพื่อยกระดับศักยภาพและสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันในระยะยาว พบว่า

กิจการที่มีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตในระดับต่ำ

ผู้ประกอบการมีลักษณะขาดความรู้และทักษะในการดำเนินธุรกิจ และการเป็นกิจการเจ้าของรายเดียว เงินทุนต่ำ เป็นข้อจำกัดสำคัญที่ทำให้กิจการมีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตในระดับต่ำ เนื่องจากข้อจำกัดดังกล่าวส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้ประกอบการกลุ่มนี้ในระยะสั้นควรได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนและทรัพยากรที่จำเป็น และควรได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจในระยะยาวต่อไป รวมทั้งการอยู่ในธุรกิจที่แนวโน้มในอนาคตไม่สดใสเป็นส่วนสำคัญทำให้ผลประกอบการของกิจการลดลง แม้ภาวะเศรษฐกิจจะดีขึ้นก็ตาม

กิจการที่มีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตในระดับปานกลาง

ผู้ประกอบการกลุ่มนี้มีลักษณะไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการทำการตลาดเชิงรุกมากนัก และข้อจำกัดด้านปัจจัยพื้นฐานของกิจการจากการที่เป็นกิจการขนาดเล็กเจ้าของรายเดียว บางรายมีภาระชำระหนี้สถาบันการเงิน แม้จะมีความพร้อมในด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ ขณะที่บางรายมีความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานของกิจการและมีการเติบโตของผลกำไรที่เติบโตตามสถานการณ์เศรษฐกิจที่ดีขึ้น แต่มีข้อจำกัดด้านความรู้และทักษะของผู้ประกอบการที่ทำให้กิจการยังมีการดำเนินงานที่ไม่เอื้อต่อการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน

กิจการที่มีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตในระดับสูง

ผู้ประกอบการกลุ่มนี้มีความพร้อมในด้านปัจจัยพื้นฐานของกิจการ และมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับทิศทางในการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันของกิจการ ช่วยให้อีกกิจการมีผลประกอบการเติบโตเป็นอย่างดีตามสถานการณ์เศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม พบว่าข้อจำกัดด้านความรู้และทักษะด้านการเงินและภาษีของผู้ประกอบการเป็นข้อจำกัดที่หากได้รับการเพิ่มเติมจะทำให้กิจการสามารถยกระดับศักยภาพและโอกาสในการเติบโตให้สูงขึ้นไปอีก

สำหรับปัจจัยที่กำหนดระดับศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของ SME โดยเน้นที่อิทธิพลของปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และด้านการดำเนินงานของกิจการ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ผู้ประกอบการและกิจการสามารถปรับปรุงพัฒนาได้เอง โดยไม่มีเงื่อนไขของเงินทุน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการมีอิทธิพลในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของ SME
2. ปัจจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการทุกตัว ได้แก่ ความรู้และทักษะด้านการเงินและกฎหมาย ความรู้และทักษะด้านการตลาด ความรู้และทักษะด้านการดำเนินงาน ความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และการเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีอิทธิพลในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของ SME
3. ปัจจัยการดำเนินงานของกิจการที่มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อระดับศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของ SME ได้แก่ คุณภาพในการทำบัญชีและรายงานทางการเงิน การนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ การมีช่องทางออนไลน์ให้ลูกค้าติดตาม และการรับชำระเงินผ่านระบบออนไลน์

เมื่อจัดลำดับปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยด้านการดำเนินงานของกิจการที่มีอิทธิพลต่อระดับศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของ SME จากมากไปน้อย ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.3 การจัดอันดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของ SME

อันดับที่	ปัจจัย
1.	ความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน
2.	การมีช่องทางออนไลน์ให้ลูกค้าติดตาม
3.	กรณีมีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานบัญชีโดยนักบัญชีหรือมีการจัดทำบัญชีตามความเข้าใจและความต้องการใช้งานแต่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานบัญชี
4.	การเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์
5.	กรณีมีการทำบัญชีเฉพาะรับ-จ่าย เพื่อให้ทราบยอดขายและกำไร-ขาดทุน เป็นหลัก
6.	ความรู้และทักษะด้านการตลาด
7.	ความรู้และทักษะด้านการเงินและกฎหมาย
8.	การนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี
9.	การรับชำระเงินผ่านระบบออนไลน์และโมบาย
10.	ความรู้และทักษะด้านการดำเนินงาน

หมายเหตุ : ใช้การวิเคราะห์ Multiple Regression Analysis และพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ปรับเป็นค่ามาตรฐาน (Standardized Coefficient)

ดังนั้นแนวทางในการสนับสนุน และส่งเสริมศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของ SME ควรให้ความสำคัญ ดังนี้

1. เร่งส่งเสริมทัศนคติและความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

2. เร่งผลักดันให้กิจการสร้างช่องทางออนไลน์ให้ลูกค้าติดตามควบคู่ไปกับการเสริมสร้างทักษะในการสร้าง Online Content และขายผ่านช่องทางออนไลน์

3. เร่งส่งเสริมและผลักดันให้กิจการที่มีความพร้อมโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดย่อม มีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานบัญชีโดยนักบัญชีหรืออย่างน้อยมีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่สะท้อนสถานะทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการ

4. เร่งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าถึงและรับรู้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ของภาครัฐและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อไม่พลาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกิจการ โดยเฉพาะผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้การสื่อสารและส่งข่าวสารไปยังผู้ประกอบการเป็นไปอย่างทั่วถึงและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

5. เร่งส่งเสริมและผลักดันให้กิจการที่ยังไม่พร้อมทำบัญชีโดยนักบัญชีหรือทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิสาหกิจรายย่อย อย่างน้อยควรมีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อให้ทราบยอดขายและกำไรขาดทุนของกิจการ

6. เร่งส่งเสริมความรู้และทักษะด้านการตลาดให้แก่ผู้ประกอบการผ่านการอบรม การจัดให้มีที่ปรึกษา และการจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม หัวข้อที่ควรเน้นให้ความรู้ ได้แก่ การวางแผนการตลาด การวิเคราะห์ผู้บริโภค การทำการตลาดดิจิทัล และการสร้าง Online Content

7. เร่งส่งเสริมความรู้และทักษะด้านการเงินและกฎหมายให้แก่ผู้ประกอบการผ่านการอบรม การจัดให้มีที่ปรึกษา และการจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม หัวข้อที่ควรเน้น ได้แก่ การจัดทำบัญชีและงบการเงิน การวางแผนภาษี การวางแผนการลงทุน กฎหมายธุรกิจและกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กฎระเบียบภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ

8. เร่งส่งเสริมและผลักดันกิจการให้มีการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ออกสู่ตลาดเป็นประจำทุกปี

9. เร่งพัฒนาและส่งเสริมให้กิจการรับชำระเงินผ่านระบบออนไลน์และโมบายที่ทันสมัยและมีช่องทางที่หลากหลายเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้า เช่น การจัดให้มี QR Code แทนการใช้เลขที่บัญชี และส่งเสริมการรับชำระเงินด้วย E-Wallet

10. เร่งส่งเสริมความรู้และทักษะด้านการดำเนินงานให้แก่ผู้ประกอบการผ่านการอบรม การจัดให้มีที่ปรึกษา และการจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม หัวข้อที่ควรเน้น ได้แก่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และการจัดหาเงินทุน

สถานการณ์ด้านยอดขาย สินค้าและบริการของ SME รายธุรกิจในปี 2565

สถานการณ์ด้านยอดขายสินค้าและบริการ ของ SME รายธุรกิจในปี 2565

สถานการณ์ด้านยอดขายสินค้าและบริการของ SME ไทย เป็นการคิดจากการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลยอดขายรายไตรมาสฐานไตรมาส 1 ปี 2562 จากข้อมูลรายได้รายไตรมาสจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลรายได้ในแต่ละธุรกิจเพื่อบอกถึงสถานการณ์ ซึ่งประกอบด้วย 131 กลุ่มธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจค้าปลีก ที่พักรถ การผลิต รายการโทรทัศน์ กิจกรรมด้านการกีฬา ความบันเทิงและนันทนาการ เป็นต้น

การขายทาง
อินเทอร์เน็ต
65,534%

เป็นการเพิ่มขึ้นในสินค้าประเภทอุปโภคบริโภคทั่วไป เช่น อาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า รองเท้า เครื่องสำอาง และคอมพิวเตอร์ ซึ่งเกิดจากความเคยชินและความคุ้นเคยกับการซื้อของผ่านช่องทางออนไลน์ ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในปี 2563-2565 สู่การเป็นพฤติกรรมใหม่หรือ “New Normal สู่ Next Normal” ซึ่งแนวโน้มยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยมีสินค้าที่ผู้บริโภคนิยมสั่งซื้อสินค้าผ่านออนไลน์ คือ อาหารของใช้ในบ้าน และเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ตามลำดับ

ร้านขาย
ผลิตภัณฑ์
งานฝีมือและ
ของที่ระลึก
3,924%

เป็นการเพิ่มขึ้นในสินค้าลักษณะงานฝีมือเพื่อเป็นของที่ระลึก เช่น เครื่องเงิน เครื่องถม เครื่องทองเหลือง งานหัตถกรรมที่ทำจากผ้าไหมหรือไม้ ซึ่งเกิดจากการที่ผู้บริโภคหันมานิยมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสัมผัสบรรยากาศธรรมชาติ ทำให้กิจการที่ขายสินค้าประเภทงานฝีมือและของที่ระลึก ได้รับผลดีจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับอานิสงส์ของงาน APEC 2022 ที่จัดในประเทศไทย ซึ่งมีของขวัญและของที่ระลึกเป็นสินค้าประเภทดังกล่าวด้วยเช่นกัน

เกสต์เฮ้าส์
2,246%

เป็นการเพิ่มขึ้นในกิจกรรมที่พักระยะสั้น เช่น เกสต์เฮ้าส์ บังกะโล และที่พักราคาประหยัดเป็นหลัก ซึ่งเกิดจากประชาชนคลายความกังวลกับสถานการณ์ของโควิด-19 ส่งผลให้การท่องเที่ยวและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในประเทศฟื้นตัวได้ดี ส่วนหนึ่งมาจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่หันมานิยมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และสัมผัสบรรยากาศธรรมชาติมากขึ้น

ร้านขาย
ของชำ
1,883%

เป็นการเพิ่มขึ้นในกิจการที่ขายแบบดั้งเดิม (ร้านขายของชำ) และร้านขายผักและผลไม้เป็นหลัก ในสินค้าประเภทอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันหลายชนิด เช่น ข้าว แป้ง อาหารกระป๋อง น้ำตาล เครื่องเทศ ซึ่งเกิดจากการกำลังซื้อภาคครัวเรือนที่ปรับตัวขึ้น ทั้งการจ้างงานและรายได้ ประกอบกับมีมาตรการของภาครัฐที่ช่วยพยุงกำลังซื้อ ได้แก่ โครงการคนละครึ่ง และโครงการเพิ่มกำลังซื้อแก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นต้น

การจัดผังรายการ
และการออกอากาศ
ทางโทรทัศน์
(Free TV)
1,802%

เป็นการเพิ่มขึ้นในกิจกรรมประเภทภาพยนตร์ สารคดี (ซึ่งอาจเป็นการซื้อรายการจากภายนอก) และรายงานสดหรือผสมกันทั้งสองรูปแบบ ซึ่งเกิดจากความต้องการทางฝั่งผู้บริโภคเป็นหลัก ที่เคยชินกับการดูสื่อผ่านช่องทางออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในปี 2563-2565 สู่การเป็นพฤติกรรมใหม่ และยังคงมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง

**ร้านขาย
คอมพิวเตอร์และ
อุปกรณ์สื่อสาร
โทรคมนาคม
(มือสอง)**
1,153%

เป็นการเพิ่มขึ้นในสินค้าประเภท คอมพิวเตอร์มือสอง โทรศัพท์มือถือ และเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนมือสองเป็นหลัก ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่หันมาประหยัดค่าใช้จ่ายในสินค้าคงทน-กึ่งคงทนที่มีราคาปานกลาง-สูง เป็นผลจากค่าครองชีพโดยรวมและราคาพลังงานที่อยู่ในระดับสูงคอยกดดันกำลังซื้อภาคครัวเรือน ทำให้สินค้ามือสองประเภทดังกล่าวได้รับความนิยมมากขึ้น

**การขาย
เครื่องบันทึก
เสียงเพลงและ
เครื่องบันทึก
วิดีโอ**
1,095%

เป็นการเพิ่มขึ้นในสินค้าประเภทแผ่นเสียง เทปเพลง แผ่นซีดี และคาสเซ็ทเป็นหลัก ซึ่งเกิดจากชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ที่ประชาชนคุ้นชินกับการอยู่ที่พักมากขึ้น ชั่วโมงการเข้าสังคมน้อยลง และหากิจกรรมที่สามารถให้ความบันเทิงด้วยตัวเองจากที่พัก ส่งผลให้สินค้าประเภทดังกล่าวได้รับความนิยมอย่างมากในปี 2565

**กิจกรรมด้าน
ความบันเทิงและ
การนันทนาการ**
1,049%

เป็นการเพิ่มขึ้นในกิจกรรมประเภทร้านอาหาร ตู้เกมหยอดเหรียญ ดิสโกเทค และการให้เช่าอุปกรณ์เพื่อความเพลิดเพลินเป็นหลัก ซึ่งเกิดจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการให้บริการในปี 2565 ประกอบกับผู้ใช้บริการคลายความกังวลต่อสถานการณ์ของโรคโควิด-19 ลดลง ส่งผลให้กิจกรรมทางด้านความบันเทิงและนันทนาการที่เป็นการผ่อนคลายความเครียดและเสริมสร้างความสุขพ้นตัวได้ดีในช่วงปีที่ผ่านมา

**ร้านขาย
เครื่องหอม**
-76%

เป็นการเพิ่มขึ้นในสินค้าประเภทหัวน้ำหอม น้ำหอม น้ำมันหอมระเหย (เอสเซนเชียลออยล์) รูปหอม เทียนหอม และเกลือหอม เป็นต้น ซึ่งเกิดจากการที่ยอดขายเพิ่มขึ้นอย่างมากช่วงปี 2563-2564 ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 และเนื่องจากประชาชนออกไปใช้ชีวิตนอกสถานที่พักเพิ่มขึ้น ประกอบกับการลดภาระค่าใช้จ่ายจากสินค้าไม่จำเป็น ส่งผลให้ยอดขายเครื่องหอมลดลงอย่างมากในปี 2565

**ร้านขายข้าว
และผลิตภัณฑ์
ที่ได้จาก
การสีข้าว**
-59%

เป็นการเพิ่มขึ้นในสินค้าประเภทข้าวที่สี ที่ขัด ที่นึ่ง และข้าวปรับปรุงให้เก็บไว้ได้นาน เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวกล้อง เป็นต้น ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่หันมาประหยัดค่าใช้จ่าย โดยเป็นการลดค่าใช้จ่ายและปริมาณการซื้อต่อครั้งน้อยลง ส่งผลให้ร้านขายสินค้าประเภทข้าว โดยเฉพาะข้าวสารกระสอบ ลดลงอย่างมากในปี 2565 ขณะที่ร้านขายของชำมียอดขายที่เพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากการขายข้าวสารถุง เป็นต้น

**ร้านขายอุปกรณ์
การสื่อสาร
โทรคมนาคม**
-51%

เป็นการเพิ่มขึ้นในสินค้าประเภทโทรศัพท์ไร้สาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ และอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่เป็นหลัก ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่หันมาประหยัดค่าใช้จ่ายในสินค้าคงทน-กึ่งคงทนที่มีราคาปานกลาง-สูง เป็นผลจากค่าครองชีพที่อยู่ในระดับสูงคอยกดดันกำลังซื้อภาคครัวเรือน ทำให้สินค้าประเภทอุปกรณ์การสื่อสารโทรคมนาคม (ของใหม่) ยอดขายลดลง

ผลสำรวจความคิดเห็น MSME

สถานการณ์การจ้างแรงงาน และการปรับตัวต่อแนวโน้มค่าแรงงานขั้นต่ำของธุรกิจ MSME

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ MSME จำนวน 2,762 ราย จาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 20-31 สิงหาคม 2565

MSME ส่วนใหญ่มีการจ่ายค่าจ้าง (รายวัน และประจำ) เฉลี่ยสูงกว่าขั้นต่ำที่กำหนด

MSME 350

บาท : วัน

370

ภาคการผลิต

350

ภาคการค้า

350

ภาคการบริการ

320

ภาคการเกษตร

ปัจจัยสำคัญที่ใช้พิจารณาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างค่าจ้างแรงงาน MSME กว่าร้อยละ 30 พิจารณาจากรายได้ของธุรกิจเป็นอันดับแรก

3 อันดับ ปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานของธุรกิจ MSME

MSME เกือบร้อยละ 35 กำลังเผชิญปัญหาการเข้าออกของแรงงานสูงในปัจจุบัน

3 อันดับ ปัญหาด้านแรงงานที่ธุรกิจ MSME กำลังเผชิญในปัจจุบัน

ค่าเข้าออก
แรงงานสูง
34.6%

ค่าจ้าง
แรงงานสูง
28.1%

ขาดแคลน
แรงงานที่มีทักษะ
17.4%

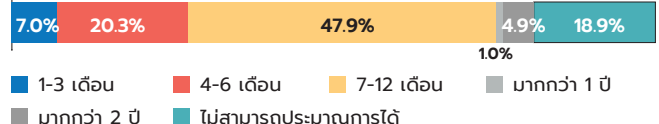
MSME เกือบร้อยละ 80 มองว่าควรเลื่อนการประกาศใช้นโยบายเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำออกไปก่อน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มองว่าควรเลื่อนออกไปภายใน 1 ปี

20.2%
ไม่ควรร

79.8%
ควรร

ระยะเวลาที่ผู้ประกอบการ MSME มองว่าควรเลื่อนการประกาศใช้นโยบายออกไปก่อน

จากแนวโน้มการปรับเพิ่มขึ้นของค่าแรงขั้นต่ำ

MSME เกือบร้อยละ 70 มีแผนการปรับตัว

30.1%
ไม่มีแผน
การปรับตัว

69.9%
มีแผน
การปรับตัว

โดย MSME ส่วนใหญ่เลือกที่จะลดจำนวนแรงงาน และให้แรงงานทำงานหลายหน้าที่ได้

1.

ลดจำนวนแรงงาน และให้แรงงานทำงานหลายหน้าที่ได้

2.

ลด/ยกเลิกสวัสดิการ (เช่น โบนัส/เงินเบี่ยเลี้ยง/อาหารกลางวัน)

3.

เปลี่ยนรูปแบบการจ้างงานประจำเป็นแรงงานรายวัน/รับเหมาเป็นงาน/พาร์ทไทม์

MSME ส่วนใหญ่ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือในการอำนวยความสะดวกการนำเข้าแรงงานต่างด้าวมากที่สุด 5 อันดับ สิ่งที่ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือมากที่สุด ในด้านการจ้างแรงงาน

23.5%

อำนวยความสะดวก
ในการนำเข้าแรงงาน
ต่างด้าว

20.0%

สนับสนุนเงินทุน
ค่าจ้างแรงงาน

19.6%

เลื่อนนโยบายการปรับ
เพิ่มค่าแรงขั้นต่ำ

17.7%

ส่งเสริมการสร้าง
ทักษะให้แรงงาน

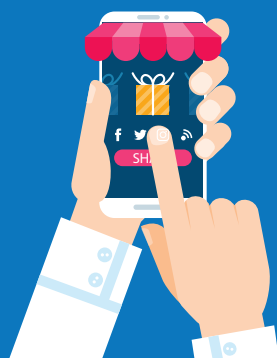
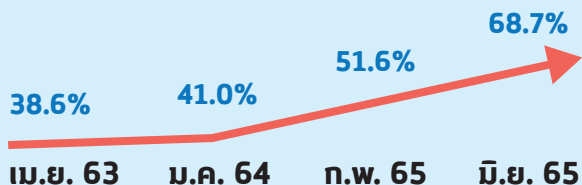
8.7%

มีศูนย์กลางที่อำนวยความสะดวกให้ธุรกิจ และแรงงานพบปะกันได้

สถานการณ์ปัจจุบัน ธุรกิจออนไลน์ของธุรกิจ MSME

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ MSME จำนวน 2,739 ราย จาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 18-26 มิถุนายน 2565

ธุรกิจที่ตอบว่ามีช่องทาง การขายสินค้า/บริการออนไลน์

เกือบร้อยละ 50
ของ MSME
มีสัดส่วนต้นทุน
ในช่องทางออนไลน์
อยู่ในระดับไม่เกิน 20%

**ต้นทุนหลักของ
ช่องทางออนไลน์ คือ
ค่าการตลาด (สินค้าทั่วไป)
และค่าธรรมเนียม (ร้านอาหาร)**

3 อันดับ ต้นทุนค่าใช้จ่าย
ที่สูงมากที่สุด ของการขาย
สินค้า/บริการทั่วไป

1. ค่าทำการตลาด
2. ค่าขนส่ง
3. ค่าธรรมเนียม

3 อันดับ ต้นทุนค่าใช้จ่าย
ที่สูงมากที่สุด ของ
ร้านอาหาร

1. ค่าธรรมเนียม
2. ค่าทำการตลาด
3. ค่าอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

**MSME
กว่าร้อยละ 75**

มีการใช้งาน
แพลตฟอร์มออนไลน์
ในขั้นตอนพื้นฐานเท่านั้น

มีการใช้งาน
ในขั้นตอนพื้นฐาน

75.2%

- โพสต์รูปสินค้า/บริการ
- ประชาสัมพันธ์

แพลตฟอร์มที่นิยมใช้

มีการทำกิจกรรม
ในแพลตฟอร์ม

16.6%

- ยิงแอด
- ไลฟ์สด

แพลตฟอร์มที่นิยมใช้

มีการทำเทคนิค
ทางการตลาด

8.2%

- เทคนิค SEO
- เทคนิค PPC

แพลตฟอร์มที่นิยมใช้

เทคนิคการผลิตภาพ/สื่อ เป็นปัญหาสำคัญมากที่สุดของธุรกิจ MSME

5 อันดับ ปัญหา/อุปสรรคสำคัญในการดำเนินงานผ่านช่องทางการขายสินค้า/บริการออนไลน์

**เทคนิคการ
ผลิตภาพ/สื่อ
38.2%**

**ยอดขาย/
คู่แข่ง
16.9%**

**ต้นทุน
ค่าใช้จ่าย
14.7%**

**การใช้
เทคโนโลยี
14.3%**

**เทคนิคการ
ขายออนไลน์
8.6%**

เกือบร้อยละ 50 ของ MSME ไม่เข้าออนไลน์ คิดว่าธุรกิจตนเองไม่เหมาะกับช่องทางออนไลน์

3 อันดับ เหตุผล
ที่ธุรกิจ MSME ยังไม่มี
ช่องทางการขายสินค้า/
บริการออนไลน์ ในปัจจุบัน

รูปแบบธุรกิจไม่เหมาะกับช่องทางออนไลน์

47.7%

ขาดทักษะในการใช้งานเครื่องมือ/อุปกรณ์

24.8%

ต้นทุนในการดำเนินงานสูง

19.3%

ความพร้อมของธุรกิจ MSME ต่อการดำเนินธุรกิจตามรูปแบบ BCG

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ MSME จำนวน 2,757 ราย จาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 21-28 กรกฎาคม 2565

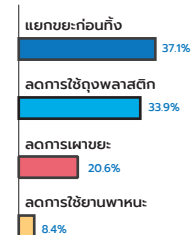
MSME กว่าร้อยละ 60 มีกระบวนการจัดการดำเนินงานของธุรกิจ ที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการจัดการในกลุ่มที่ 1

ไม่มี
38.2%

มี
61.8%

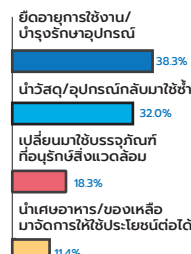
กลุ่มที่ 1 **49.4%**

การจัดการของเสีย/ลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

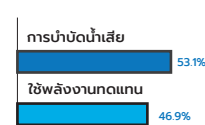
กลุ่มที่ 2 **44.9%**

มีการหมุนเวียนทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

กลุ่มที่ 3 **5.7%**

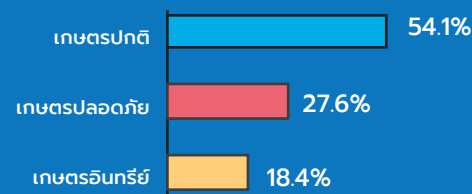
มีการนำระบบ/เทคโนโลยีเข้ามาใช้

ภาคธุรกิจการเกษตร

ร้อยละ 50 ของ MSME

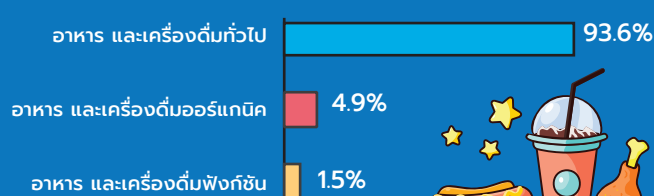
ภาคธุรกิจการเกษตรยังเป็นการทำเกษตรแบบปกติ

ภาคธุรกิจการผลิตอาหาร และเครื่องดื่มและบริการร้านอาหาร/ภัตตาคาร

กว่าร้อยละ 90 ธุรกิจภาคการผลิตอาหาร

และเครื่องดื่ม และร้านอาหาร มีรูปแบบการผลิตทั่วไป

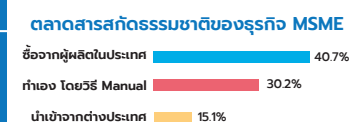

ภาคการผลิตอาหาร ยา และเครื่องสำอางภัณฑ์

ในกลุ่มการผลิตอาหาร ยา และ เครื่องสำอางภัณฑ์ ส่วนใหญ่เป็นการใช้สารสกัดสังเคราะห์ในการผลิต

ส่วนธุรกิจที่มีการใช้สารสกัดจากธรรมชาติ ส่วนใหญ่ซื้อจากผู้ผลิตในประเทศ รองลงมาคือทำเอง โดยวิธี Manual

กว่าร้อยละ 66 ผู้ประกอบการศึกษาข้อมูลตามแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงานของธุรกิจ

กว่าร้อยละ 67 ยังไม่พร้อมที่จะเข้าสู่ธุรกิจ BCG เพราะกังวลต่อเงินลงทุน

67.7%
ไม่พร้อม

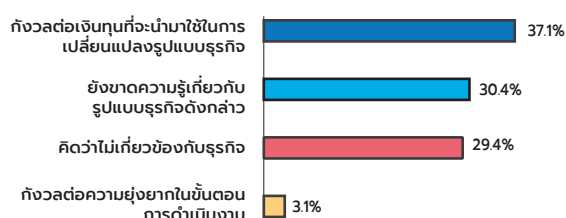
32.3%
พร้อม

กว่าร้อยละ 46 ที่ให้ความสนใจที่จะเปลี่ยนธุรกิจให้เข้าสู่ธุรกิจ BCG

53.8%
ไม่สนใจ

46.2%
สนใจ

3 อันดับ เหตุผลของธุรกิจที่ตอบว่าไม่พร้อม

MSME กว่าร้อยละ 80 ต้องการให้ภาครัฐส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับ BCG ทั้งในภาคธุรกิจ และภาคประชาชน

81.7%

ส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับ BCG

14.1%

สนับสนุนด้านเงินทุนในการปรับโครงสร้างธุรกิจ

1.8%

ส่งเสริมให้มีธุรกิจนำร่องและพาผู้ประกอบการไปศึกษาผลประโยชน์ที่ได้รับ

1.8%

ควบคุมราคาสินค้า เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงของลูกค้า และธุรกิจใหม่ในห่วงโซ่

0.7%

ส่งเสริมการตลาดผ่านช่องทางสำหรับธุรกิจที่เข้าสู่รูปแบบ BCG

- จัดอบรมเฉพาะธุรกิจ และแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบ BCG
- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักเพื่อเป็นการเปิดตลาดรองรับการพัฒนาของธุรกิจ

มุมมองภาวะเศรษฐกิจ และแผนรับมือในปี 2566 ของธุรกิจ MSME

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ MSME จำนวน 2,774 ราย จาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 22-31 ตุลาคม 2565

เกือบร้อยละ 50
ของ MSME มองว่าราคาสินค้า/วัตถุดิบ จะยังทรงตัวในระดับสูงต่อเนื่องในปี 66

11.9%
ถูกลง

49.4%
ทรงตัว

38.7%
แพงขึ้น

ทิศทางแย่ลง

- ปัญหาด้านต้นทุน และการค้าใช้ง่าย
- จุดกำลังซื้อผู้บริโภค
- การแข่งขันสูง

ทรงตัวต่อเนื่อง

- ความผันผวนของต้นทุนการดำเนินงาน และแนวโน้มรายได้
- สถานการณ์ความไม่แน่นอนด้านการเมือง

ทิศทางดีขึ้น

- ขยายตัวตามภาคการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

MSME ส่วนใหญ่ **กังวลต่อประเด็นด้านการชะลอตัวของการสั่งซื้อ/รายได้ และราคาสินค้าวัตถุดิบแพง** จะส่งผลกระทบต่อทางลบต่อธุรกิจมากที่สุดในปี 66

5 อันดับปัจจัยกระทบทางลบที่ MSME กังวลมากที่สุด

กำลังซื้อและรายได้ชะลอตัว	42.2%
ราคาสินค้า/วัตถุดิบแพง	32.3%
อัตราดอกเบี้ยที่ปรับเพิ่มขึ้น	10.1%
จำนวนผู้ว่างงานสูง	6.7%
ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำที่ปรับเพิ่มขึ้น	6.3%

MSME ส่วนใหญ่มีแผนรับมือด้านต้นทุน และภาวะค้าใช้ง่าย มากกว่าการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงาน ที่จะเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่ม

45.3%

แผนการรับมือด้านภาวะต้นทุนและการค้าใช้ง่ายที่สูง

3 อันดับแผนการสำคัญ

- ปรับราคาขายเพิ่มขึ้น
- เปลี่ยนระบบการจ้างงาน
- ลดต้นทุนการค้าใช้ง่ายอื่น ๆ

33.6%

แผนการรับมือด้านกำลังซื้อที่จะลดลง

3 อันดับแผนการสำคัญ

- ลดปริมาณการขาย
- เน้นทำการตลาด
- เปลี่ยนราคาขายสินค้า/บริการ

21.1%

แผนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงานในธุรกิจ

3 อันดับแผนการสำคัญ

- เปลี่ยน/ขยายตลาดลูกค้า
- เปลี่ยนรูปแบบผลิตภัณฑ์
- เพิ่มรูปแบบผลิตภัณฑ์

MSME กว่าร้อยละ 50 ต้องการให้ภาครัฐออกมาตรการเพิ่มกำลังซื้อ หากเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอย

50.7% เพิ่มกำลังซื้อ

30.2% ลดต้นทุน และภาวะค้าใช้ง่าย
13.6% ส่งเสริมสภาพคล่อง
5.5% อื่น ๆ

โดยมาตรการเงินเยียวยาธุรกิจ และโครงการเรชนะ-คนละครึ่ง เป็นมาตรการเดิมที่ MSME ต้องการให้มีอีกครั้งในปี 66

5 อันดับมาตรการเดิมที่ MSME ต้องการอีกครั้งในปี 66

31.9% มาตรการเงินเยียวยาธุรกิจ	21.9% โครงการเรชนะ	20.6% โครงการคนละครึ่ง	9.7% มาตรการช่วยค่าไฟฟ้า	5.6% มาตรการลดหย่อนภาษี
---------------------------------------	---------------------------	-------------------------------	---------------------------------	--------------------------------

ความพร้อม และมุมมองของธุรกิจ MSME ภาคการท่องเที่ยว เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ปี 2566

สำรวจธุรกิจ MSME ภาคการท่องเที่ยว 5 สาขาธุรกิจ คือ การท่องเที่ยว ร้านอาหาร/นวดเพื่อสุขภาพ ด้านการขนส่งมวลชน (ไม่ประจำทาง) โรงแรม/เกสต์เฮาส์/บังกะโล และร้านอาหาร/ภัตตาคาร ทั้งหมดจำนวน 572 ราย เก็บข้อมูลจาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 20-29 มกราคม 2566

MSME เกือบร้อยละ 80 มองว่าการท่องเที่ยว ปี 2566 จะฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง

79.2%
ฟื้นตัวต่อเนื่อง

20.8%
ทรงตัว ตามกำลังซื้อ

ความเสี่ยงในแพร่ระบาดของโควิด
อีกครั้งเป็นปัจจัยที่ผู้ประกอบการ
MSME กังวลมากที่สุด

กังวลต่อการกลับมาแพร่ระบาดของโควิด **77.4%**

ความเสี่ยงด้านอุบัติเหตุและอาชญากรรม **10.6%**

การท่องเที่ยวกระจุกตัวแค่ในบางพื้นที่ **9.1%**

ปัญหาขยะทำลายสิ่งแวดล้อม **2.9%**

MSME ส่วนใหญ่ประเมินความพร้อมในการให้บริการตามแนวโน้มการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง

ไม่พร้อม

ค่อนข้างน้อย

ปานกลาง

ค่อนข้างมาก

พร้อมมากที่สุด

7.8%

5.3%

52.8%

26.3%

7.8%

ปัญหาที่ MSME กังวลมากที่สุด คือ การฟื้นตัวของรายได้ผู้บริโภค และต้นทุนราคาสินค้า ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของธุรกิจ

7 อันดับปัญหา/อุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานของธุรกิจ ในปี 2566

1

40.3%

รายได้ของผู้บริโภค
ยังไม่ฟื้นตัว

2

21.7%

ต้นทุนราคาสินค้า/
วัตถุดิบแพง

3

10.7%

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงแพง

4

7.9%

ความสามารถในการแข่งขัน
คู่แข่งรายใหญ่

5

4.3%

ค่าสาธารณูปโภค
แพงขึ้น

6

4.1%

ผลกระทบจาก
สภาพอากาศ

7

4.1%

ขาดแคลนแรงงาน
ที่มีทักษะ

MSME กว่าร้อยละ 80 มองว่าควรมี
การขยายโครงการเราเที่ยวด้วยกัน
โดยให้มีการเพิ่มวงเงินส่วนลด และเพิ่ม
สิทธิคนเข้าร่วม

16.0%

ไม่ควรขยาย

84.0%

ควรขยาย

3 อันดับสิ่งที่ต้องการให้โครงการปรับปรุงมากที่สุด

เพิ่มวงเงินส่วนลด

32.3%

เพิ่มสิทธิคนเข้าร่วม

17.4%

ความเสถียร และความง่ายในการใช้งานของระบบ

16.7%

สถานการณ์ด้านหนี้สินกิจการของ MSME ไตรมาส 1 ปี 2566

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ MSME 2,670 ราย จาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 17-25 มีนาคม 2566

**กว่าร้อยละ 50
ของ MSME
มีภาระหนี้สินในกิจการ**

36.3%
ไม่มีภาระหนี้สิน

53.4%
มีภาระหนี้สิน

10.3%
เคยมีภาระหนี้สิน

**MSME
กว่าร้อยละ 86**

มีแหล่งกู้ยืมมาจากในระบบ
สถาบันการเงิน

86.1%

ในระบบสถาบันการเงิน

13.9%

นอกระบบสถาบันการเงิน

**MSME ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินทั้งหมด
อยู่ในช่วง 50,000-100,000 บาทที่สุด**

14.8% น้อยกว่า 50,000 บาท

33.2% 50,000 - 100,000 บาท

28.9% 100,001 - 500,000 บาท

9.8% 500,001 - 1,000,000 บาท

13.3% มากกว่า 1,000,000 บาท

**MSME ส่วนใหญ่ได้รับอัตรา
ดอกเบี้ยเงินกู้ในช่วงร้อยละ 6-8**

**MSME กว่าร้อยละ 51 กำลังมีปัญหา
การชำระหนี้** ทั้งการชำระผิดเงื่อนไข หรือ
จะไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา

48.3%

สามารถชำระหนี้ได้
ตามกำหนดสัญญา

37.0%

สามารถชำระหนี้ได้ แต่ผิดเงื่อนไข
(ล่าช้าเกิน 1 เดือน/ไม่ครบจำนวน)

14.7%

ไม่สามารถชำระหนี้ได้
ตามกำหนดสัญญา

**ปัญหาสำคัญในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ MSME คือ
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูง**

**5 อันดับ อุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
หรือสินเชื่อบริษัท MSME ที่มีภาระหนี้สิน**

32.5% อัตราดอกเบี้ยสูง

13.0% ขาดข้อมูลข่าวสารจากแหล่งเงินทุน

11.7% เครดิตไม่ผ่าน

11.7% ขั้นตอนการยื่นกู้ยุ่งยาก และอนุมัติล่าช้า

11.5% ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน

MSME ที่มีภาระหนี้สิน เกือบร้อยละ 40

ต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือมากที่สุด คือ การลดอัตราดอกเบี้ย

5 อันดับ ความต้องการช่วยเหลือของบริษัท MSME ที่มีภาระหนี้สิน

38.8%

ลดอัตรา
ดอกเบี้ยเงินกู้

16.0%

จัดทำสถาบัน
การเงินของภาครัฐ
สำหรับธุรกิจรายเล็ก

14.4%

เงินอุดหนุน
ธุรกิจ ในการแก้ไข
ปัญหานี้สิน

10.9%

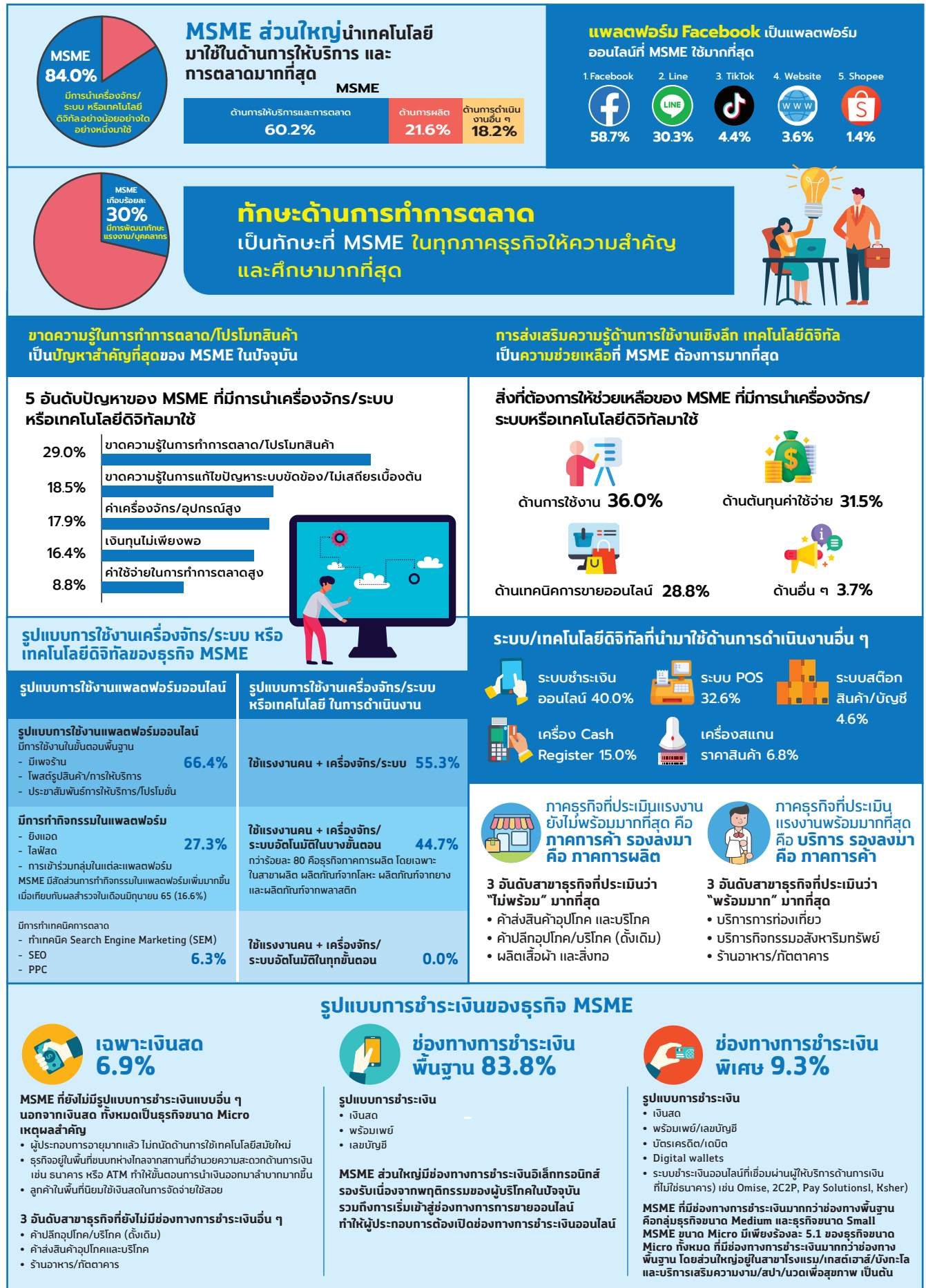
สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ
สำหรับธุรกิจ
รายเล็ก

5.9%

มาตรการพัก
ชำระหนี้

รูปแบบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของธุรกิจ MSME ในปัจจุบัน

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ MSME จำนวน 2,669 ราย จาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 18-27 กุมภาพันธ์ 2566

รูปแบบการชำระเงินของธุรกิจ MSME

เฉพาะเงินสด 6.9%

MSME ที่ยังไม่มีรูปแบบการชำระเงินแบบอื่น ๆ นอกจากเงินสด ทั้งหมดเป็นธุรกิจขนาด Micro เหตุผลสำคัญ

- ผู้ประกอบการอายุมากแล้ว ไม่ถนัดด้านการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
- ธุรกิจอยู่ในพื้นที่ชนบทห่างไกลจากสถานที่อำนวยความสะดวกด้านการเงิน เช่น ธนาคาร หรือ ATM ทำให้ขั้นตอนการนำเงินออกมาใช้ลำบากมากขึ้น
- ลูกค้าในพื้นที่นิยมใช้เงินสดในการใช้จ่ายใช้สอย

3 อันดับสาขาธุรกิจที่ยังไม่มีช่องทางการชำระเงินอื่น ๆ

- ค้าปลีกอุปโภค/บริโภค (ดั้งเดิม)
- ค้าส่งสินค้าอุปโภคและบริโภค
- ร้านอาหาร/ภัตตาคาร

ช่องทางการชำระเงินพื้นฐาน 83.8%

รูปแบบการชำระเงิน

- เงินสด
- พร้อมเพย์/เลขบัญชี
- บัตรเครดิต/เดบิต
- Digital wallets
- ระบบชำระเงินออนไลน์ที่เชื่อมผ่านผู้ให้บริการด้านการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร) เช่น Omise, 2C2P, Pay Solutions, Kshar)

MSME ที่มีช่องทางการชำระเงินมากกว่าช่องทางการชำระเงินพื้นฐาน คือกลุ่มธุรกิจขนาด Medium และธุรกิจขนาด Small MSME ขนาด Micro มีเพียงร้อยละ 5.1 ของธุรกิจขนาด Micro ทั้งหมด ที่มีช่องทางการชำระเงินมากกว่าช่องทางการชำระเงินพื้นฐาน โดยส่วนใหญ่อยู่ในสาขาโรงแรม/เกสต์เฮาส์/บังกะโล และบริการเสริมความงาม/สปา/นวดเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

ช่องทางการชำระเงินพิเศษ 9.3%

รูปแบบการชำระเงิน

- เงินสด
- พร้อมเพย์/เลขบัญชี
- บัตรเครดิต/เดบิต
- Digital wallets
- ระบบชำระเงินออนไลน์ที่เชื่อมผ่านผู้ให้บริการด้านการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร) เช่น Omise, 2C2P, Pay Solutions, Kshar)

คณะผู้จัดทำเนื้อหา

ฝ่ายวิเคราะห์สถานการณ์และเตือนภัยทางเศรษฐกิจ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

- GDP MSME และการค้าระหว่างประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
นายณัฐกรฤทธิ นธิประภา nattakrit@sme.go.th
โทร. 0-2298-3046
- การประมาณการเศรษฐกิจของ MSME
นายธนบดี ธนพวงฤทธิชัย thanabodee@sme.go.th
โทร. 0-2298-3049
นางสาวปัทมกัญญา แป้นแก้ว patinya@sme.go.th
0-2298-3122
- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (SMESI)
นางธวัชชี พ่วงนาคพันธุ์ thawachinee@sme.go.th
โทร. 0-2298-3056
- การจ้างงาน MSME
นางสาวดวงพร สิงห์โต tuangporn@sme.go.th
โทร. 0-2298-3003
- ดัชนีศักยภาพและโอกาสในการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME Scoring)
นางสาวศุภริน เจริญพานิช suparin@sme.go.th
โทร. 0-2298-3057
- สถานการณ์ด้านยอดขายสินค้าและบริการของ MSME
นายอรรถพล ทองอุ่น atthapon@sme.go.th
โทร. 0-2298-3125

ออกแบบและจัดพิมพ์ : บริษัท วิชั่น พรีเมรส จำกัด

www.visionprepress.com โทร. 084-723-6912, 02-147-3175-6

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)
The Office of Small and Medium Enterprises Promotion (OSMEP)

osmep

www.sme.go.th

osmep

Call Center 1301

osmep